Karamate Shere Khuda (Gujarati)

كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم

કરામાતે શેરે ખુદા

(મઅ ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગને કે બારે મેં સુવાલ જવાબ)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ

મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી دامت برکاتہم العالیہ

مکتبۃ المدینہ
(دعوت اسلامی)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

કિતાબ પઢને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, **અમીરે અહલે સુન્નત**, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

દીની કિતાબ યા ઈસ્લામી સબક પઢને સે પહલે ઝૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ લીજિયે اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ જો કુછ પઢેંગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَام

તરજમા : ઐ અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ! હમ પર ઈલ્મ વ હિકમત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે ! (المُستطرَف ج١ ص٤٠ دارالفكر بيروت)

નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના
વ બકીઅ
વ મગ્ફિરત
13 શવ્વાલુલ મુકર્રમ 1428 હિ.

કટા હુવા હાથ જોડ દિયા

એક હબ્શી ગુલામ જો કે **અમીરુલ મુઅમિનીન** હૈદરે કર્રાર, સાહિબે ઝુલ ફિકાર, હ-સનૈને કરીમૈન કે વાલિદે બુઝુર્ગ-વાર, હઝરતે મૌલા મુશ્કિલ કુશા **અલિય્યુલ મુર્તઝા** શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم સે બહુત **મહબ્બત** કરતા થા, શામતે આ'માલ સે ઉસ ને એક મર્તબા ચોરી કર લી. લોગોં ને ઉસ કો પકડ કર દરબારે ખિલાફત મેં પેશ કર દિયા ઔર ગુલામ ને અપને જુર્મ કા ઇકરાર ભી કર લિયા. **અમીરુલ મુઅમિનીન** હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને હુક્મે શર-ઈ નાફિઝ કરતે હુએ ઉસ કા હાથ કાટ દિયા. જબ વોહ અપને ઘર કો રવાના હુવા તો રાસ્તે મેં હઝરતે સલમાન ફારસી رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ઔર **ઈબ્નુલ કવ્વાઅ** رَحْمَةُاللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه સે મુલાકાત હો ગઈ. ઈબ્નુલ **કવ્વાઅ** ને પૂછા : "તુમ્હારા હાથ કિસ ને કાટા ?" તો ગુલામ ને કહા : "**અમીરુલ મુઅમિનીન** વ યા'સૂબુલ મુસ્લિમીન વ ઝૌજે બતૂલ (كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم) ને ." ઈબ્નુલ **કવ્વાઅ** ને હૈરત સે કહા : "ઉન્હોં ને તુમ્હારા હાથ કાટ ડાલા ફિર ભી તુમ ઈસ કદર એ'ઝાઝો ઇકરામ કે સાથ ઉન કા નામ લેતે હો !" ગુલામ ને કહા : **"મૈં ઉન કી તા'રીફ ક્યૂં ન કરૂં ! ઉન્હોં ને હક પર મેરા હાથ કાટા ઔર મુઝે અઝાબે જહન્નમ સે બચા લિયા."** હઝરતે સય્યિદુના સલમાન ફારસી رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ને દોનોં કી ગુફ્ત-ગૂ સુની ઔર હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم સે ઈસ કા તઝકિરા કિયા તો આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને ઉસ ગુલામ

કો બુલવાયા ઔર ઉસ કા કટા હુવા હાથ કલાઈ પર રખ કર રુમાલ સે છુપા દિયા ફિર કુછ પઢના શુરૂઅ કર દિયા, ઈતને મેં એક ગૈબી આવાઝ આઈ : "કપડા હટાઓ." **જબ લોગોં ને કપડા હટાયા તો ગુલામ કા કટા હુવા હાથ કલાઈ સે ઈસ તરહ જુડ ગયા થા કે કહીં કટને કા નિશાન તક નહીં થા !** **(تفسیرِ کبیرج۷ص۴۳٦)**

ઐ શબે હિજરત બજાએ મુસ્તફા બર રખ્તે ખ્વાબ

ઐ દમે શિદ્દત ફિદાએ મુસ્તફા ઈમદાદ કુન

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

શર્હે કલામે રઝા : ઐ હિજરત કી રાત સરવરે કાએનાત صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કે મુબારક બિછોને પર લૈટને વાલે ! ઐ ઐસે સખ્ત ઈમ્તિહાન કે લમ્હાત મેં શહન્શાહે મૌજૂદાત صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم પર જાન કા નઝરાના હાઝિર કરને વાલે ! મેરી ઈમદાદ ફરમાઈયે.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

કરામત કી તા'રીફ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દેખા આપ ને ! મૌલા મુશ્કિલ કુશા શેરે ખુદા كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને અપને રબ્બે અઝીમ عَزَّوَجَلَّ કે ફઝલે **અમીમ** સે કિસ તરહ અપને ગુલામ કા કટા હુવા બાઝૂ જોડ દિયા ! બેશક રબ્બે કાએનાત عَزَّوَجَلَّ અપને મક્બૂલ બન્દોં કો તરહ તરહ કે **ઈખ્તિયારાત** સે નવાઝતા હૈ ઔર ઉન સે ઐસી બાતેં સાદિર હોતી હૈં જિન્હેં ઈન્સાની અક્લેં સમઝને સે કાસિર હોતી હૈં. બા'ઝ અવકાત શૈતાન કે વસ્વસે મેં આ કર બા'ઝ નાદાન **કરામાત** કો

અક્લ કે તરાઝૂ મેં તોલને લગતે હૈં ઔર યૂં ગુમરાહ હો જાતે હૈં. યાદ રખિયે ! **કરામત** કહતે હી ઉસ ખિર્કે આદત બાત કો જો આદતન મુહાલ યા'ની ઝાહિરી અસ્બાબ કે ઝરીએ ઉસ કા ઝાહિર હોના મુમ્કિન ન હો. દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ 1250 સફ્હાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, ''**બહારે શરીઅત**'' જિલ્દ અવ્વલ **સફ્હા** 58 પર **સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં : **નબી** સે કબ્લ અઝ એ'લાને નુબુવ્વત ઐસી ચીઝેં ઝાહિર હોં તો ઉન કો **ઈરહાસ** કહતે હૈં ઔર એ'લાને નુબુવ્વત કે બા'દ સાદિર હોં તો **મો'જિઝા** કહતે હૈં, આમ મુઅમિનીન સે અગર ઐસી ચીઝેં ઝાહિર હોં તો ઉસે **મઊનત** ઔર વલી સે ઝાહિર હોં તો **કરામત** કહતે હૈં નીઝ કાફિર યા ફાસિક સે કોઈ ખિર્કે આદત ઝાહિર હો તો ઉસે **ઈસ્તિદ્રાજ** કહતે હૈં.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 58 મુલખ્ખસન)

અક્લ કો તન્કીદ સે ફુરસત નહીં
ઈશ્ક પર આ'માલ કી બુન્યાદ રખ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

દરિયા કી તુગ્યાની ખત્મ હો ગઈ

એક મર્તબા નહરે ફુરાત મેં ઐસી ખૌફ્નાક તુગ્યાની આ ગઈ (યા'ની તૂફાન આ ગયા) કે સૈલાબ મેં તમામ ખેતિયાં ગરકાબ હો (યા'ની ડૂબ) ગઈ લોગોં ને હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા, શેરે ખુદા** كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી બારગાહે બેકસ પનાહ મેં ફરિયાદ કી. આપ كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ફૌરન ઉઠ

ખડે હુએ ઔર **રસૂલુલ્લાહ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા જુબ્બએ મુબા-રકા વ ઈમામએ મુકદ્દસા વ ચાદરે મુબા-રકા ઝૈબે તન ફરમા કર ઘોડે પર સુવાર હુએ, હઝરાતે હ-સનૈને કરીમૈન رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا ઔર દીગર કઈ હઝરાત ભી હમરાહ ચલ પડે. ફુરાત કે કનારે આપ كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને દો રક્અત નમાઝ અદા કી, ફિર પુલ પર તશરીફ લા કર અપને અસા સે નહરે ફુરાત કી તરફ ઈશારા કિયા તો ઉસ કા પાની એક ગઝ કમ હો ગયા, ફિર દૂસરી મર્તબા ઈશારા ફરમાયા તો મઝીદ એક ગઝ કમ હુવા જબ તીસરી બાર ઈશારા કિયા તો તીન ગઝ પાની ઉતર ગયા ઔર સૈલાબ ખત્મ હો ગયા. લોગોં ને ઈલ્તિજા કી : **યા અમીરલ મુઅમિનીન !** બસ કીજિયે યેહી કાફી હૈ. **(شواهد النّبوة ص٢١٤)**

शाहे मर्दां शेरे यज़दां क़ुव्वते परवर दगार
ला फ़ता ईल्ला अली, ला सै-फ ईल्ला ज़ुल फ़िकार
صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ચશ્મા ઉબલ પડા !

મકામે સિફ્ફીન જાતે હુએ હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા, શેરે ખુદા** كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કા લશ્કર એક ઐસે મૈદાન સે ગુઝરા જહાં પાની નહીં થા, પૂરા લશ્કર પ્યાસ કી શિદ્દત સે બેતાબ હો ગયા. વહાં એક ગિર્જા ઘર થા, ઉસ કે રાહિબ ને બતાયા કે યહાં સે દો ફરસખ (યા'ની તકરીબન 14 કિલો મીટર) કે ફાસિલે પર પાની મિલ સકેગા. કુછ હઝરાત ને વહાં જા કર પાની પીને કી ઈજાઝત તલબ કી, યેહ સુન કર આપ كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم અપને **ખચ્ચર** પર સુવાર હો ગએ

ઔર એક જગહ કી તરફ ઈશારા કર કે ખોદને કા હુક્મ ફરમાયા, ખુદાઈ શુરૂઅ હુઈ, એક પથ્થર ઝાહિર હુવા, ઉસે નિકાલને કી તમામ તર કોશિશેં નાકામ હો ગઈ, યેહ દેખ કર મૌલા મુશ્કિલ કુશા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم સુવારી સે ઉતરે ઔર દોનોં હાથોં કી ઉંગ્લિયાં ઉસ પથ્થર કી દરાડ મેં ડાલ કર ઝોર લગાયા તો વોહ પથ્થર નિકલ પડા ઔર ઉસ કે નીચે સે એક નિહાયત સાફો શફ્ફાફ ઔર શીરીં (યા'ની મીઠે) પાની કા **ચશ્મા ઉબલ પડા !** ઔર તમામ લશ્કર ઉસ સે સૈરાબ હો ગયા. લોગોં ને અપને જાનવરોં કો ભી પિલાયા ઔર મશ્કીઝે ભી ભર લિયે, ફિર આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને વોહ પથ્થર ઉસ કી જગહ પર રખ દિયા. ગિર્જા ઘર કા ઈસાઈ રાહિબ યેહ **કરામત** દેખ કર મૌલા મુશ્કિલ કુશા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી ખિદમત મેં અર્ઝ ગુઝાર હુવા : ક્યા આપ નબી હૈં ? ફરમાયા નહીં. પૂછા : ક્યા આપ ફિરિશ્તે હૈં ? ફરમાયા : નહીં. ઉસ ને કહા : ફિર આપ કૌન હૈં ? ફરમાયા : મૈં પૈગમ્બરે મુરસલ હઝરતે સય્યિદુના મુહમ્મદ બિન **અબ્દુલ્લાહ ખા-તમુન્નબિય્યીન** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા સહાબી હૂં ઔર મુઝ કો તાજદારે રિસાલત صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ચન્દ બાતોં કી વસિય્યત ભી ફરમાઈ હૈ. ઈતના સુનતે હી વોહ ઈસાઈ રાહિબ કલિમા શરીફ પઢ કર મુશર્રફ બ ઈસ્લામ હો ગયા. આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને ફરમાયા : તુમ ને ઈતની મુદ્દત તક ઈસ્લામ ક્યૂં કબૂલ નહીં કિયા થા ? રાહિબ ને કહા : હમારી કિતાબોં મેં યેહ લિખા હુવા હૈ કે ઈસ ગિર્જા ઘર કે કરીબ પાની કા એક ચશ્મા પોશીદા હૈ, ઈસ ચશ્મે કો વોહી શખ્સ ઝાહિર કરેગા જો નબી હોગા યા નબી કા સહાબી. ચુનાન્ચે મૈં ઔર મુઝ સે પહલે બહુત સે રાહિબ ઈસ ગિર્જા ઘર મેં ઈસી ઈન્તિઝાર મેં મુકીમ રહે. આજ આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને

યેહ ચશ્મા ઝાહિર કર દિયા તો મેરી મુરાદ બર આઈ ઈસ લિયે મૈં ને દીને ઈસ્લામ કબૂલ કર લિયા. રાહિબ કા બયાન સુન કર શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم **રો પડે** ઔર ઈસ કદર રોએ કે રીશ મુબારક આંસૂઓં સે તર હો ગઈ, ફિર ઈર્શાદ ફરમાયા : اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ કે ઈન લોગોં કી કિતાબોં મેં ભી મેરા ઝિક્ર હૈ. યેહ રાહિબ મુસલ્માન હો કર આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે ખાદિમોં ઔર મુજાહિદોં મેં શામિલ હો ગયા ઔર શામિયોં સે જંગ કરતે હુએ શહીદ હો ગયા ઔર મૌલા મુશ્કિલ કુશા ને અપને દસ્તે મુબારક સે ઉસે દફ્ન કિયા ઔર ઉસ કે લિયે મગ્ફિરત કી દુઆ ફરમાઈ.

(મુલખ્ખસ અઝ કરામાતે સહાબા, સ. 114, **شواهد النبوة ص٢١٦**)

મુર્તઝા શેરે ખુદા, મરહબ કુશા, ખૈબર કુશા
સરવરા લશ્કર કુશા મુશ્કિલ કુશા ઈમદાદ કુન

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

શર્હે કલામે રઝા : ઐ મુર્તઝા (યા'ની પસન્દીદા વ મક્બૂલ) ! ઐ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે શેર, ઐ મરહબ (મરહબ બિન હારિસ નામી યહૂદી, અરબ કે નામવર પહલવાન ઔર કલ્અએ ખૈબર કે રઈસે આ'ઝમ) કો પછાડને વાલે ! ઐ ફાતેહે ખૈબર ! ઐ મેરે સરદાર ! ઐ તને તન્હા દુશ્મન કે લશ્કર કો શિકસ્ત દેને વાલે ! ઐ મુશ્કિલાત હલ ફરમાને વાલે ! મેરી ઈમદાદ ફરમાઈયે.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ફાલિજ ઝદા અચ્છા હો ગયા

એક મર્તબા અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા શેરે ખુદા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم અપને દોનોં

શહઝાદોં હઝરતે સય્યિદુના ઈમામે હસન વ ઈમામે હુસૈન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا કે સાથ હ-રમે કા'બા મેં હાઝિર થે કે દેખા વહાં એક શખ્સ ખૂબ રો રો કર અપની હાજત કે લિયે દુઆ માંગ રહા હૈ. આપ كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْكَرِيْم ને હુક્મ દિયા કે ઉસ શખ્સ કો મેરે પાસ લાઓ. ઉસ શખ્સ કી એક કરવટ ચૂંકે **ફાલિજ ઝદા** થી લિહાઝા ઝમીન પર ઘિસટતા હુવા હાઝિર હુવા, આપ كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْكَرِيْم ને ઉસ કા વાકિઆ દરયાફ્ત ફરમાયા તો ઉસ ને અર્ઝ કી : યા અમીરલ મુઅમિનીન ! મૈં ગુનાહોં કે મુઆ-મલે મેં નિહાયત બેબાક થા, મેરે વાલિદે મોહતરમ જો કે એક નેક વ સાલેહ મુસલ્માન થે, મુઝે બાર બાર ટોકતે ઔર ગુનાહોં સે રોકતે થે, એક દિન વાલિદે માજિદ કી નસીહત સે મુઝે ગુસ્સા આ ગયા ઔર મૈં ને ઉન પર હાથ ઉઠા દિયા ! મેરી માર ખા કર વોહ રન્જો ગમ મેં ડૂબે હુએ હ-રમે કા'બા મેં આએ ઔર ઉન્હોં ને મેરે લિયે બદ દુઆ કર દી, ઉસ દુઆ કે અસર સે અચાનક મેરી એક કરવટ પર ફાલિજ કા **હમ્લા** હો ગયા ઔર મૈં ઝમીન પર ઘિસટ કર ચલને લગા. ઈસ ગૈબી સઝા સે મુઝે બડી ઈબ્રત હાસિલ હુઈ ઔર મૈં ને રો રો કર વાલિદે મોહતરમ સે મુઆફી માંગી, ઉન્હોં ને શફ્કતે પિ-દરી સે મગ્લૂબ હો કર મુઝ પર રહ્મ ખાયા ઔર મુઆફ કર દિયા. ફિર ફરમાયા : "બેટા ચલ ! મૈં ને જહાં તેરે લિયે બદ દુઆ કી થી વહીં અબ તેરે લિયે સિહ્હત કી દુઆ માંગૂંગા." ચુનાન્ચે હમ બાપ બેટે ઊંટની પર સુવાર હો કર કે મક્કએ મુઅઝ્ઝમા زَادَهَا اللّٰہُ شَرَفًاوَّتَعْظِيْمًا આ રહે થે કે રાસ્તે મેં યકાયક ઊંટની બિદક કર ભાગને લગી ઔર મેરે વાલિદે માજિદ ઉસ કી પીઠ પર સે ગિર કર દો ચટ્ટાનોં કે દરમિયાન વફાત પા ગએ. اِنَّا لِلّٰہِ وَاِنَّآ اِلَيْہِ رٰجِعُوْن

અબ મૈં અકેલા હી હ-રમે કા'બા મેં હાઝિર હો કર દિન રાત રો રો કર ખુદા તઆલા સે અપની તન્દુરુસ્તી કે લિયે દુઆએં માંગતા રહતા હૂં. અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો ઉસ કી દાસ્તાને ઇબ્રત નિશાન સુન કર ઉસ પર બડા રહ્મ આયા ઔર ફરમાયા : "એ શખ્સ ! અગર વાકેઈ તુમ્હારે વાલિદ સાહિબ તુમ સે રાઝી હો ગએ થે તો ઇત્મીનાન રખો اِنْ شَآءَ الله સબ બેહતર હો જાએગા." ફિર આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને ચન્દ રકઅત નમાઝ પઢ કર ઉસ કે લિયે દુઆએ સિહ્હત કી ફિર ફરમાયા : "قُمْ ! યા'ની ખડા હો !" યેહ સુનતે હી વોહ બિલા તકલ્લુફ ઉઠ કર ખડા હો ગયા ઔર ચલને ફિરને લગા. (مُلَخَّص از حجةُ الله علَى العالمين ص٦١٤)

ક્યૂં ન મુશ્કિલ કુશા કહૂં તુમ કો
તુમ ને બિગડી મેરી બનાઈ હૈ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ઔલાદે અલી કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કા બદલા

અબૂ જા'ફર નામી એક શખ્સ કૂફા મેં રહતા થા, લૈન દૈન કે મુઆ-મલે મેં વોહ હર એક કે સાથ હુસ્ને સુલૂક સે પેશ આતા થા, બિલ ખુસૂસ ઔલાદે અલી કા કોઈ ફર્દ ઉસ કે યહાં કુછ ખરીદારી કરતા તો વોહ જિતની ભી કમ કીમત અદા કરતા કબૂલ કર લેતા વરના હઝરતે મૌલા અલી શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે નામ કર્ઝ લિખ દેતા. ગર્દિશે દૌરાં કે બાઇસ વોહ મુફલિસ હો ગયા. એક દિન વોહ ઘર કે દરવાઝે પર બૈઠા થા કે એક આદમી ઉધર સે ગુઝરા, ઔર ઉસ ને મઝાક ઉડાતે હુએ કહા : "તુમ્હારે બડે મકરૂઝ (યા'ની હઝરતે મૌલા અલી શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم) ને કર્ઝા અદા

કિયા યા નહીં ?'' ઉસ કો ઈસ તન્ઝ કા સખ્ત સદમા હુવા. રાત જબ સોયા તો ખ્વાબ મેં જનાબે રિસાલત મઆબ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી ઝિયારત સે શરફ યાબ હુવા, હ-સનૈને કરીમૈન (યા'ની હસન વ હુસૈન) رَضِىَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا ભી હમરાહ થે, આપ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને શહઝાદગાન સે દરયાફત કિયા : ''તુમ્હારે વાલિદ સાહિબ કા ક્યા હાલ હૈ ?'' હઝરતે મૌલા અલી શેરે ખુદા كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને પીછે સે જવાબ દિયા : **યા રસૂલલ્લાહ !** મૈં હાઝિર હૂં. ઈર્શાદ હુવા : ''ક્યા વજહ હૈ કે ઈસ કા હક અદા નહીં કરતે ?'' ઉન્હોં ને અર્ઝ કી : ''**યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ! મૈં રકમ હમરાહ લાયા હૂં.'' ફરમાયા : ઈસ કે હવાલે કર દો. હઝરતે મૌલા અલી શેરે ખુદા كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને એક ઊની થેલી ઉન કે હવાલે કર દી ઔર ફરમાયા : ''યેહ તુમ્હારા હક હૈ.'' રસૂલે મુકર્રમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : ''ઈસે વુસૂલ કર લો ઔર ઈસ કે બા'દ ભી ઈન કી ઔલાદ મેં સે જો કર્ઝ લેને આએ ઉસ કો મહરૂમ ન લૌટાના, આજ કે બા'દ તુમ્હેં ફક્રો ફાકા ઔર મુફલિસી વ તંગદસ્તી કી શિકાયત નહીં હોગી.'' જબ બેદાર હુવા તો વોહ થેલી ઉસ કે હાથ મેં થી ! ઉસ ને અપની બીવી કો બુલા કર કહા : યેહ તો બતાઓ કે મૈં સોયા હુવા હૂં યા જાગ રહા હૂં ? ઉસ ને કહા : ''આપ જાગ રહે હૈં.'' વોહ ખુશી કે મારે ફૂલા નહીં સમાતા થા, સારા કિસ્સા અપની ઝૌજએ મોહ-ત-રમા સે બયાન કિયા, જબ મકરૂઝોં કી ફેહરિસ્ત દેખી તો ઉસ મેં હઝરતે મૌલા અલી શેરે ખુદા كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે નામ ઝર્રા ભર કર્ઝા બાકી નહીં થા. (યા'ની ફેહરિસ્ત સે વોહ તમામ લિખા હુવા કર્ઝા સાફ હો ચુકા થા) **(شَواهِدُ الحق ص٢٤٦)**

અલી કે વાસિતે સૂરજ કો ફેરને વાલે
ઈશારા કર દો કે મેરા ભી કામ હો જાએ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

નામ વ અલ્કાબ

અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના મૌલા અલી મુશ્કિલ કુશા શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم **મક્કતુલ મુકર્રમા** زَادَهَا اللّٰهُ شَرَفًاوَّتَعْظِيْمًا માં પૈદા હુએ. આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી વાલિદએ માજિદા હઝરતે સય્યિ-દતુના ફાતિમા બિન્તે અસદ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهَا ને અપને વાલિદ કે નામ પર આપ કા નામ **''હૈદર''** રખા, વાલિદ ને આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કા નામ **''અલી''** રખા. હુઝૂરે પુરનૂર, **શાફેએ યૌમુન્નુશૂર** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો **''અ-સદુલ્લાહ''** કે લકબ સે નવાઝા, ઈસ કે ઈલાવા **''મુર્તઝા** (યા'ની ચુના હુવા)'', **''કર્રાર** (યા'ની પલટ પલટ કર હમ્લે કરને વાલા)'', **''શેરે ખુદા''** ઔર **''મૌલા મુશ્કિલ કુશા''** આપ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કે મશહૂર અલ્કાબાત હૈં. આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم મક્કી મ-દની આકા મીઠે મીઠે મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કે ચચાઝાદ ભાઈ હૈં.

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 8, સ. 412 વગૈરા મુલખ્ખસન)

હઝરતે અલી કા મુખ્તસર તઆરુફ

ખલીફએ ચહારુમ, જા નશીને રસૂલ, ઝૌજે બતૂલ હઝરતે સય્યિદુના અલી બિન અબી તાલિબ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી કુન્યત **''અબુલ હસન''** ઔર **''અબૂ તુરાબ''** હૈ. આપ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ શહન્શાહે

અબરાર, મક્કે મદીને કે તાજદાર صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم કે ચચા અબૂ તાલિબ કે ફરઝન્દે અરજુમન્દ હૈં. **આમુલ ફીલ**[1] કે **30** સાલ બા'દ (જબ હુઝૂર નબિય્યે અકરમ صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم કી ઉમ્ર શરીફ **30** બરસ થી) **13 ર-જબુલ મુરજ્જબ** બરોઝ જુમુઅતુલ મુબારક હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા, શેરે ખુદા کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْھَہُ الْکَرِیْم ખાનએ કા'બા શરીફ زَادَھَا اللّٰہُ شَرَفًاوَّتَعْظِیْمًا કે અન્દર પૈદા હુએ.[2] મૌલા મુશ્કિલ કુશા હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْھَہُ الْکَرِیْم કી વાલિદએ માજિદા કા નામ હઝરતે સય્યિ-દતુના ફાતિમા બિન્તે અસદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھَا હૈ. આપ کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْھَہُ الْکَرِیْم **10** સાલ કી ઉમ્ર મેં હી દાઇરએ ઇસ્લામ મેં દાખિલ હો ગએ થે ઔર શહન્શાહે નુબુવ્વત, તાજદારે રિસાલત, શાફેએ ઉમ્મત صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم કે ઝેરે તરબિય્યત રહે ઔર તા દમે હયાત આપ صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم કી ઇમદાદ વ નુસરત ઔર દીને ઇસ્લામ કી હિમાયત મેં મસરૂફે અમલ રહે. આપ کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْھَہُ الْکَرِیْم મુહાજિરીને અવ્વલીન ઔર અ-શ-રએ મુબશ્શરહ મેં શામિલ હોને ઔર દીગર ખુસૂસી દ-રજાત સે મુશર્રફ હોને કી બિના પર બહુત ઝિયાદા મુમતાઝ હૈસિય્યત રખતે હૈં. ગઝ્વએ બદ્ર, ગઝ્વએ ઉહુદ, ગઝ્વએ **ખન્દક** વગૈરા તમામ ઇસ્લામી જંગોં મેં અપની બે પનાહ શુજાઅત કે સાથ શિર્કત ફરમાતે રહે ઔર કુફ્ફાર કે બડે બડે નામવર બહાદુર આપ کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْھَہُ الْکَرِیْم કી તલવારે ઝુલ ફિકાર કે કાહિરાના વાર સે વાસિલે નાર હુએ. **અમીરુલ મુઅમિનીન** હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માને ગની رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કી શહાદત

1 : યા'ની જિસ સાલ ના મુરાદ વ ના હન્જાર અબ-રહા બાદશાહ હાથિયોં કે લશ્કર કે હમરાહ કા'બએ મુશર્રફા પર હમ્લા આવર હુવા થા. ઇસ વાકિએ કી તફસીલ જાનને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ કિતાબ **"અજાઇબુલ કુરઆન મઅ ગરાઇબુલ કુરઆન"** કા મુતા-લઆ કીજિયે. 2 : مُستَدرَک ج ٤ ص ١١١ حدیث ٦٠٩٨

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર રોઝે જુમુઆ દો સો બાર દુરૂદે પાક પઢા ઉસ કે દો સો સાલ કે ગુનાહ મુઆફ હોંગે. (کنزالعمال)

કે બા'દ અન્સાર વ મુહાજિરીન ને દસ્તે બા બ-ર-કત પર **બૈઅત** કર કે આપ کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجۡہَہُ الۡکَرِیۡم કો **અમીરુલ મુઅમિનીન મુન્તખબ** કિયા ઔર **4** બરસ **8** માહ **9** દિન તક મસ્નદે ખિલાફત પર રૌનક અફરોઝ રહે. **17** યા **19** **ર-મઝાનુલ મુબારક** કો એક ખબીસ ખારિજી કે કાતિલાના હમ્લે સે શદીદ ઝખ્મી હો ગએ ઔર **21** ર-મઝાન શરીફ યક શમ્બા (ઇતવાર) કી રાત જામે શહાદત નોશ ફરમા ગએ.

(تاریخ الْخُلَفاء ص۱۳۲، اسد الغابة ج٤ ص۱۲۸، ۱۳۲، ازالة الخفاء ج٤ص٤٠٥، معرفة الصحابة ج۱ص۱۰۰وغیره)

અસ્લે નસ્લે સફા વજ્હે વસ્લે ખુદા
બાબે ફસ્લે વિલાયત પે લાખોં સલામ

(હદાઇકે બખ્શિશ શરીફ)

શર્હે કલામે રઝા : હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجۡہَہُ الۡکَرِیۡم ખાલિસ પાક સાદાત કી જડ ઔર બુન્યાદ હૈં, વાસિલ બિલ્લાહ હોને (યા'ની **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કા મુકર્રબ બનને) કા સબબ ઔર ફઝાઇલે વિલાયત મિલને કા દરવાઝા હૈં, આપ كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجۡہَہُ الۡکَرِیۡم પર લાખોં સલામ હોં.

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

"کَرَّمَ اللّٰہُ وَجۡہَہُ الۡکَرِیۡم" કહને લિખને કા સબબ

જબ કુરૈશ મુબ્તલાએ **કહ્ત** હુએ થે તો **હુઝૂરે** અક્દસ صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم અબૂ તાલિબ પર તખ્ફીફે ઇયાલ (યા'ની બાલ બચ્ચોં કા બોઝ હલકા કરને) કે લિયે હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجۡہَہُ الۡکَرِیۡم કો અપની બારગાહે ઈમાન પનાહ મેં લે આએ, હઝરતે મૌલા અલી كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجۡہَہُ الۡکَرِیۡم ને હુઝૂર મૌલાએ કુલ

સય્યિદુર્રુસુલ صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કે કિનારે અક્દસ (યા'ની આગોશે મુબારક) મેં પરવરિશ પાઈ, હુઝૂર صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી ગોદ મેં હોશ સંભાલા, આંખ ખુલતે હી **મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ** صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા જમાલે જહાં આરા દેખા, હુઝૂર صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم હી કી બાતેં સુનીં, આદતેં સીખીં. તો જબ સે ઈસ જનાબે ઈરફાન મઆબ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કો હોશ આયા કત્અન યકીનન રબ عَزَّوَجَلَّ કો એક હી જાના, એક હી માના. હરગિઝ હરગિઝ બુતોં કી નજાસત સે ઈન કા દામને પાક કભી આલૂદા ન હુવા. ઈસી લિયે લ-કબે કરીમ "كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهٗ" મિલા. (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 28, સ. 436) 10 બરસ કી ઉમ્ર મેં શ-જરે ઈસ્લામ કે સાએ મેં આ ગએ. નબિય્યે કરીમ, રઊફુર્રહીમ صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી સબ સે લાડલી શહઝાદી હઝરતે સય્યિ-દતુના **ફાતિ-મતુઝ્ઝહરા** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهَا આપ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કી હી ઝૌજિય્યત મેં આઈ. બડે શહઝાદે હઝરતે સય્યિદુના ઈમામે હસન **મુજતબા** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કી નિસ્બત સે આપ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કી કુન્યત "**અબુલ હસન**" હૈ ઔર મદીને કે સુલ્તાન, સરદારે દો જહાન, રહમતે આ-લમિય્યાન, સરવરે ઝીશાન صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો "**અબૂ તુરાબ**" કુન્યત અતા ફરમાઈ. (تاریخ الخلفاء ص۱۳۲) હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો યેહ **કુન્યત** અપને અસ્લી નામ સે ભી ઝિયાદા પ્યારી થી. (بُخاری ج۲ ص ۵۳۵ حدیث۳۷۰۳)

"અબૂ તુરાબ" કુન્યત કબ ઔર કૈસે મિલી !

હઝરતે સય્યિદુના સહ્લ બિન સા'દ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ફરમાતે હૈં :

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : મુઝ પર કસરત સે દુરૂદે પાક પઢો બેશક તુમ્હારા મુઝ પર દુરૂદે પાક પઢના તુમ્હારે ગુનાહોં કે લિયે મગ્ફિરત હૈ. (جامع صغیر)

હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْهَهُ الْکَرِیْم એક રોઝ શહઝાદિયે કોનૈન હઝરતે સય્યિ-દતુના **ફાતિ-મતુઝ્ઝહરા** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْهَا કે પાસ ગએ ઔર ફિર મસ્જિદ મેં આ કર લૈટ ગએ. (ઉન કે જાને કે બા'દ) તાજદારે **મદીનએ મુનવ્વરહ**, સુલ્તાને મક્કએ મુકર્રમા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم (ઘર તશરીફ લાએ ઔર) બીબી ફાતિમા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْهَا સે ઉન કે બારે મેં પૂછા. ઉન્હોં ને જવાબ દિયા કે મસ્જિદ મેં હૈં. આપ صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم તશરીફ લે ગએ ઔર મુલા-હઝા ફરમાયા કે (હઝરતે) અલી (کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْهَهُ الْکَرِیْم) પર સે ચાદર હટ ગઈ હૈ, જિસ કી વજહ સે પીઠ, મિટ્ટી સે આલૂદા હૈ. રસૂલે કરીમ عَلَیْہِ اَفْضَلُ الصَّلٰوۃِ وَالتَّسْلِیْم ઉન કી પીઠ સે મિટ્ટી ઝાડને લગે ઔર દો મર્તબા ફરમાયા : **قُمْ اَبَا تُرَابٍ** યા'ની ઉઠો ! ઐ અબૂ તુરાબ.

(بُخاری ج۱ص۱۶۹حدیث۴۴۱)

ઉસ ને લ-કબે ખાક શહન્શાહ સે પાયા
જો હૈદરે કર્રાર કે મૌલા હૈ હમારા

(હદાઇકે બખ્શિશ શરીફ)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

લમ્હે ભર મેં કુરઆન ખત્મ કર લેતે

હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْهَهُ الْکَرِیْم જબ સુવારી કરતે વક્ત ઘોડે કી રિકાબ મેં પાઉં રખતે તો તિલાવતે કુરઆન શુરૂઅ કરતે ઔર **દૂસરી રિકાબ મેં પાઉં રખને સે પહલે પૂરા કુરઆને મજીદ ખત્મ ફરમા લેતે.**

(شواھدُ النّبوۃ ص۲۱۲)

મૌલા અલી કી શાન બ ઝબાને કુરઆન

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ને સૂ-રતુલ બ-કરહ કી આયત નમ્બર 274 મેં ઇર્શાદ ફરમાયા :

اَلَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۲۷۴﴾

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : વોહ જો અપને માલ ખૈરાત કરતે હૈં રાત મેં ઔર દિન મેં, છુપે ઔર ઝાહિર, ઉન કે લિયે ઉન કા નેગ (ઇન્આમ, હિસ્સા) હૈ ઉન કે રબ કે પાસ, ઉન કો ન કુછ અન્દેશા હો ન કુછ ગમ.

ચાર દિરહમ ખૈરાત કરને કે 4 અન્દાઝ

સદરુલ અફાઝિલ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ નઈમુદ્દીન મુરાદઆબાદી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْهَادِى **"તફસીરે ખઝાઈનુલ ઇરફાન"** મેં ઇસ આયતે મુબા-રકા કે તહ્ત ફરમાતે હૈં : "એક કૌલ યેહ હૈ કે યેહ આયત હઝરતે **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે હક મેં નાઝિલ હુઈ જબ કે આપ કે પાસ ફકત ચાર[4] દરાહિમ (ચાંદી કે સિક્કે) થે ઔર કુછ ન થા આપ (كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم) ને ઉન ચારોં કો ખૈરાત કર દિયા. એક રાત મેં, એક દિન મેં, એક કો પોશીદા (યા'ની છુપા કર) ઔર એક કો ઝાહિર."

સુખન આ કર યહાં અત્તાર કા ઈત્મામ કો પહોંચા
તેરી અ-ઝમત પે નાતિક અબ ભી હૈં આયાતે કુરઆની

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 498)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

હમારા ખૈરાત કરને કા અન્દાઝ

سُبْحٰنَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ! ક્યા શાન હૈ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે નેક બન્દોં કી ! જૈસા કે આપ ને મુલા-હઝા ફરમાયા કે વોહ માલો દૌલત જમ્અ કરને કે બજાએ ઇખ્લાસ કે સાથ ખૈરાત કરના પસન્દ ફરમાતે હૈં. અમીરુલ મુઅમિનીન, નાસિરુલ મુસ્લિમીન, પૈકરે જૂદો સખા, મૌલા મુશ્કિલ કુશા, શેરે ખુદા હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે પાસ **4** દિરહમ થે વોહ સબ રાહે ખુદા عَزَّوَجَلَّ મેં ઈસ તરહ ખૈરાત કિયે કે એક દિન કો, એક રાત કો, એક પોશીદા ઔર એક ઝાહિર, કે મા'લૂમ નહીં, કૌન સા દિરહમ રાહે ખુદા عَزَّوَجَلَّ મેં ઝિયાદા કબૂલિય્યત કા શરફ પા કર રહમતોં ઔર બ-ર-કતોં કી લા ઝવાલ દૌલત મેં મઝીદ ઇઝાફે કા સબબ બન જાએ. દૂસરી તરફ હમારી હાલત યેહ હૈ કે અગર કભી સ-દકા વ ખૈરાત કરને કી હિમ્મત કર ભી લી તો કહાં રિઝાએ ઇલાહી عَزَّوَجَلَّ કી નિય્યત.....! કૈસા ઇખ્લાસ ઔર કહાં કી **લિલ્લાહિય્યત**.....! બસ કિસી તરહ લોગોં કો મા'લૂમ હો જાએ કે જનાબ ને આજ ઇતને રુપૈ ખૈરાત કર ડાલે ! જબ તક હમારે સ-દકા વ ખૈરાત કો શોહરત ન મિલ જાએ કરાર નહીં આતા, મસ્જિદ મેં કુછ દે દિયા તો ખ્વાહિશ હોતી હૈ કે ઇમામ સાહિબ નામ લે કર દુઆ કર દેં તાકે લોગોં કો મેરે ચન્દા દેને કા પતા ચલ જાએ. **કિસી મુસલ્માન કી ખૈર ખ્વાહી કી** તો તમન્ના યેહી હોતી હૈ કે અબ કોઈ ઐસી સૂરત ભી બને કે હમારા નામ આ જાએ, લોગોં કી ઝબાનેં હમારી સખાવત કે તરાને ગાએં, કિસી પર એહસાન કિયા તો ખ્વાહિશ હોતી હૈ કે યેહ હમારા ખાદિમ બન કર રહે, હમારી તા'રીફોં કે પુલ બાંધે હાલાંકે કુરઆને પાક હમેં એહસાન ન જતાને ઔર ઉસ કા બદલા સિર્ફ **અલ્લાહ તઆલા** કી ઝાત સે માંગને કા હુક્મ દે રહા હૈ.

જૈસા કે **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ પારહ **3, સૂ-રતુલ બ-કરહ** કી આયત નમ્બર **262** મેં ઈર્શાદ ફરમાતા હૈ :

اَلَّذِیْنَ یُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ ثُمَّ لَا یُتْبِعُوْنَ مَاۤ اَنْفَقُوْا مَنًّا وَّ لَاۤ اَذًى ۙ لَّهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : વોહ જો અપને માલ **અલ્લાહ** કી રાહ મેં ખર્ચ કરતે હૈં ફિર દિયે પીછે ન એહસાન રખેં ન તકલીફ દેં ઉન કા નેગ (ઈન્આમ) ઉન કે રબ કે પાસ હૈ.

સદરુલ અફાઝિલ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ નઈમુદ્દીન મુરાદઆબાદી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْهَادِى ઈસ આયતે મુબા-રકા કે તહ્ત ફરમાતે હૈં : ''**એહસાન રખના** તો યેહ કે દેને કે બા'દ દૂસરોં કે સામને ઈઝહાર કરેં કે હમ ને તેરે સાથ ઐસે ઐસે સુલૂક કિયે ઔર ઉસ કો મુકદ્દર (યા'ની ગમગીન) કરેં ઔર **તકલીફ દેના** યેહ કે ઉસ કો આર દિલાએં (યા'ની શરમિન્દા કરેં) કે તૂ નાદાર થા, મુફલિસ થા, મજબૂર થા, નિકમ્મા થા હમ ને તેરી ખબર ગીરી કી યા ઔર તરહ દબાવ દેં યેહ મમ્નૂઅ ફરમાયા ગયા.'' (ખઝાઈનુલ ઈરફાન) કાશ ! પૈકરે ઈખ્લાસો સફા, મૌલા મુશ્કિલ કુશા હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે સદકે હમેં ભી ઈખ્લાસ કે સાથ સ-દકા વ ખૈરાત કરને કા જઝબા વ સઆદત નસીબ હો જાએ. اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰله وسلَّم

મેરા હર અમલ બસ તેરે વાસિતે હો
કર ઈખ્લાસ ઐસા અતા યા ઈલાહી

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 78)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : જો શખ્સ મુઝ પર દુરૂદે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (طبرانی)

મૌલા અલી કી કુરઆન ફહમી

ઝાહિરી વ બાતિની ઉલૂમ પર ખબરદાર, સાહિબે સીનએ પુર અન્વાર, મૌલા અલી હૈદરે કર્રાર كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْهَهُ الْكَرِيْم (બતૌરે તહ્દીસે ને'મત) ફરમાતે હૈં : "**અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી કસમ ! મૈં કુરઆને કરીમ કી હર આયત કે બારે મેં જાનતા હૂં કે વોહ કબ ઔર કહાં નાઝિલ હુઈ. બેશક મેરે રબ عَزَّوَجَلَّ ને મુઝે સમઝને વાલા દિલ ઔર સુવાલ કરને વાલી ઝબાન અતા ફરમાઈ હૈ."

(حِلیۃُ الاولیاء ج۱ ص۱۰۸)

દે તડપને ફડકને કી તૌફીક દે
દે દિલે મુર્તઝા સોઝે સિદ્દીક દે

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

સૂરએ ફાતિહા કી તફસીર

અમીરુલ મુઅમિનીન, મૌલા મુશ્કિલ કુશા હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : "**અગર મૈં ચાહૂં તો "સૂ-રતુલ ફાતિહા" કી તફસીર સે 70 ઊંટ ભર દૂં.**" (યા'ની ઉસ કી તફસીર લિખતે હુએ ઈતને રજિસ્ટર (Registers) તય્યાર હો જાએં કે **70** ઊંટોં કા બોઝ બન જાએ.) **(قوتُ القلوب ج۱ ص۹۲)**

શહરે ઇલ્મો હિક્મત કા દરવાઝા

દો ફરામીને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : (1) "**اَنَا مَدِیْنَۃُ الْعِلْمِ وَعَلِیٌّ بَابُهَا**" યા'ની મૈં ઈલ્મ કા શહ્ર હૂં ઔર અલી ઉસ કા દરવાઝા હૈં." **(مُستَدرَك ج٤ ص٩٦ حديث ٤٦٩٣)** (2) "**اَنَا دَارُالْحِكْمَةِ وَعَلِيٌّ بَابُهَا**" યા'ની મૈં

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ કે પાસ મેરા ઝિક્ર હુવા ઔર ઉસ ને મુઝ પર દુરૂદે પાક ન પઢા તહકીક વોહ બદ બખ્ત હો ગયા. (ابن سنی)

હિક્મત કા ઘર હૂં ઔર અલી ઉસ કા દરવાઝા હૈં.''

(ترمذی ج٥ ص٤٠٢ حدیث٣٧٤٤)

મૌલા અલી કી શાન બ ઝબાને નબિય્યે ગૈબદાન

હઝરતે સય્યિદુના મૌલા મુશ્કિલ કુશા, **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم રિવાયત કરતે હૈં કે રસૂલે અકરમ, **નબિય્યે મુહ્તશમ**, તાજદારે ઉમમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને (મુઝે મુખાતબ કરતે હુએ) ઈર્શાદ ફરમાયા : ''તુમ મેં (હઝરતે) ઈસા (عَلَيْهِ السَّلَام) કી મિસાલ હૈ, જિન સે યહૂદ ને બુગ્ઝ રખા હત્તા કે ઉન કી વાલિદએ માજિદા કો તોહમત લગાઈ ઔર ઉન સે ઈસાઈયોં ને **મહબ્બત** કી તો ઉન્હેં ઉસ દ-રજે મેં પહોંચા દિયા જો ઉન કા ન થા.'' ફિર શેરે ખુદા હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : ''મેરે બારે મેં **દો કિસ્મ કે લોગ હલાક હોંગે** મેરી **મહબ્બત** મેં ઈફરાત કરને (યા'ની હદ સે બઢને) વાલે મુઝે ઉન સિફાત સે બઢાએંગે જો મુઝ મેં નહીં હૈં ઔર બુગ્ઝ રખને વાલોં કા બુગ્ઝ ઉન્હેં ઈસ પર ઉભારેગા કે મુઝે બોહતાન લગાએંગે.'' (مُسندِ اِمام احمد بن حنبل ج١ ص٣٣٦ حدیث١٣٧٦)

તફઝીલ કા જોયા ન હો મૌલા કી વિલા મેં
યૂં છોડ કે ગૌહર કો ન તૂ બહરે ખઝફ જા

(ઝૌકે ના'ત)

યા'ની હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી **મહબ્બત** મેં ઈતના ન બઢ કે આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો શૈખૈને કરીમૈન رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا પર ફઝીલત દેને લગે ! ઐસી ભૂલ કર કે મોતિયોં જૈસે સાફ શફ્ફાફ અકીદે કો છોડ કર ઠીકરિયોં જૈસા રદ્દી અકીદા ઈખ્તિયાર ન કર.

અદાવતે અલી

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફતી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ઈસ હદીસે મુબા-રકા કે તહ્ત ફરમાતે હૈં : ''**મહબ્બતે અલિય્યુલ મુર્તઝા** (كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم) અસ્લે ઈમાન હૈ. હાં ! **મહબ્બત** મેં ના જાઈઝ ઈફરાત (યા'ની હદ સે બઢના) બુરા હૈ મગર અદાવતે અલી અસ્લ હી સે હરામ બલ્કે કભી કુફ્ર હૈ.''

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 8, સ. 424)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

અલિય્યુલ મુર્તઝા શેરે ખુદા હૈં
કે ઈન સે ખુશ હબીબે કિબ્રિયા હૈં

ઝાહિરો બાતિન કે આલિમ

ફકીહે ઉમ્મત હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન મસ્ઊદ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ફરમાતે હૈં : **અમીરુલ મુઅમિનીન** હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ઐસે આલિમ હૈં જિન કે પાસ ઝાહિરો બાતિન[1] દોનોં કા ઈલ્મ હૈ.''

(ابن عساكر ج ٤٢ ص ٤٠٠)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

مدينه

1 : ઝાહિરી મુરાદ ઈસ કા લફ્ઝી તરજમા હૈ બાતિની મુરાદ ઈસ કા મન્શા ઔર મક્સદ યા ઝાહિર શરીઅત હૈ ઔર બાતિન તરીકત યા ઝાહિર અહકામ હૈં ઔર બાતિન અસરાર યા ઝાહિર વોહ હૈ જિસ પર ઉ-લમા મુત્તલઅ હૈં ઔર બાતિન વોહ હૈ જિસ સે સૂફિયાએ કિરામ ખબરદાર હૈં યા ઝાહિર વોહ જો નક્લ સે મા'લૂમ હો બાતિન વોહ જો કશ્ફ સે મા'લૂમ હો. (મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 1, સ. 210)

"અલી" કે 3 હુરૂફ કી નિસ્બત સે મૌલા અલી કે મઝીદ 3 ફઝાઇલ

અમીરુલ મુઅમિનીન, ખલી-ફતુલ મુસ્લિમીન, ઈમામુલ આદિલીન હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂકે આ'ઝમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં : ફાતેહે ખૈબર, હૈદરે કર્રાર, સાહિબે ઝુલ ફિકાર હઝરતે **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો **3 ઐસી ફઝીલતેં હાસિલ હૈં** કે અગર ઉન મેં સે એક ભી મુઝે નસીબ હો જાતી તો વોહ મેરે નઝદીક સુર્ખ ઊંટોં સે ભી મહબૂબ તર હોતી. સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان ને પૂછા : વોહ **3** ફઝાઈલ કૌન સે હૈં ? ફરમાયા : ﴿1﴾ **અલ્લાહ** કે પ્યારે હબીબ, હબીબે લબીબ صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને અપની સાહિબ ઝાદી હઝરતે **ફાતિ-મતુઝ્ઝહરા** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا કો ઈન કે નિકાહ મેં દિયા ﴿2﴾ ઈન કી રિહાઈશ સરકારે અબદ કરાર, શફીએ રોઝે શુમાર, દો આલમ કે માલિકો મુખ્તાર صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કે સાથ **મસ્જિદુન્ન-બવિય્યિશશરીફ** عَلٰى صَاحِبِهَا الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام મેં થી ઔર ઈન કે લિયે મસ્જિદ મેં વોહ કુછ હલાલ થા જો ઈન્હીં કા હિસ્સા હૈ. ઔર ﴿3﴾ ગઝ્વએ ખૈબર મેં ઈન કો પરચમે ઈસ્લામ અતા ફરમાયા ગયા.

(مُستَدرَك ج٤ ص٩٤ حديث٤٦٨٩)

બહરે તસ્લીમે અલી મૈદાં મેં
સર ઝુકે રહતે હૈં તલવારોં કે

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

સહાબા કી ફઝીલત મેં તરતીબ

سُبْحٰنَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ! હઝરતે સય્યિદુના મૌલા મુશ્કિલ કુશા, **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી શાન કે ભી

ક્યા કહને કે **અમીરુલ મુઅમિનીન** હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂકે આ'ઝમ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ભી ઉન કી કિસ્મત પર રશ્ક ફરમાતે હૈં, લેકિન ઈસ કા મતલબ યેહ નહીં કે હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ફઝાઈલ મેં ઉન સે ભી બઢ ગએ, ફઝાઈલો મરાતિબ કે એ'તિબાર સે મસ્લકે હક અહલે સુન્નત વ જમાઅત કે નઝદીક જો તરતીબ હૈ ઈસ કા બયાન કરતે હુએ **સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં : તમામ સહાબએ કિરામ આ'લા વ અદના (ઔર ઈન મેં અદના કોઈ નહીં) સબ જન્નતી હૈં, બા'દે અમ્બિયા વ મુર-સલીન, તમામ મખ્લૂકાતે ઈલાહી ઈન્સો જિન્ન વ મલક (યા'ની ઈન્સાનોં, જિન્નોં ઔર ફિરિશ્તોં) સે અફઝલ સિદ્દીકે અક્બર હૈં, ફિર ઉમર ફારૂકે આ'ઝમ, ફિર ઉસ્માને ગની, ફિર મૌલા અલી كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْکَرِیْم કો (હઝરતે સય્યિદુના) સિદ્દીક યા ફારૂક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا સે અફઝલ બતાએ, ગુમરાહ બદ મઝહબ હૈ. ખુ-લફાએ અર-બઆ રાશિદીન કે બા'દ બકિય્યએ અ-શ-રએ મુબશ્શરહ વ હઝરાતે હ-સનૈન વ અસ્હાબે બદ્ર વ અસ્હાબે બૈઅતુર્રિઝવાન (عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان) કે લિયે અફ-ઝલિય્યત હૈ ઔર યેહ સબ **કત્ઈ જન્નતી** હૈં. અફઝલ કે યેહ મા'ના હૈં કે **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે યહાં ઝિયાદા ઈઝ્ઝત વ મન્ઝિલત વાલા હો, ઈસી કો કસ્રતે સવાબ સે ભી તા'બીર કરતે હૈં. (મુલખ્ખસ અઝ બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 241 તા 254)

મુસ્તફા કે સબ સહાબા જન્નતી હૈં લા જરમ
સબ સે રાઝી હક તઆલા સબ પે હૈ ઉસ કા કરમ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર દસ મરતબા સુબ્હ ઔર દસ મરતબા શામ દુરૂદે પાક પઢા ઉસે કિયામત કે દિન મેરી શફાઅત મિલેગી. (مجمع الزوائد)

અ-શ-રએ મુબશ્શરહ કે અસ્માએ ગિરામી

હઝરતે મૌલા અલી મુશ્કિલ કુશા શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم **અ-શ-રએ મુબશ્શરહ** મેં સે ભી હૈં, **અ-શ-રએ મુબશ્શરહ** ઉન દસ સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કો કહા જાતા હૈ જિન્હેં **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે હબીબ, હબીબે લબીબ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી ઝબાને હક્કે તરજુમાન સે ખુસૂસી તૌર પર જન્નતી હોને કી બિશારત દી ગઈ હૈ. ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ સે રિવાયત હૈ કે તાજદારે મદીના, કરારે કલ્બો સીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : ''અબૂ બક્ર, ઉમર, ઉસ્માન, **અલી**, તલ્હા, ઝુબૈર, અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ, સા'દ બિન અબી વક્કાસ, સઈદ બિન ઝૈદ ઔર અબૂ ઉબૈદા બિન જર્રાહ **જન્નતી** હૈં.'' (رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْن) **(تِرْمِذِی ج٥ ص٤١٦ حديث ٣٧٦٨)**

વોહ દસોં જિન કો જન્નત કા મુઝદા[1] મિલા
ઉસ મુબારક જમાઅત પે લાખોં સલામ

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

ખુ-લફાએ રાશિદીન કી ફઝીલત

ફકીહે ઉમ્મત **હઝરતે** સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન મસઊદ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ સે મરવી હૈ કે સરકારે મદીના, રાહતે કલ્બો સીના, ફૈઝ ગન્જીના صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા ફરમાને આલીશાન હૈ : **''اَنَا مَدِيْنَةُ الْعِلْمِ وَاَبُوْبَكْرٍ اَسَاسُهَا وَعُمَرُ حِيْطَانُهَا وَعُثْمَانُ سَقْفُهَا وَعَلِيٌّ بَابُهَا''** યા'ની મૈં ઇલ્મ કા શહ્ર હૂં, **અબૂ બક્ર** ઉસ કી બુન્યાદ, **ઉમર** ઉસ કી દીવાર, **ઉસ્માન** ઉસ કી છત ઔર **અલી** ઉસ કા દરવાઝા હૈં.''

(مُسندُ الفردوس ج١ ص٤٣ حديث١٠٥)

1 : ખુશ ખબરી

તેરે ચારોં હમદમ હૈં યક જાન યક દિલ

અબૂ બક્ર ફારૂક ઉસ્માં અલી હૈ

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મહબ્બતે અલી કા તકાઝા

અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને ફરમાયા : રસૂલે કરીમ, રઊફુર્રહીમ عَلَيْهِ اَفْضَلُ الصَّلٰوةِ وَالتَّسْلِيْم કે બા'દ સબ સે બેહતર **અબૂ બક્ર વ ઉમર** હૈં ફિર ફરમાયા : ''**لَا يَجْتَمِعُ حُبِّىْ وَبُغْضُ اَبِىْ بَكْرٍ وَّعُمَرَ فِىْ قَلْبِ مُؤْمِنٍ** યા'ની મેરી **મહબ્બત** ઔર (**શૈખૈને જલીલૈન**) અબૂ બક્ર વ ઉમર رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا કા બુગ્ઝ કિસી મોમિન કે દિલ મેં જમ્અ નહીં હો સકતા.''

(اَلْمُعْجَمُ الْاَوْسَط لِلطَّبَرانى ج۳ص۷۹ حديث۳۹۲۰)

કભી ભી પ્યાસ ન લગને કા અનોખા રાઝ

જો લોગ ''દમાદમ મસ્ત કલન્દર અલી દા પહલા નમ્બર'' વાલા ન-ઝરિય્યા રખતે હૈં, સખ્ત ખતા પર હૈં, ઉન કી ફહ્માઈશ કે લિયે એક **ઈમાન અફરોઝ હિકાયત** પેશ કી જાતી હૈ, પઢેં ઔર **અલ્લાહ** તઆલા તૌફીક બખ્શે તો કબૂલે હક કરેં ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના શૈખ અબૂ મુહમ્મદ **અબ્દુલ્લાહ** મુહ્તદી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં : اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ મૈં ને **હજ** કી સઆદત હાસિલ કી. હરમ શરીફ મેં એક શખ્સ કે બારે મેં સુના કે યેહ પાની નહીં પીતા ! મુઝે બડા તઅજ્જુબ હુવા, મૈં ને ઉસ સે મિલ કર ઈસ કી વજહ પૂછી તો કહને લગા : મૈં ''હિલ્લા'' કા બાશિન્દા હૂં, એક રાત મૈં ને ખ્વાબ મેં કિયામત

કા હોશરુબા મન્ઝર દેખા ઔર શિદ્દતે પ્યાસ સે ખુદ કો બેતાબ પાયા ઔર કિસી તરહ હુઝૂરે અકરમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કે હૌઝ મુબારક પર પહોંચ ગયા, વહાં હઝરતે સય્યિદુના અબૂ બક્ર સિદ્દીક, હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂકે આ'ઝમ, હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માને ગની ઔર હઝરતે મૌલા અલી શેરે ખુદા عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કો પાયા, યેહ હઝરાત લોગોં કો પાની પિલા રહે થે. મૈં હઝરતે મૌલા અલી كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી ખિદમત મેં હાઝિર હુવા ક્યૂંકે મુઝે ઈન પર બડા નાઝ થા, મૈં ઉન સે બહુત **મહબ્બત** કરતા થા ઔર તીનોં ખુ-લફા સે ઈન્હેં અફઝલ જાનતા થા, મગર યેહ ક્યા ! આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને મુઝ સે ચેહ્રએ મુબારક હી ફૈર લિયા ! ચૂંકે પ્યાસ બહુત ઝિયાદા લગી થી મૈં બારી બારી ઉન **તીન ખુ-લફા** કે પાસ ભી ગયા, હર એક ને મુઝ સે એ'રાઝ કિયા યા'ની અપના મુબારક મુંહ ફૈર લિયા. ઈતને મેં મેરી નઝર **મદીને કે તાજવર, સુલ્તાને બહ્રો બર** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم પર પડી, આપ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી બારગાહે અન્વર મેં હાઝિર હો કર મૈં ને અર્ઝ કી : **યા રસૂલલ્લાહ !** મૌલા અલી ને મુઝે પાની નહીં પિલાયા, બલ્કે અપના મુંહ હી ફૈર લિયા. ઈર્શાદ હુવા : વોહ તુમ્હેં પાની કૈસે પિલાએં ! તુમ તો મેરે **સહાબા** સે બુગ્ઝ રખતે હો ! યેહ સુન કર મુઝે અપને અકીદે કે ગલત હોને કા યકીન હો ગયા ઔર મૈં ને બસદ નદામત હુઝૂર તાજદારે રિસાલત صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કે દસ્તે મુબારક પર **સચ્ચી તૌબા** કી, સરકારે આલી વકાર صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને મુઝે એક **પિયાલા** ઈનાયત ફરમાયા જો મૈં ને પી લિયા, ફિર મેરી આંખ ખુલ ગઈ. اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ જબ સે દસ્તે મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم સે પિયાલા પિયા હૈ, મુઝે બિલ્કુલ પ્યાસ નહીં લગતી. ઈસ ખ્વાબ કે બા'દ

મૈં ને અપને અહલો ઈયાલ કો તૌબા કી તલ્કીન કી ઉન મેં સે જિન્હોં ને તૌબા કર કે મસ્લકે અહલે સુન્નત વ જમાઅત કબૂલ કિયા મૈં ને ઉન સે મુરાસિમ (યા'ની તઅલ્લુકાત) કાઈમ રખે, બાકિયોં સે તોડ ડાલે. **(مُلَخَّص از مِصباحُ الظَّلام ص٧٤)**

જબ દામને હઝરત સે હમ હો ગએ વાબસ્તા
દુન્યા કે સભી રિશ્તે બેકાર નઝર આએ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ઈસ રિવાયત સે પતા ચલતા હૈ કે સચ્ચે મુસલ્માન કી પહચાન યેહ હૈ કે વોહ તમામ સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કી અ-ઝ-મતો શાન કા દિલ સે મો'તરિફ હોતા હૈ. અગર કોઈ શખ્સ બા'ઝ સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان સે મહબ્બત ઔર બા'ઝ સે બુગ્ઝ રખતા હૈ તો વોહ સખ્ત ગ-લતી પર હૈ. **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ હમેં તમામ સહાબએ કિરામ વ અહલે બૈતે ઈઝામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان સે સચ્ચી **મહબ્બત** વ અકીદત ઈનાયત ફરમાએ. ઈસ પર ઈસ્તિકામત બખ્શે ઔર ઈસી ઉલ્ફત વ ઈરાદત કી હાલત મેં ઝેરે ગુમ્બદે ખઝરા જલ્વએ મહબૂબ મેં શહાદત, જન્નતુલ બકીઅ મેં મદફન ઔર જન્નતુલ ફિરદૌસ મેં અપને **પ્યારે હબીબ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ઔર **ચાર યાર** કા જવાર (યા'ની પડોસ) ઈનાયત ફરમાએ.

اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰلِهٖ وسلَّم

સહાબા કા ગદા હૂં ઔર અહલે બૈત કા ખાદિમ
યેહ સબ હૈ આપ હી કી તો ઈનાયત યા રસૂલલ્લાહ !

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરૂદ પઢો કે તુમ્હારા દુરૂદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (طبرانی)

મૈં હૂં સુન્ની, રહૂં સુન્ની, મરૂં સુન્ની મદીને મેં
બકીએ પાક મેં બન જાએ તુરબત યા રસૂલલ્લાહ !

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 184, 185)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

અલી કી ઝિયારત ઇબાદત હૈ

દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ **192** સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ **"સવાનેહે કરબલા" સફહા 74** પર **સદરુલ અફાઝિલ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ નઈમુદ્દીન મુરાદઆબાદી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْھَادِی હદીસે મુબા-રકા નક્લ ફરમાતે હૈં : હઝરતે ઈબ્ને મસ્ઊદ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ સે રિવાયત હૈ : હુઝૂર સય્યિદે દો આલમ صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : **"અલિય્યુલ મુર્તઝા** (کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْکَرِیْم) કો દેખના ઈબાદત હૈ."

(مُستَدرَك ج٤ ص١١٨ حديث٤٧٣٧)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

મુર્દોં સે ગુફ્ત-ગૂ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના મૌલા મુશ્કિલ કુશા, અલિય્યુલ મુર્તઝા, શેરે ખુદા کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْکَرِیْم કી અ-ઝ-મતો શાન કા એક રોશન પહલૂ યેહ ભી હૈ કે **અલ્લાહુ ગફૂર** عَزَّوَجَلَّ કી અતા સે આપ کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْکَرِیْم કા અહલે કુબૂર સે ભી ગુફ્ત-ગૂ કરના સાબિત હૈ. ચુનાન્ચે **હઝરતે સય્યિદુના** ઈમામ અબ્દુર્રહમાન **જલાલુદ્દીન સુયૂતી શાફેઈ** عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْکَافِی

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર દસ મરતબા દુરૂદે પાક પઢા અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ઉસ પર સો રહમતેં નાઝિલ ફરમાતા હૈ. (طبرانی)

"**શર્હુસ્સુદૂર**" મેં નક્લ કરતે હૈં, હઝરતે સય્યિદુના સઈદ બિન મુસય્યબ رَحْمَۃُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ ફરમાતે હૈં : હમ **અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે અલિય્યુલ મુર્તઝા** શેરે ખુદા کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْکَرِیْم કે હમરાહ કબ્રિસ્તાન સે ગુઝરે, આપ کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْکَرِیْم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : "**اَلسَّلَامُ عَلَیْکُمْ یَا اَھْلَ الْقُبُوْرِ وَرَحْمَۃُ اللّٰہ**" યા'ની એ કબ્ર વાલો ! તુમ પર સલામતી ઔર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી રહમત હો." ઔર ફરમાયા : એ કબ્ર વાલો ! તુમ અપની ખબર બતાઓગે યા હમ તુમ્હેં બતાએં ? સય્યિદુના સઈદ બિન મુસય્યબ رَحْمَۃُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ ફરમાતે હૈં કે હમ ને કબ્ર સે "**وَعَلَیْكَ السَّلَامُ وَرَحْمَۃُ اللّٰہِ وَبَرَکَاتُہٗ**" કી આવાઝ સુની ઔર કોઈ કહને વાલા કહ રહા થા : **યા અમીરલ મુઅમિનીન !** આપ હી ખબર દીજિયે કે હમારે મરને કે બા'દ ક્યા હુવા ? હઝરતે મૌલા અલી کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْکَرِیْم ને ફરમાયા : સુન લો ! તુમ્હારે માલ તક્સીમ હો ગએ, તુમ્હારી બીવિયોં ને દૂસરે નિકાહ કર લિયે, તુમ્હારી ઔલાદ યતીમોં મેં શામિલ હો ગઈ, જિસ મકાન કો તુમ ને બહુત મઝબૂત બનાયા થા ઉસ મેં તુમ્હારે દુશ્મન આબાદ હો ગએ. અબ તુમ અપના હાલ સુનાઓ. યેહ સુન કર એક કબ્ર સે આવાઝ આને લગી : **યા અમીરલ મુઅમિનીન !** હમારે કફન ફટ કર તાર તાર હો ગએ, હમારે બાલ ઝડ કર **મુન્તશિર** હો ગએ, હમારી ખાલેં ટુકડે ટુકડે હો ગઈ હમારી આંખેં બહ કર રુખ્સારોં પર આ ગઈં ઔર હમારે નથનોં સે પીપ બહ રહી હૈ ઔર હમ ને જો કુછ આગે ભેજા (યા'ની જૈસે અમલ કિયે) ઉસી કો પાયા, જો કુછ પીછે છોડા ઉસ મેં નુક્સાન હુવા.

(شَرْحُ الصُّدُور ص۲۰۹، ابن عَساکِر ج۲۷ ص۳۹۵)

આખિરત કી ફિક્ર કરની હૈ ઝરૂર ઝિન્દગી ઈક દિન ગુઝરની હૈ ઝરૂર
કબ્ર મેં મય્યિત ઉતરની હૈ ઝરૂર જૈસી કરની વૈસી ભરની હૈ ઝરૂર
એક દિન મરના હૈ આખિર મૌત હૈ
કર લે જો કરના હૈ આખિર મૌત હૈ

ઇબ્રત કે મ-દની ફૂલ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ઈસ હિકાયત સે હઝરતે સય્યિદુના મૌલા મુશ્કિલ કુશા, **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી રિફ્અત વ અ-ઝમત ઔર કુવ્વતે સમાઅત કી એક ઝલક દેખને મેં આઈ કે આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને મુર્દોં સે ઉન કે બરઝખી હાલાત પૂછે, જવાબાત સુને ઔર ઉન્હેં દુન્યવી હાલાત ઈર્શાદ ફરમાએ, યકીનન યેહ આપ કી અઝીમુશ્શાન **કરામત** હૈ. નીઝ ઈસ રિવાયત મેં હમારે લિયે ઈબ્રત કે **મ-દની ફૂલ** ભી હૈં કે જો શખ્સ દુન્યા મેં રહતે હુએ અપને અકાઈદો આ'માલ કો ન સુધારેગા, દુન્યવી ખ્વાહિશાત કે જાલ મેં ફંસ કર આખિરત સે ગાફિલ રહેગા ઉસ કી કબ્ર ઉસ કે લિયે સખ્તિયોં કા ઘર બનેગી ઔર યેહ દુન્યા કી બે જા ફિક્રેં ઔર ખ્વાહિશેં ઉસ કે કિસી કામ ન આએંગી બલ્કે સિર્ફ દુન્યા કા માલ ઈકટ્ઠા કરને કી ફિક્ર મેં લગા રહને વાલા ઔર ફિર ઈસી હાલ મેં મર કર અંધેરી કબ્ર કી સીઢી ઉતર જાને વાલા અપને દુન્યવી માલ સે કોઈ ફાએદા ન ઉઠા પાએગા, લવાહિકીન વ વુ-રસા ઉસ કે માલ પર કબ્જા બલ્કે હુસૂલે માલ કે લિયે ઝગડા કર કે અપની અપની રાહ લેંગે ઔર યેહ નાદાન ઈન્સાન જમ્એ માલ કી ધુન મેં મસ્ત રહતે હુએ હલાલ હરામ કી તમીઝ ભુલા બૈઠને ઔર ગુનાહોં ભરી ઝિન્દગી ગુઝારને કી વજહ સે અઝાબે નાર કા હકદાર કરાર પાએગા.

દૌલતે દુન્યા કે પીછે તૂ ન જા આખિરત મેં માલ કા હૈ કામ ક્યા
માલે દુન્યા દો જહાં મેં હૈ વબાલ કામ આએગા ન પેશે ઝુલ જલાલ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મીઠે મુસ્તફા કી મૌલા મુશ્કિલ કુશા પર અતાએં હૈં

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો! હઝરતે સય્યિદુના મૌલા મુશ્કિલ કુશા, **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે જિસ કદર ફઝાઈલો કમાલાત આપ ને મુલા-હઝા ફરમાએ વોહ સબ રસૂલે ખુદા, મુહમ્મદે મુસ્તફા, કાસિમે ને'મતો હર દો-સરા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કે સદકે મેં હૈં. હુઝૂર નબિય્યે કરીમ, રઊફુર્રહીમ عَلَيْهِ اَفْضَلُ الصَّلٰوةِ وَالتَّسْلِيْم કી ખુસૂસી શફકતોં ઔર અતાઓં કે તુફૈલ **અલ્લાહ તઆલા** ને હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો વોહ મકામ અતા ફરમાયા કે જિસ પર આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે બા'દ આને વાલા હર શખ્સ રશ્ક કરતા હૈ. **અલ્લાહ વ રસૂલ** عَزَّوَجَلَّ وصَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰلِهٖ وسلَّم ને આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો અપના મહબૂબ કરાર દે કર ઐસા મુમતાઝ મકામ અતા ફરમાયા કે જિસ તક કોઈ બડે સે બડા વલી, કુત્બ, ગૌસ, અબ્દાલ ભી નહીં પહોંચ સકતા. (**બહારે શરીઅત,** જિલ્દ અવ્વલ, સ. **253** પર હૈ : "કોઈ વલી કિતને હી બડે મર્તબે કા હો કિસી સહાબી કે રુત્બે કો નહીં પહોંચ સકતા.")

વાહ ! ક્યા બાત હૈ ફાતેહે ખૈબર કી

હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم પર

શફકત વ અતાએ રસૂલે રહમત صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી અક્કાસી કરતી હુઈ એક **ઈમાન અફરોઝ હિકાયત** મુલા-હઝા ફરમાઈયે. ચુનાન્ચે **હઝરતે સય્યિદુના** સહ્લ બિન સા'દ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ફરમાતે હૈં : નબિય્યે અકરમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ખૈબર કે દિન ફરમાયા : "કલ યેહ ઝન્ડા મૈં ઐસે શખ્સ કો દૂંગા જિસ કે હાથ **અલ્લાહ તઆલા ફત્હ દેગા વોહ અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ **ઔર ઉસ કે રસૂલ** (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم) **સે મહબ્બાત કરતા હૈ, નીઝ અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ **ઔર રસૂલ** (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم) **ઉસ સે મહબ્બત કરતે હૈં."** અગલે રોઝ સુબ્હ કે વક્ત હર આદમી યેહી ઉમ્મીદ રખતા થા કે ઝન્ડા ઉસી કો દિયા જાએગા. ફરમાયા : અલી બિન અબી તાલિબ કહાં હૈં ? લોગોં ને અર્ઝ કી : **યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ! ઉન કી આંખેં દુખતી હૈં. ફરમાયા : ઉન્હેં બુલાઓ, ઉન્હેં લાયા ગયા તો મહબૂબે રબ્બુલ ઈબાદ, રાહતે હર કલ્બે નાશાદ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઉન كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી આંખોં પર અપના લુઆબે દહન (યા'ની થૂક શરીફ) લગાયા ઔર દુઆ ફરમાઈ વોહ ઐસે અચ્છે હો ગએ ગોયા ઉન્હેં દર્દ થા હી નહીં ઔર ઉન્હેં ઝન્ડા દે દિયા. **અમીરુલ મુઅમિનીન** હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને અર્ઝ કી : **યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ! ક્યા મૈં ઉન લોગોં સે ઉસ વક્ત તક લડૂં જબ તક વોહ હમારી તરહ મુસલ્માન ન હો જાએં ? આપ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : નરમી ઇખ્તિયાર કરો યહાં તક કે ઉન કે મૈદાન મેં ઉતર જાઓ ફિર ઉન્હેં ઈસ્લામ કી દા'વત દો ઔર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે

જો હુકૂક ઉન પર લાઝિમ હૈં વોહ ઉન્હેં બતાઓ. ખુદા કી કસમ અગર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ તુમ્હારે ઝરીએ કિસી એક શખ્સ કો હિદાયત અતા ફરમાએ તો યેહ તુમ્હારે લિયે ઈસ સે અચ્છા હૈ કે તુમ્હારે પાસ **સુર્ખ ઊંટ** હોં.

(بخاری ج۲ص۳۱۲حدیث۳۰۰۹، مُسلِم ص۱۳۱۱ حدیث ۲۴۰۶)

કુવ્વતે હૈદરી કી એક ઝલક

ગઝ્વએ ખૈબર મેં એક યહૂદી ને હઝરતે હૈદરે કર્રાર كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم પર વાર કિયા, ઈસી દૌરાન આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી ઢાલ ગિર ગઈ, તો આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم આગે બઢ કર કલ્એ કે દરવાઝે તક પહોંચ ગએ ઔર અપને હાથોં સે કલ્એ કા ફાટક ઉખાડ દિયા ઔર કિવાડ કો ઢાલ બના લિયા, વોહ કિવાડ આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે હાથ મેં બરાબર રહા ઔર આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم લડતે રહે યહાં તક કે **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે હાથોં ખૈબર કો ફત્હ ફરમાયા. યેહ કિવાડ ઈતના વઝ્ની થા કે જંગ કે બા'દ 40 આદમિયોં ને મિલ કર ઉઠાના ચાહા તો વોહ કામ્યાબ ન હુએ. **(دَلَائِلُ النُّبُوَّةِ لِلْبَيْهَقِی ج٤ ص٢١٢)**

આ'લા હઝરત ફરમાતે હૈં :

શેરે શમશીર ઝન શાહે ખૈબર શિકન
પર-તવે દસ્તે કુદરત પે લાખોં સલામ

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

કિસી ઔર ને ભી ક્યા ખૂબ કહા હૈ :

અલી હૈદર ! તેરી શૌકત તેરી સૌલત કા ક્યા કહના
કે ખુત્બા પઢ રહા હૈ આજ તક ખૈબર કા હર ઝર્રા

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

અલી જૈસા કોઇ બહાદુર નહીં

અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કા એક નુમાયાં તરીન વસ્ફ (યા'ની ખૂબી) શુજાઅત વ બહાદુરી હૈ ઔર ઈસ બહાદુરી કો ગૈબી તાઈદ ભી હાસિલ હૈ જૈસા કે એક રિવાયત મેં હૈ : જબ અમીરુલ મુઅમિનીન, હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم એક **ગઝવે** મેં કુફ્ફારે બદ અત્વાર કો ગાજર મૂલી કી તરહ કાટ રહે થે તો ગૈબ સે યેહ આવાઝ આઈ : **لَا سَيْفَ اِلَّا ذُوالْفِقَارِ وَلَا فَتٰى اِلَّا عَلِيٌّ** યા'ની અલી જૈસા કોઈ બહાદુર નહીં ઔર ઝુલ ફિકાર જૈસી કોઈ તલવાર નહીં.''

(جزء الحسن بن عرفة العبدى ص ٦٢ حديث ٣٨ ماخوذاً)

હૈં અલી મુશ્કિલ કુશા સાયા કુનાં સર પર મેરે
લા ફતા ઈલ્લા અલી, લા સૈ-ફ ઈલ્લા ઝુલ ફિકાર

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 400)

લુઆબ વ દુઆએ મુસ્તફા કી બ-ર-કતેં

હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ફરમાતે હૈં કે સુલ્તાને ઝમાનો ઝમન, મહબૂબે રબ્બે ઝુલ મિનન صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા **લુઆબે દહન** લગને કે બા'દ મેરી દોનોં આંખેં કભી ન દુખીં. (مسند امام احمد بن حنبل ج ١ ص ١٦٩ حديث ٥٧٩)

હઝરતે મૌલા **અલી** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ગર્મિયોં મેં ગર્મ કપડે ઔર સર્દિયોં મેં ઠન્ડે કપડે પહનતે થે, કિસી ને વજહ પૂછી તો ફરમાયા કે જબ **જનાબે રિસાલત મઆબ** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને મેરી આંખોં મેં અપને મુંહ મુબારક સે **લુઆબ** લગાયા તો સાથ મેં યેહ

દુઆ ભી દી : "اَللّٰهُمَّ اَذْهِبْ عَنْهُ الْحَرَّ وَالْبَرْدَ. યા'ની એ **અલ્લાહ !** અલી સે ગર્મી ઔર સર્દી દૂર ફરમા દે." ઉસ દિન સે મુઝે ન ગર્મી લગતી હૈ ઔર ન હી સર્દી. **(ابن ماجه ج ١ ص ٨٣ حديث ١١٧)**

ઈજાબત કા સહરા ઈનાયત કા જોડા
દુલ્હન બન કે નિકલી દુઆએ મુહમ્મદ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

મૌલા અલી કા ઇખ્લાસ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! મૌલાએ કાએનાત, મૌલા મુશ્કિલ કુશા, **અલિય્યુલ મુર્તઝા,** શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ઈસ કદર બહાદુર હોને કે બા વુજૂદ તકબ્બુર, રિયાકારી ઔર ખુદ નુમાઈ વગૈરા હર તરહ કે રઝાઈલ સે પાક ઔર પૈકરે અ-મલો ઈખ્લાસ થે જૈસા કે હઝરતે અલ્લામા **અલી કારી** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْبَارِى ફરમાતે હૈં : "હઝરતે સય્યિદુના અલી كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને જિહાદ મેં એક કાફિર કો પછાડા ઔર ઉસે કત્લ કે ઈરાદે સે ઉસ કે સીને પર બૈઠે, ઉસ ને આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم પર થૂક દિયા, આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને ઉસે છોડ દિયા, સીને સે ઉઠ ગએ. ઉસ ને વજહ પૂછી તો આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ને ફરમાયા કે તેરી ઈસ હ-ર-કત સે મુઝે ગુસ્સા આ ગયા, અબ તેરા કત્લ નફ્સાની વજહ સે હોતા ન કે ઈમાની વજહ સે, ઈસ લિયે મૈં ને તુઝે છોડ દિયા, વોહ આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કા **યેહ ઈખ્લાસ દેખ કર મુસલ્માન હો ગયા.**"

(مِرقاةُ المَفاتيح ج٧ ص١٢ تحتَ الحديث٣٤٥١)

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ ને કિતાબ મેં મુઝ પર દુરૂદે પાક લિખા તો જબ તક મેરા નામ ઉસ મેં રહેગા ફિરિશ્તે ઉસ કે લિયે ઇસ્તિગ્ફાર કરતે રહેંગે. (طبرانی)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દેખા આપ ને કે હૈદરે કર્રાર વ સાહિબે ઝુલ ફિકાર **અમીરુલ મુઅમિનીન,** મૌલા મુશ્કિલ કુશા, હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા,** શેરે ખુદા كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે **ઈખ્લાસ** કી બ-ર-કત સે યહૂદી કો ઈસ્લામ જૈસી અઝીમુશ્શાન ને'મત નસીબ હો ગઈ, ઈસી તરહ હમારે દીગર અસ્લાફે કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام ભી હમા વક્ત **અપને નેક આ'માલ કો જાંચતે** રહતે કે યેહ અમલ કહીં દૂસરોં કો દિખાને કે લિયે તો નહીં ! અગર કિસી નેક અમલ મેં નફ્સો શૈતાન કી મુદા-ખલત યા રિયાકારી કા થોડા સા ભી શાએબા મહસૂસ ફરમાતે તો ફૌરન ઉસ સે બચને બલ્કે બસા અવકાત તો ઉસ અ-મલે સાલેહ કો દોબારા કરને કી તરકીબ બનાતે ચુનાન્ચે

30 સાલ કી નમાઝેં દોહરાઈ

એક બુઝુર્ગ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه **30** સાલ તક મસ્જિદ કી પહલી સફ મેં (બા જમાઅત) નમાઝ અદા ફરમાતે રહે, એક બાર ઉન કો પહલી સફ મેં જગહ ન મિલી ઔર દૂસરી સફ મેં ખડે હો ગએ તો શર્મ મહસૂસ હોને લગી કે લોગ ક્યા કહેંગે કે દેખો ! આજ ઈસ આદમી કી પહલી સફ છૂટ ગઈ હૈ. યેહ ખયાલ આતે હી આપ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه સંભલ ગએ ઔર અપને નફ્સ કા મુહા-સબા કરને લગે કે "ઐ નફ્સ ! મૈં **30** સાલ તક જો નમાઝેં પહલી સફ મેં અદા કરતા રહા ક્યા વોહ લોગોં કો દિખાને કે લિયે થીં જો આજ તુઝે શર્મ આ રહી હૈ !" ચુનાન્ચે ઉન્હોં ને પિછલે **30** સાલ કી નમાઝેં દોહરાઈ ઔર કમાલે સિદ્કો ઈખ્લાસ કી નાદિર મિસાલ કાઈમ ફરમાઈ. **(احیاءُ العلوم ج۲ص۳۰۲) અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ **કી ઉન પર રહમત હો ઔર ઉન કે સદકે હમારી બે હિસાબ મગ્ફિરત હો.** اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰله وسلَّم

દે હુસ્ને અખ્લાક કી દૌલત કર દે અતા ઇખ્લાસ કી ને'મત

મુઝ કો ખઝાના દે તકવા કા

યા અલ્લાહ ! મેરી ઝોલી ભર દે

(વસાઇલે બખ્શિશ, સ. 109)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

તુમ મુઝ સે હો

નબિયોં કે સુલ્તાન, રહમતે આ-લમિય્યાન, સરદારે દો જહાન, મહબૂબે રહમાન صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા હઝરતે મૌલા અલી શેરે ખુદા كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે બારે મેં ફરમાને ફઝીલત નિશાન હૈ : "**اَنْتَ مِنِّیْ وَاَنَا مِنْكَ** યા'ની તુમ મુઝ સે હો ઔર મૈં તુમ સે હૂં."

(ترمذی ج ۵ ص ۳۹۹ حدیث ۳۷۳۶)

ઐ તલ્અતે શહ ! આ, તુઝે મૌલા કી કસમ ! આ

ઐ ઝુલ્મતે દિલ ! જા, તુઝે ઉસ રુખ કા હલફ જા

(ઝૌકે ના'ત)

યા'ની ઐ મૌલા અલી كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે રુખે ઝેબા કી રોશની ! તુઝે **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી કસમ દેતા હૂં કે મુઝ પર અપની તજલ્લી ડાલ ! ઔર ઐ મેરે દિલ કી તારીકી ! તુઝે મૌલા મુશ્કિલ કુશા كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે ચેહ્રએ અન્વર કી કસમ ! મુઝ સે દૂર હો જા.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

તુમ મેરે ભાઈ હો

હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન ઉમર رَضِیَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا સે રિવાયત હૈ કે રસૂલે અકરમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને (**મદીનએ**

મુનવ્વરહ زَادَهَا اللّٰهُ شَرَفًاوَّتَعْظِيْمًا માં મુહાજિરીન ઔર અન્સાર) સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કે દરમિયાન ભાઈચારા કાઈમ ફરમાયા, તો હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા, શેરે ખુદા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ઈસ હાલત માં હાઝિર હુએ કે આંખોં સે આંસૂ બહ રહે થે, અર્ઝ કી : **"યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ! આપ ને સહાબએ કિરામ કે દરમિયાન ભાઈચારા કાઈમ ફરમાયા, લેકિન મુઝે કિસી કા ભાઈ ન બનાયા ?" રસૂલે અકરમ صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : "**اَنْتَ اَخِیْ فِی الدُّنْیَا وَالْاٰخِرَةِ** યા'ની તુમ દુન્યા વ આખિરત મેં મેરે ભાઈ હો."

(ترمذی ج۵ ص۴۰۱ حدیث۳۷۴۱)

શર્હે હદીસ

મુફસ્સિરે શહીર **હકીમુલ ઉમ્મત** હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ઈસ હદીસે પાક કે તહ્ત ફરમાતે હૈં : યા'ની તુમ રિશ્તે મેં ભી મેરે ચચાઝાદ ભાઈ હો ઔર અબ ઈસ અક્દે મુઆખાત (યા'ની ભાઈચારે કે કૌલો કરાર) મેં ભી તુમ કો અપના ભાઈ બનાયા ઔર દુન્યા વ આખિરત મેં અપના ભાઈ બનાયા. سُبْحٰنَ اللّٰه (عَزَّوَجَلَّ) ! મગર ખયાલ રહે કે ઈસ કે બા વુજૂદ કભી હઝરતે સય્યિદુના અલી (كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم) ને હુઝૂર (صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم) કો ભાઈ કહ કર ન પુકારા (જબ કભી પુકારા) તો **"યા રસૂલલ્લાહ** (صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم) **!"** કહ કર (હી પુકારા), ફિર કિસી ઐરે ગૈરે કો ભાઈ કહને કા હક કૈસે હો સકતા હૈ ! (મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 8, સ. 418)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

શેરે ખુદા કા ઇશ્કે મુસ્તફા

હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم સે કિસી ને સુવાલ કિયા કે આપ કો **રસૂલુલ્લાહ** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم સે કિતની **મહબ્બત** હૈ ? ફરમાયા : ખુદા عَزَّوَجَلَّ કી કસમ ! હુઝૂરે અકરમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم હમારે નઝદીક અપને માલ વ આલ, વાલિદૈન ઔર સખ્ત પ્યાસ કે વક્ત ઠન્ડે પાની સે ભી બઢ કર મહબૂબ (યા'ની પ્યારે) હૈં. **(اَلشِّفاء ج۲ ص۲۲)**

શેરે ખુદા કી ખુદાદાદ ખૂબિયાં

હઝરતે સય્યિદુના અબી સાલેહ رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه સે મરવી હૈ, એક મર્તબા હઝરતે સય્યિદુના અમીરે મુઆવિયા رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ને હઝરતે સય્યિદુના ઝિરાર رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه સે ફરમાયા : "મેરે સામને હઝરતે સય્યિદુના અલી كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે ઔસાફ (યા'ની ખૂબિયાં) બયાન કીજિયે." હઝરતે સય્યિદુના ઝિરાર رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه ને અર્ઝ કી : અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે ઈલ્મો ઈરફાન કા અન્દાઝા નહીં લગાયા જા સકતા, આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે મુઆ-મલે ઔર ઉસ કે દીન કી હિમાયત મેં મઝબૂત ઈરાદે રખતે, ફૈસલા કુન બાત કરતે ઔર ઈન્તિહાઈ અદલો ઈન્સાફ સે કામ લેતે, આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી ઝાત મમ્બએ ઈલ્મો હિક્મત થી, જબ કલામ (યા'ની ગુફ્ત-ગૂ) કરતે તો દ-હને મુબારક સે હિક્મતો દાનાઈ કે ફૂલ ઝડતે, દુન્યા ઔર ઈસ કી રંગીનિયોં સે વહ્શત ખાતે, રાત કે અંધેરે મેં (ઈબાદતે ઈલાહી عَزَّوَجَلَّ સે) મસરૂર (ખુશ) હોતે, **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી કસમ ! આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم બહુત ઝિયાદા રોને વાલે, દૂર અન્દેશ ઔર ગમઝદા થે, અપને નફ્સ

કા મુહા-સબા કરતે, ખુર-દરા ઔર મોટા લિબાસ પસન્દ ફરમાતે ઔર મોટી રોટી ખાતે. **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી કસમ ! રો'બો દબદબા ઐસા થા કે હમ મેં સે હર એક આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم સે કલામ (યા'ની બાત) કરતે હુએ ડરતા થા, હાલાંકે જબ હમ હાઝિર હોતે તો મિલને મેં આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ખુદ પહલ કરતે ઔર જબ હમ સુવાલ કરતે તો જવાબ ઈર્શાદ ફરમાતે, ઔર હમારી દા'વત કબૂલ ફરમાતે. જબ મુસ્કુરાતે તો દન્દાને મુબારક ઐસે મા'લૂમ હોતે જૈસે **મોતિયોં કી લડી**, આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم પરહેઝ ગારોં કા એહતિરામ કરતે, મિસ્કીનોં સે **મહબ્બત** ફરમાતે, કિસી તાકત વર યા સાહિબે સરવત (યા'ની સરમાયા દાર) કો ઉસ કી બાતિલ (યા'ની બેકાર) આરઝૂ મેં ઉમ્મીદ ન દિલાતે, કોઈ ભી કમઝોર શખ્સ આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી અદાલત સે માયૂસ ન હોતા બલ્કે ઉસે ઉમ્મીદ હોતી કે મુઝે યહાં ઈન્સાફ઼ ઝરૂર મિલેગા. **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી કસમ ! મૈં ને દેખા કે જબ રાત આતી તો આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم અપની દાઢી મુબારક પકડ કર ઝારો કિતાર રોતે ઔર ઝખ્મી શખ્સ કી તરહ તડપતે. મૈં ને આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો યેહ ફરમાતે હુએ સુના : "ઐ દુન્યા ! આયા તૂને મુઝ સે મુંહ મોડ લિયા હૈ યા અભી તક મેરી મુશ્તાક (યા'ની મેરા શૌક રખતી) હૈ ? ઐ ધોકેબાઝ દુન્યા ! જા, તૂ કિસી ઔર કો ધોકા દે, મૈં તુઝે તીન તલાકેં દે ચુકા હૂં અબ ઈસ મેં હરગિઝ રુજૂઅ નહીં, તેરી ઉમ્ર બહુત કમ ઔર તેરી આસાઈશેં ઔર ને'મતેં ઈન્તિહાઈ હકીર હૈં, ઔર તેરે નુક્સાનાત બહુત ઝિયાદા હૈં, હાએ ! સફરે (આખિરત) નિહાયત તવીલ હૈ, ઝાદે રાહ બહુત કલીલ (યા'ની થોડા સા) ઔર રાસ્તા ઈન્તિહાઈ ખતરનાક ઔર પેચદાર હૈ." યેહ સુન કર હઝરતે સય્યિદુના અમીરે મુઆવિયા رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ

કી આંખોં સે આંસૂ બહને લગે હત્તા કે રીશ (યા'ની દાઢી) મુબારક આંસૂઓં સે તર હો ગઈ ઔર વહાં મૌજૂદ લોગ ભી ઝારો કિતાર રોને લગે, ફિર આપ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ને ફરમાયા : "**અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ અબુલ હસન (હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા,** શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہُ الْکَرِیْم) પર રહ્મ ફરમાએ, **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી કસમ ! વોહ ઐસે હી થે." **(عیونُ الحکایات ص۲۰)**

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

મૌલા અલી મોમિનોં કે "વલી" હૈં

હઝરતે સય્યિદુના ઈમરાન બિન હુસૈન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ સે મરવી હૈ : મદીને કે સુલ્તાન, રહમતે આ-લમિય્યાન, સરવરે ઝીશાન, **મહબૂબે રહમાન** صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم કા ફરમાને તકર્રુબ નિશાન હૈ : "**اِنَّ عَلِیًّا مِّنِّیْ وَاَنَا مِنْہُ وَھُوَ وَلِیُّ کُلِّ مُؤْمِنٍ**" યા'ની અલી મુઝ સે હૈં, મૈં અલી સે હૂં ઔર વોહ હર મોમિન કે **વલી** હૈં." **(ترمذی ج۵ص۴۹۸حدیث۳۷۳۲)**

वासिता नबियों के सरवर का वासिता सिद्दीक ओर उमर का
वासिता उस्मानो हैदर का
या अल्लाह ! मेरी झोली भर दे

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 107)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

યહાં "વલી" સે ક્યા મુરાદ હૈ ?

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الْحَنَّان ફરમાતે હૈં : યહાં વલી બ મા'ના ખલીફા નહીં બલ્કે બ મા'ના દોસ્ત ય બ મા'ના મદદગાર હૈ, જૈસે રબ ફરમાતા હૈ :

اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوا (پ٦،المائدہ:٥٥)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : તુમ્હારે દોસ્ત નહીં મગર **અલ્લાહ** ઔર ઉસ કા રસૂલ ઔર ઈમાન વાલે.

વહાં ભી વલી બ મા'ના મદદગાર હૈ. "ઈસ ફરમાન સે દો મસ્અલે મા'લૂમ હુએ, એક યેહ કે મુસીબત મેં "યા અલી મદદ" કહના જાઈઝ હૈ, ક્યૂંકે હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم હર મોમિન કે મદદગાર હૈં તા કિયામત, દૂસરે યેહ કે આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો "મૌલા અલી" કહના જાઈઝ હૈ, કે આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم હર મુસલ્માન કે વલી ઔર મૌલા હૈં."

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 8, સ. 417)

દુશ્મન કા ઝોર બઢ ચલા હૈ યા અલી મદદ !
અબ ઝુલ ફિકારે હૈદરી ફિર બે નિયામ હો

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

યા અલી મદદ કહને કે દલાઇલ જાનને કે લિયે.....

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! "યા અલી મદદ" કહને કે મસ્અલે કી વઝાહત જાનને ઔર બહુત સારે વસાવિસ દૂર કરને કે લિયે **દા'વતે ઈસ્લામી** કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના સે **"ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગને કા સુબૂત"** નામી **VCD** હદિય્યતન હાસિલ કર કે ઉસે મુલા-હઝા ફરમાઈયે. નીઝ ઈસી રિસાલે કે સફહા **56** તા **95** પર ભી કુરઆનો હદીસ કી રોશની મેં યેહ મસ્અલા વાઝેહ કિયા ગયા હૈ.

અહલે બૈત સે મહબ્બત કી ફઝીલત

સરકારે અબદ કરાર, શફીએ રોઝે શુમાર, દો આલમ કે માલિકો મુખ્તાર صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને એક રોઝ ઈમામે હસન વ હુસૈન رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا કા હાથ પકડ કર ફરમાયા : "જો મુઝે દોસ્ત રખતા હૈ ઔર સાથ હી ઈન કો ઔર ઈન કે વાલિદૈન કો ભી મહબૂબ રખતા હૈ વોહ બરોઝે કિયામત મેરે સાથ હોગા."

(مسند احمد بن حنبل ج١ ص١٦٨ حديث٥٧٦)

મુસ્તફા ઈઝ્ઝત બઢાને કે લિયે તા'ઝીમ દેં
હૈ બુલન્દ ઈકબાલ તેરા દૂદ-માને[1] અહલે બૈત

(ઝૌકે ના'ત)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! જિસે અહલે બૈત કી **મહબ્બત** મિલ જાએ ઉસે દોનોં જહાં કી ઈઝ્ઝત મિલ જાએગી, આખિરત મેં રસૂલે રહમત, શફીએ ઉમ્મત صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી રફાકત મુયસ્સર આએગી ઔર અહલે બૈત કે સદકે ઉસ કી બખ્શિશ વ **મગ્ફિરત** હો જાએગી. اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

ઉન દો કા સદકા જિન કો કહા મેરે ફૂલ હૈં
કીજે રઝા કો હશ્ર મેં ખન્દાં મિસાલે ગુલ

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

શર્હે કલામે રઝા : યા રસૂલલ્લાહ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ! આપ ને ફરમાયા હૈ : "હસન વ હુસૈન رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا **اِنَّ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ هُمَا رَيْحَانَتَاىَ مِنَ الدُّنْيَا.**

1. ખાનદાન.

દોનોં મેરે ફૂલ હૈં.'' (ترمذی حدیث ۳۷۹۵) ઈન હી દોનોં જન્નતી ફૂલોં કા સદકા ! અહમદ રઝા કો બરોઝે કિયામત ફૂલ કી તરહ હંસતા બસતા રખના.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ઘરાનએ હૈદર કી ફઝીલત

હઝરાતે હ-સનૈને કરીમૈન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا એક બાર બીમાર હો ગએ તો **અમીરુલ મુઅમિનીન** હઝરતે મૌલાએ કાએનાત, **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم વ હઝરતે સય્યિ-દતુના બીબી ફાતિમા ઔર ખાદિમા હઝરતે સય્યિ-દતુના ફિઝ્ઝા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا ને ઈન શહઝાદોં رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا કી સિહ્હત યાબી કે લિયે **તીન રોઝોં** કી મન્નત માની. **અલ્લાહ** તઆલા ને દોનોં શહઝાદોં رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا કો શિફા અતા ફરમાઈ, ચુનાન્ચે તીન[3] રોઝે રખ લિયે ગએ. **હઝરતે મૌલા અલી** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم **તીન સાઅ** જવ લાએ. એક એક સાઅ (યા'ની 4 કિલો મેં સે 160 ગ્રામ કમ) તીનોં દિન પકાયા. જબ ઈફ્તાર કા વક્ત આયા ઔર તીનોં રોઝાદારોં કે સામને રોટિયાં રખી ગઈ તો એક દિન **મિસ્કીન**, એક દિન **યતીમ** ઔર એક દિન **કૈદી** દરવાઝે પર હાઝિર હો ગએ ઔર રોટિયોં કા સુવાલ કિયા તો તીનોં દિન સબ રોટિયાં ઉન સાઈલોં કો દે દીં ઔર સિર્ફ પાની સે ઈફ્તાર કર કે અગલા રોઝા રખ લિયા.'' (ખઝાઈનુલ ઈરફાન, સ. 1073 બ તસર્રુફ) **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ **કી ઉન પર રહમત હો ઔર ઉન કે સદકે હમારી બે હિસાબ મગ્ફિરત હો.** اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰله وسلَّم

ભૂકે રહ કે ખુદ ઔરોં કો ખિલા દેતે થે
કૈસે સાબિર થે મુહમ્મદ કે ઘરાને વાલે صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

કુરઆને કરીમ મેં **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને **અમીરુલ મુઅમિનીન**, મૌલાએ કાએનાત, હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે ઘરાને કે ઈસ ઈમાન અફરોઝ ઈસાર કો ઈસ તરહ બયાન ફરમાયા હૈ :

وَيُطْعِمُوْنَ الطَّعَامَ عَلٰى حُبِّهٖ مِسْكِيْنًا وَّيَتِيْمًا وَّاَسِيْرًا ۝۸ اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُرِيْدُ مِنْكُمْ جَزَآءً وَّلَا شُكُوْرًا ۝۹ (پ۲۹،الدھر:۸۔۹)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઔર ખાના ખિલાતે હૈં ઉસ કી **મહબ્બત** પર મિસ્કીન ઔર યતીમ ઔર અસીર (યા'ની કૈદી) કો, ઉન સે કહતે હૈં હમ તુમ્હેં ખાસ અલ્લાહ કે લિયે ખાના દેતે હૈં, તુમ સે કોઈ બદલા યા શુક્ર ગુઝારી નહીં માંગતે.

તુમ્હારી દાઢી ખૂન સે સુર્ખ કર દેગા

હઝરતે સય્યિદુના અમ્માર બિન યાસિર رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا **ફરમાતે** હૈં : મૈં ઔર હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા,** શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم "**ગઝ્વએ ઝિલ ઉશૈરહ**"[1] મેં થે કે નબિય્યે આખિરુઝ્ઝમાન, રસૂલે ગૈબદાન, સુલ્તાને દો જહાન, રહમતે આ-લમિય્યાન, સરવરે ઝીશાન صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : ક્યા મૈં તુમ કો ઉન દો શખ્સોં કે બારે મેં ખબર ન દૂં જો લોગોં મેં સે સબ સે ઝિયાદા બદ બખ્ત હૈં ? હમ ને અર્ઝ કી : "ક્યૂં નહીં, **યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم !" પસ રસૂલે ઝી વકાર, ગૈબોં પર ખબરદાર બિ ઈઝ્ને પરવર્દ ગાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને મદીન

1 : ઈસ ગઝ્વે કી સિન 2 હિજરી મેં મહ્ઝ તય્યારી હુઈ થી, કુફ્ફાર સે જિહાદ કી નૌબત નહીં આઈ થી. (المواهب اللدنية ج ١ ص ١٧٤)

(ગૈબ કી ખબર દેતે હુએ) ઈર્શાદ ફરમાયા : "﴿1﴾..... કૌમે સમૂદ કા વોહ શખ્સ (યા'ની કદાર બિન સાલિફ) જિસ ને **અલ્લાહ** (عَزَّوَجَلَّ) કે નબી (હઝરતે) સાલેહ (عَلَيْهِ السَّلَام) કી મુકદ્દસ ઊંટની કી મુબારક ટાંગેં કાટી થીં ઔર ﴿2﴾..... ઐ અલી (كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم) ! વોહ શખ્સ જો તુમ્હારે સર પર તલવાર માર કર **તુમ્હારી દાઢી ખૂન સે સુર્ખ કર દેગા.**"

(مُسندِ اِمام احمد بن حنبل ج٦ص٣٦٥حديث١٨٣٤٩ مُلَخَّصاً)

જિન કા કૌસર હૈ જન્નત હૈ અલ્લાહ કી જિન કે ખાદિમ પે રાફત હૈ અલ્લાહ કી
દોસ્ત પર જિન કે રહમત હૈ અલ્લાહ કી જિન કે દુશ્મન પે લા'નત હૈ અલ્લાહ કી
ઉન સબ અહલે મહબ્બત પે લાખોં સલામ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

તીન ખારિજિય્યોં કી તીન સહાબા કે બારે મેં સાઝિશ

દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ **192** સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ "**સવાનેહે કરબલા**" **સફહા 76** તા **77** પર **સદરુલ અફાઝિલ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ નઈમુદ્દીન મુરાદઆબાદી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْهَادِى નકલ ફરમાતે હૈં : ખવારિજ મેં સે એક ના મુરાદ અબ્દુર્રહમાન **બિન મુલ્જમ** મુરાદી ને બરક બિન અબ્દુલ્લાહ તમીમી ખારિજી ઔર અમ્ર બિન **બુકૈર** તમીમી ખારિજી કો મક્કતુલ મુકર્રમા મેં જમ્અ કર કે મૌલાએ કાએનાત હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા, હઝરતે સય્યિદુના અમીરે મુઆવિયા બિન અબી સુફ્યાન ઔર હઝરતે સય્યિદુના અમ્ર બિન આસ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُم

કે કત્લ કા મુઆ-હદા કિયા ઔર અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે કત્લ કે લિયે **ઈબ્ને મુલ્જમ** આમાદા હુવા ઔર એક તારીખ મુઅય્યન (યા'ની તૈ) કર લી ગઈ.

ઇબ્ને મુલ્જમ કી બદ બખ્તી કા સબબ ઇશ્કે મજાઝી હુવા

"મુસ્તદ્રક" મેં હૈ કે **ઈબ્ને મુલ્જમ** એક ખારિજિય્યા ઔરત કે ઇશ્કે મજાઝી મેં ગિરિફ્તાર હો ગયા થા, ઉસ ઝાલિમા ખારિજિય્યા ઔરત ને શાદી કે લિયે **મહર** મેં **3** હઝાર દિરહમ ઔર **نَعُوْذُ بِاللّٰه** હઝરતે મૌલા અલી كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે કત્લ કા મુતા-લબા રખા થા. **(مُستَدرَك ج٤ص١٢١حديث٤٧٤٤)** ઈબ્ને મુલ્જમ કૂફા પહોંચા ઔર વહાં કે ખવારિજ સે મિલા ઔર ઉન્હેં દરપર્દા અપને નાપાક ઇરાદે કી ઇત્તિલાઅ દી તો વોહ ભી ઉસ કે સાથ મુત્તફિક હો ગએ.

શહાદત કી રાત

ઈસ માહે **૨-મઝાનુલ મુબારક** (40 હિ.) મેં આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કા યેહ દસ્તૂર થા કે એક શબ હઝરતે સય્યિદુના ઈમામે આલી મકામ ઈમામે હુસૈન رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ, એક શબ હઝરતે સય્યિદુના ઈમામે હસન મુજતબા رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ઔર એક શબ હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન જા'ફર رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કે પાસ ઈફ્તાર ફરમાતે ઔર તીન લુક્મોં સે ઝિયાદા તનાવુલ ન ફરમાતે ઔર (કમ ખાને કી વજહ બયાન કરતે હુએ) ઈર્શાદ ફરમાતે : મુઝે યેહ અચ્છા મા'લૂમ હોતા હૈ કે "**અલ્લાહ તઆલા** સે મિલતે વક્ત મેરા પેટ ખાલી હો." **શહાદત કી રાત** તો યેહ હાલત રહી કે બાર બાર મકાન સે બાહર તશરીફ લાતે ઔર આસ્માન કી તરફ દેખ કર ફરમાતે : બ ખુદા عَزَّوَجَلَّ ! મુઝે કોઈ ખબર ઝૂટી નહીં દી

ગઈ, યેહ વોહી રાત હૈ જિસ કા વા'દા કિયા ગયા હૈ. (ગોયા આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો અપની શહાદત કા પહલે હી સે ઈલ્મ થા.)

(સવાનેહે કરબલા, સ. 76, 77 મુલખ્ખસન)

કાતિલાના હમ્લા

શબે જુમુઆ 17 (યા **19**) ૨-મઝાનુલ મુબારક **40** સિ.હિ. કો હ-સનૈને કરીમૈન رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا કે વાલિદે બુઝુર્ગ-વાર, હૈદરે કર્રાર, સાહિબે ઝુલ ફિકાર અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના અલિય્યુલ મુર્તઝા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم સહર (યા'ની સુબહ) કે વક્ત બેદાર હુએ, મુઅઝ્ઝિન ને આ કર આવાઝ દી ઔર કહા : **اَلصَّلٰوۃ اَلصَّلٰوۃ !** ચુનાન્ચે આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم નમાઝ પઢને કે લિયે ઘર સે ચલે, રાસ્તે મેં લોગોં કો નમાઝ કે લિયે સદાએં દેતે ઔર જગાતે હુએ મસ્જિદ કી તરફ તશરીફ લે જા રહે થે કે અચાનક **ઈબ્ને મુલ્જમ** ખારિજી બદ બખ્ત ને આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم પર તલવાર કા એક ઐસા ઝાલિમાના વાર કિયા કે જિસ કી શિદ્દત સે આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી પેશાની કન્પટી તક કટ ગઈ ઔર તલવાર દિમાગ પર જા કર ઠહરી. ઈતને મેં ચારોં તરફ સે લોગ દૌડ કર આએ ઔર ઉસ ખારિજી બદ બખ્ત કો પકડ લિયા. ઈસ અલમ-નાક વાકિએ કે **2** દિન બા'દ આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم જામે શહાદત નોશ ફરમા ગએ. (تاریخ الخلفاء ص۱۳۹) **અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કી ઉન પર રહમત હો ઔર ઉન કે સદકે હમારી બે હિસાબ મગ્ફિરત હો.**

اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰله وسلَّم

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تعالٰى على محمَّد

ઇબ્ને મુલ્જમ કી લાશ કે ટુકડે નઝ્રે આતશ કર દિયે ગએ

હઝરતે સય્યિદુના ઈમામે હસન, સય્યિદુના ઈમામે હુસૈન ઔર સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન જા'ફર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُم ને આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો ગુસ્લ દિયા, હઝરતે સય્યિદુના ઈમામે હસન મુજતબા رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ને નમાઝે જનાઝા પઢાઈ ઔર દારુલ ઈમારત કૂફા મેં રાત કે વક્ત દફ્ન કિયા. લોગોં ને **ઈબ્ને મુલ્જમ** બદ કિરદાર વ બદ અત્વાર કે જિસ્મ કે ટુકડે કર કે એક ટોકરે મેં રખ કર આગ લગા દી ઔર વોહ જલ કર ખાકિસ્તર હો ગયા. **(ايضاً)**

બા'દે મૌત કાતિલે અલી કી સઝા કી લરઝા ખેઝ હિકાયત

દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ કિતાબ **"ફૈઝાને સુન્નત"** જિલ્દ દુવુમ કે **505** સફ્હાત પર મુશ્તમિલ બાબ **"ગીબત કી તબાહ કારિયાં"** સફ્હા **199** પર હૈ : ઈસ્મહ **અબ્બાદાની** કહતે હૈં : મૈં કિસી જંગલ મેં ઘૂમ રહા થા કે મૈં ને એક ગિર્જા દેખા, ગિર્જા મેં એક રાહિબ કી ખાનકાહ થી ઉસ કે અન્દર મૌજૂદ રાહિબ સે મૈં ને કહા કે તુમ ને ઈસ (વીરાન) મકામ પર જો સબ સે અજીબો ગરીબ ચીઝ દેખી હો વોહ મુઝે બતાઓ ! તો ઉસ ને બતાયા : મૈં ને એક રોઝ યહાં શુતર મુર્ગ જૈસા એક **દેવ હેકલ સફેદ પરન્દા** દેખા, ઉસ ને ઉસ પથ્થર પર બૈઠ કર કૈ કી, ઉસ મેં સે એક **ઈન્સાની સર** નિકલ પડા, વોહ બરાબર કૈ કરતા રહા ઔર ઈન્સાની આ'ઝા નિકલતે રહે ઔર બિજલી કી સી સુરઅત (યા'ની ફુરતી) કે સાથ એક દૂસરે સે જુડતે રહે યહાં તક કે વોહ **મુકમ્મલ આદમી** બન ગયા ! ઉસ આદમી ને જૂં હી ઉઠને કી કોશિશ કી ઉસ **દેવ હેકલ પરન્દે** ને ઉસ કે ઠોંગ મારી ઔર ઉસ કો ટુકડે ટુકડે કર

દિયા, ફિર નિગલ ગયા. કઈ રોઝ તક મૈં યેહ ખૌફનાક મન્ઝર દેખતા રહા, મેરા યકીન **ખુદા** عَزَّوَجَلَّ કી કુદરત પર બઢ ગયા કે વાકેઈ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ માર કર જિલાને પર કાદિર હૈ. એક દિન મૈં ઉસ **દેવ હેકલ પરન્દે** કી તરફ **મુ-તવજ્જેહ** હુવા ઔર ઉસ સે દરયાફ્ત કિયા કે ઐ પરન્દે ! મૈં તુઝે ઉસ ઝાત કી કસમ દે કર કહતા હૂં જિસ ને તુઝ કો પૈદા કિયા ! અબ કી બાર જબ વોહ ઈન્સાન મુકમ્મલ હો જાએ તો ઉસ કો બાકી રહને દેના તાકે મૈં ઉસ સે ઉસ કા અમલ મા'લૂમ કર સકૂં ! તો ઉસ પરન્દે ને ફસીહ અ-રબી મેં કહા : "મેરે રબ عَزَّوَجَلَّ કે લિયે હી બાદશાહત ઔર બકા હૈ હર ચીઝ ફાની હૈ ઔર વોહી બાકી હૈ મૈં ઉસ કા એક ફિરિશ્તા હૂં ઔર ઈસ શખ્સ પર મુસલ્લત કિયા ગયા હૂં તાકે ઈસ કે ગુનાહ કી સઝા દેતા રહૂં." જબ કૈ મેં વોહ ઈન્સાન નિકલા તો મૈં ને ઉસ સે પૂછા : ઐ અપને નફ્સ પર ઝુલ્મ કરને વાલે ઈન્સાન ! તૂ કૌન હૈ ઔર તેરા કિસ્સા ક્યા હૈ ? ઉસ ને જવાબ દિયા : "મૈં (હઝરતે) **અલી** (كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم) કા કાતિલ અબ્દુર્રહમાન ઈબ્ને **મુલ્જમ** હૂં, જબ મૈં મર ચુકા તો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે સામને મેરી રૂહ હાઝિર હુઈ, ઉસ ને મેરા નામએ આ'માલ મુઝ કો દિયા જિસ મેં મેરી પૈદાઈશ સે લે કર હઝરતે અલી (كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم) કો શહીદ કરને તક કી હર નેકી ઔર બદી લિખી હુઈ થી. ફિર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને ઈસ ફિરિશ્તે કો હુક્મ દિયા કે વોહ કિયામત તક મુઝે અઝાબ દે." યેહ કહ કર વોહ ચુપ હો ગયા ઔર **દેવ હેકલ પરન્દે** ને ઉસ પર ઠોંગેં મારીં ઔર ઉસ કો નિગલ ગયા ઔર ચલા ગયા. **(شَرْحُ الصُّدُور ص۱۷۰)**

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર રોઝે જુમુઆ દો સો બાર દુરૂદે પાક પઢા ઉસ કે દો સો સાલ કે ગુનાહ મુઆફ હોંગે. (کنزالعمال)

શહ્‌વત કી પૈરવી કા દર્દનાક અન્જામ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દેખા આપ ને મૌલા અલી શેરે ખુદા كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે કાતિલ કા જો કે ખારિજી બદ દીન વ ગુમરાહ થા કૈસા દર્દનાક અન્જામ હુવા ! વોહ બદ નસીબ ક્યૂં ઈતના બડા ગુનાહ કરને કે લિયે આમાદા હુવા જૈસા કે પહલે બયાન હો ચુકા હૈ કે વોહ એક ખારિજિય્યા ઔરત પર આશિક હો ગયા થા ઉસ ખારિજિય્યા ને શાદી કા મહર યેહ મુકર્રર કિયા થા કે તુમ્હેં હઝરતે અલિય્યુલ મુર્તઝા (كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم) કો શહીદ કરના પડેગા. **અફ્સોસ !** ઈશ્કે મજાઝી મેં **ઈબ્ને મુલ્જમ** અન્ધા હો ગયા ઔર ઉસ ને હઝરતે મૌલા મુશ્કિલ કુશા, **અલિય્યુલ મુર્તઝા**, શેરે ખુદા كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم જૈસી અઝીમ હસ્તી કો શહીદ કર દિયા, ઈસ ના-બકાર કો વોહ ઔરત તો ખાક મિલની થી હાથોં હાથ યેહ સઝા મિલી કે લોગોં ને દેખતે હી દેખતે ઉસે પકડ લિયા, બિલ આખિર ઉસ કે બદન કે ટુકડે ટુકડે કર કે ટોકરે મેં ડાલ કર આગ લગા દી ગઈ ઔર વોહ જલ કર ખાકિસ્તર હો ગયા ! ઔર મરને કે બા'દ તા કિયામત જારી રહને વાલે ઉસ કે લરઝા ખેઝ અઝાબ કા અભી આપ ને તઝકિરા સુના. વોહ બદ બખ્ત ન ઈધર કા રહા ન ઉધર કા. હઝરતે સય્યિદુના અબૂ દરદા رَضِیَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُ ને બિલ્કુલ સચ ફરમાયા હૈ કે **"શહ્‌વત કી ઘડી ભર પૈરવી તવીલ ગમ કા બાઈસ હોતી હૈ."** **(اَلزُّهدُ الكبير لِلْبَيْهَقِى ص١٠٧ حديث٣٤٤)**

સહાબએ કિરામ કી શાન

સહાબિયે રસૂલે હાશિમી હઝરતે સય્યિદુના અબૂ સઈદ ખુદરી رَضِیَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُ સે રિવાયત હૈ, નબિય્યે કરીમ, રઊફુર્રહીમ عَلَيْهِ اَفْضَلُ الصَّلٰوةِ وَالتَّسْلِيْم કા ફરમાને અઝીમ હૈ : "મેરે સહાબા કો બુરા ન કહો

ક્યૂંકે અગર તુમ મેં સે કોઈ ઉહુદ (પહાડ) ભર સોના ખૈરાત કરે તબ ભી ઉન કે ન એક મુદ કો પહોંચે ન આધે કો.'' (بخاری ج۲ص۵۲۲حدیث۳۶۷۳)

જિતને તારે હૈં ઉસ ચર્ખે ઝી જાહ કે જિસ કદર માહપારે હૈં ઉસ માહ કે
જા નશીં હૈં જો મર્દે હક આગાહ કે ઔર જિતને હૈં શહઝાદે ઉસ શાહ કે
ઉન સબ અહલે મકાનત પે લાખોં સલામ

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફતી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ઈસ હદીસે મુબા-રકા કે તહ્ત ફરમાતે હૈં : ''**4 મુદ** કા એક સાઅ હોતા હૈ ઔર એક સાઅ સાઢે ચાર સૈર કા, તો **મુદ** એક સૈર આધ પાવ હુવા, યા'ની મેરા સહાબી કરીબન **સવા સૈર જવ** ખૈરાત કરે ઔર ઉન કે ઈલાવા કોઈ મુસલ્માન ખ્વાહ ગૌસ વ કુત્બ હો યા આમ મુસલ્માન પહાડ ભર સોના ખૈરાત કરે તો ઉસ કા સોના કુર્બે ઈલાહી عَزَّوَجَلَّ ઔર કબૂલિય્યત મેં સહાબી કે સવા સૈર જવ કો નહીં પહોંચ સકતા, યેહ હી હાલ રોઝા નમાઝ ઔર સારી ઈબાદાત કા હૈ, જબ **મસ્જિદુન્ન-બવી** عَلٰى صَاحِبِهَا الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કી નમાઝ દૂસરી જગહ કી નમાઝોં સે **50 હઝાર ગુના** હૈ તો જિન્હોં ને હુઝૂર صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા કુર્બ ઔર દીદાર પાયા ઉન કા ક્યા પૂછના ઔર ઉન કી ઈબાદાત કા ક્યા કહના ! ઈસ હદીસ સે મા'લૂમ હુવા કે હઝરાતે સહાબા عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કા ઝિક્ર હમેશા ખૈર સે હી કરના ચાહિયે, કિસી સહાબી رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ કો હલકે લફ્ઝ સે યાદ ન કરો, યેહ હઝરાત વોહ હૈં જિન્હેં રબ عَزَّوَجَلَّ ને અપને મહબૂબ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી **સોહબત** કે લિયે ચુના, મેહરબાન બાપ અપને બેટે કો બુરોં કી સોહબત મેં નહીં રહને દેતા તો મેહરબાન રબ عَزَّوَجَلَّ અપને નબી صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કો બુરોં કી સોહબત મેં રહના કૈસે પસન્દ ફરમાતા !''

રસૂલુલ્લાહ તય્યિબ ઉન કે સબ સાથી ભી તાહિર હૈં
ચુનીદા બહરે પાકાં હઝરતે ફારૂકે આ'ઝમ હૈં

(મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 8, સ. 335)

મ-દની માહોલ સે વાબસ્તા રહિયે

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! તમામ સહાબએ કિરામ ઔર અહલે બૈતે ઇઝામ رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْن કી હકીકી ઉલ્ફત વ અકીદત કી સઆદત اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ સિર્ફ અહલે સુન્નત કે હિસ્સે મેં આઈ. દીન પર ઇસ્તિકામત પાને, સહાબા વ અહલે બૈત عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કી **મહબ્બત** કા જામ પીને પિલાને ઔર ઔલિયાએ કિરામ કા ખુસૂસી ફૈઝાન પાને કે લિયે "દા'વતે ઇસ્લામી" કે **મ-દની માહોલ સે હર દમ વાબસ્તા** રહિયે કે ઇસ મ-દની માહોલ સે વાબસ્તગી દોનોં જહાનોં મેં કામ્યાબી કા ઝરીઆ હૈ. દા'વતે ઇસ્લામી કે પુર બહાર મ-દની માહોલ મેં બિગડે હુએ અકાઇદો આ'માલ કી નુહૂસતોં ઔર ગન્દગિયોં સે છુટકારા મિલતા ઔર હક પર કાઇમ રહને કા પુખ્તા ઝેહ્ન બનતા હૈ. આપ કી તરગીબ વ તહ્રીસ કે લિયે એક ઈમાન અફરોઝ **મ-દની બહાર** પેશ કી જાતી હૈ ચુનાન્ચે

બદ અકી-દગી સે તૌબા

લતીફઆબાદ હૈદરઆબાદ (બાબુલ ઇસ્લામ સિન્ધ) કે એક ઇસ્લામી ભાઈ ને કુછ ઇસ તરહ બતાયા : બા'ઝ લોગોં કી **સોહબત** મેં બૈઠને કી બિના પર મેરા ઝેહ્ન ખરાબ હો ગયા ઔર મૈં તીન સાલ તક **નિયાઝ શરીફ** ઔર **મીલાદ શરીફ** વગૈરા પર ઘર મેં એ'તિરાઝ

કરતા રહા મુઝે પહલે **દુરૂદ શરીફ** સે બહુત **શગફ** થા (યા'ની બેહદ દિલચસ્પી વ રગ્બત થી) મગર ગલત **સોહબત** કે સબબ **દુરૂદે પાક** પઢને કા જઝબા હી દમ તોડ ગયા. ઈત્તિફાક સે એક બાર મૈં ને **દુરૂદ શરીફ** કી ફઝીલત પઢી તો વોહ જઝબા દોબારા જાગા ઔર મૈં ને કસરત કે સાથ **દુરૂદે પાક** પઢને કા મા'મૂલ બના લિયા. એક રાત જબ **દુરૂદ શરીફ** પઢતે પઢતે સો ગયા તો اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ મુઝે ખ્વાબ મેં **સબ્ઝ ગુમ્બદ** કા દીદાર હો ગયા ઔર બે સાખ્તા મેરી ઝબાન સે **اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَارَسُوْلَ اللّٰه** જારી હો ગયા. સુબ્હ જબ ઉઠા તો મેરે દિલ કે અન્દર હલચલ મચી હુઈ થી, મૈં ઈસ સોચ મેં પડ ગયા કે આખિર હક કા રાસ્તા કૌન સા હૈ ? હુસ્ને ઈત્તિફાક સે **દા'વતે ઈસ્લામી** વાલે આશિકાને રસૂલ કા સુન્નતોં કી તરબિય્યત કા **મ-દની કાફિલા** હમારે ઘર કી કરીબી મસ્જિદ મેં આયા તો કિસી ને મુઝે **મ-દની કાફિલે** મેં સફર કી દા'વત દી, મૈં ચૂંકે **મુ-ત-ઝબઝિબ (Confused)** થા ઈસ લિયે તલાશે હક કે જઝબે કે તહ્ત **મ-દની કાફિલે** કા મુસાફિર બન ગયા. મૈં ને સફેદ ઈમામા બાંધા થા મગર સબ્ઝ ઈમામે વાલે **મ-દની કાફિલે** વાલોં ને સફર કે દૌરાન મુઝ પર ન કિસી કિસ્મ કી તન્કીદ કી ન હી તન્ઝ કિયા બલ્કે અજનબિય્યત હી મહસૂસ ન હોને દી. **અમીરે કાફિલા** ને **મ-દની ઈન્આમાત** કા તઆરુફ કરવાયા ઔર ઈસ કે મુતાબિક મા'મૂલ રખને કા મશ્વરા દિયા. મૈં ને **મ-દની ઈન્આમાત** કા બગૌર મુતા-લઆ કિયા તો ચૌંક ઉઠા ! ક્યૂંકે મૈં ને ઇતને ઝબર દસ્ત તરબિય્યતી **મ-દની ફૂલ** ઝિન્દગી મેં પહલી હી બાર પઢે થે. **આશિકાને રસૂલ** કી **સોહબત** ઔર **મ-દની ઈન્આમાત** કી બ-ર-કત સે મુઝ પર

રબ્બો લમ યઝલ عَزَّوَجَلَّ કા ફઝ્લ હો ગયા. મૈં ને મ-દની કાફિલે કે તમામ મુસાફિરોં કો જમ્અ કર કે એ'લાન કિયા કે કલ તક મૈં બદ અકીદા થા આપ સબ ગવાહ હો જાઈયે કે આજ સે **તૌબા** કરતા હૂં ઔર **દા'વતે ઈસ્લામી** કે મ-દની માહોલ સે વાબસ્તા રહને કી નિય્યત કરતા હૂં. ઈસ્લામી ભાઈયોં ને ઈસ પર ફરહત વ મસર્રત કા ઈઝહાર કિયા. દૂસરે દિન **30** રુપૈ કી **નુકતી** (એક બેસન કી મિઠાઈ જો મોતી કે દાનોં કી તરહ બની હોતી હૈ) મંગવા કર મૈં ને સરકારે બગદાદ હુઝૂરે ગૌસે આ'ઝમ શૈખ **અબ્દુલ કાદિર જીલાની** قُدِّسَ سِرُّهُ الرَّبَّانِي કી નિયાઝ દિલવાઈ ઔર અપને હાથોં સે તક્સીમ કી. મૈં **35** સાલ સે **સાંસ કે મરઝ** મેં મુબ્તલા થા, કોઈ રાત બિગૈર તક્લીફ કે ન ગુઝરતી થી, નીઝ મેરી સીધી **દાઢ મેં તક્લીફ** થી જિસ કે બાઈસ સહીહ તરહ ખા ભી નહીં સકતા થા. اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ **મ-દની કાફિલે** કી બ-ર-કત સે દૌરાને સફર મુઝે સાંસ કી કોઈ તક્લીફ ન હુઈ ઔર اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ મૈં સીધી દાઢ સે બિગૈર કિસી તક્લીફ કે ખાના ભી ખા રહા હૂં. મેરા દિલ ગવાહી દેતા હૈ કે **અકાઈદે અહલે સુન્નત** હક હૈં ઔર મેરા હુસ્ને ઝન હૈ કે **દા'વતે ઈસ્લામી** કા મ-દની માહોલ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ઔર ઉસ કે **પ્યારે રસૂલ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી બારગાહ મેં મક્બૂલ હૈ.

છાએ ગર શૈ-તનત, તો કરેં દેર મત કાફિલે મેં ચલેં, કાફિલે મેં ચલો
સોહબતે બદ મેં પડ, કર અકીદા બિગડ ગર ગયા હો ચલેં, કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગને કે બારે મેં સુવાલ જવાબ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઇયો ! બા'ઝ લોગ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે સિવા દૂસરે સે મદદ માંગને કે તઅલ્લુક સે **વસ્વસોં** કા શિકાર રહતે હૈં ઉન કો સમઝાને કી કોશિશ કા સવાબ કમાને કી અચ્છી અચ્છી નિય્યતોં સે ચન્દ **સુવાલ જવાબ** પેશ કિયે જાતે હૈં, અગર એક બાર પઢને સે તસલ્લી ન હો તો તીન બાર પઢ લીજિયે, اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ ઇન્શિરાહે સદ્ર હોગા યા'ની સીના ખુલ જાએગા, બાત દિલ મેં ઉતર જાએગી, **વસ્વસે દૂર હોંગે** ઔર ઇત્મીનાને કલ્બ નસીબ હોગા.

હઝરતે અલી કો મુશ્કિલ કુશા કહના કૈસા હૈ ?

સુવાલ (1) : હઝરતે અલી كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો **મુશ્કિલ કુશા** કહના કૈસા હૈ ? ક્યા સિર્ફ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ હી મુશ્કિલ કુશા નહીં ?

જવાબ : મુશ્કિલ કુશા કે મા'ના હૈં : "મુશ્કિલ હલ કરને વાલા, મુશ્કિલ મેં મદદ કરને વાલા." બેશક હકીકી મા'નોં મેં **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ હી **મુશ્કિલ કુશા** હૈ, મગર ઉસ કી અતા સે અમ્બિયા, સહાબા ઔર ઔલિયા બલ્કે આમ બન્દે ભી **મુશ્કિલ કુશા** ઔર મદદગાર હો સકતે હૈં ઇસ કી આમ ફહ્મ મિસાલ યેહ હૈ કે પાકિસ્તાન મેં જા બજા યેહ બોર્ડ લગે હુએ હૈં "**મદદગાર પોલીસ ફોન નમ્બર 15**" હર એક યેહ જાનતા હૈ કે પોલીસ ચોરોં ડાકૂઓં વગૈરા સે બચાને, દુશ્મનોં કે ખતરોં ઔર દીગર મુશ્કિલ મૌકઓં પર **મુશ્કિલ કુશાઈ** યા'ની મદદ કરને કી સલાહિય્યત રખતી હૈ. **મક્કતુલ મુકર્રમા** زَادَهَا اللّٰهُ شَرَفًاوَّتَعْظِيْمًا સે

હિજરત કર કે જો સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان **મદીનતુલ મુનવ્વરહ** زَادَهَا اللّٰهُ شَرَفًاوَّتَعْظِيْمًا પહોંચે, વહાં ઉન કી નુસરત (યા'ની મદદ) કરને વાલે સહાબા عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان **''અન્સાર''** કહલાએ ઔર અન્સાર કે મા'ના **મદદગાર** હૈં. ઈસ કે ઈલાવા ભી બે શુમાર મિસાલેં દી જા સકતી હૈં તો જબ પોલીસ મુશ્કિલ કુશા, સમાજી કારકુન હાજત રવા, ચોકીદાર મદદગાર ઔર કાઝી ફરિયાદ રસ હો સકતા હૈ, તો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી અતા સે હઝરતે મૌલા અલી શેરે ખુદા كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم ક્યૂં **મુશ્કિલ કુશા** નહીં હો સકતે !

કહ દે કોઈ ઘેરા હૈ બલાઓં ને હસન કો
ઐ શેરે ખુદા બહરે મદદ તૈગ બકફ જા

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

''મૌલા અલી'' કહના કૈસા ?

સુવાલ (2) : મૌલાના ! મુઆફ કીજિયે, અભી આપ ને ''મૌલા અલી'' કહા, હાલાંકે ''મૌલા'' તો સિર્ફ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ હી કી ઝાત હૈ.

જવાબ : બેશક હકીકી મા'નોં મેં **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ હી ''મૌલા'' હૈ મગર મજાઝન (યા'ની ગૈર હકીકી) મા'નોં મેં દૂસરે કો ''મૌલા'' કહને મેં કોઈ મુઝા-યકા નહીં. આજ કલ ઉ-લમાએ કિરામ બલ્કે ઉમૂમન હર દાઢી વાલે કો **મૌલાના** કહ કર મુખાતબ કિયા જાતા હૈ, કભી આપ ને ''મૌલાના'' કે મા'ના પર ભી ગૌર ફરમાયા ? અગર નહીં તો સુન લીજિયે, મૌલાના કે મા'ના હૈં : ''હમારા મૌલા'' દેખિયે ! સુવાલ મેં ભી તો ''મૌલાના'' કહા ગયા હૈ ! જબ આમ શખ્સ કો ભી મૌલાના યા'ની ''હમારા મૌલા'' કહને મેં કોઈ **વસ્વસા** નહીં

આતા તો આખિર "મૌલા અલી" કહને મેં ક્યૂં વસ્વસા આ રહા હૈ ! اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْم ط પઢ કર શૈતાન કો ભગા દીજિયે ઔર તસલ્લી રખિયે કે "મૌલા અલી" કહને મેં કોઈ હરજ નહીં બલ્કે હઝરતે સય્યિદુના અલી كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કે "મૌલા" હોને કી તો હદીસે પાક મેં સરાહત મૌજૂદ હૈ ચુનાન્ચે સુનિયે ઔર "હુબ્બે અલી" મેં સર ધુનિયે :

જિસ કા મૈં મૌલા હૂં ઉસ કે અલી ભી મૌલા હૈં

સરકારે વાલા તબાર, હમ બે કસોં કે મદદગાર, શફીએ રોઝે શુમાર, દો આલમ કે માલિકો મુખ્તાર, હબીબે પરવર દગાર صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા ઈશાદ હૈ : **مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ** યા'ની જિસ કા મૈં મૌલા હૂં અલી ભી ઉસ કે મૌલા હૈં. **(ترمذی ج ۵ ص ۳۹۸ حدیث ۳۷۳۳)**

"મૌલા અલી" કે મા'ના

મુફસ્સિરે શહીર **હકીમુલ ઉમ્મત** હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ઈસ હદીસે પાક કે અલ્ફાઝ "જિસ કા મૈં મૌલા હૂં અલી ભી ઉસ કે મૌલા હૈં" કે તહ્ત ફરમાતે હૈં : **મૌલા** કે બહુત (સે) મા'ના હૈં : દોસ્ત, મદદગાર, આઝાદ શુદા ગુલામ, (ગુલામ કો) આઝાદ કરને વાલા મૌલા. ઈસ (હદીસે પાક મેં મૌલા) કે મા'ના ખલીફા યા બાદશાહ નહીં યહાં (મૌલા) બ મા'ના દોસ્ત (ઔર) મહબૂબ હૈ યા બ મા'ના **મદદગાર** ઔર વાકેઈ હઝરતે સય્યિદુના **અલિય્યુલ મુર્તઝા** كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم મુસલ્માનોં કે દોસ્ત ભી હૈં, મદદગાર ભી, ઈસ લિયે આપ كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم કો **"મૌલા અલી"** કહતે હૈં. (મિરઆતુલ મનાજીહ, જિ. 8, સ. 425) કુરઆને કરીમ મેં **અલ્લાહ તઆલા,**

જિબ્રીલે અમીન ઔર નેક મુઅમિનીન કો "મૌલા" કહા ગયા હૈ. ચુનાન્ચે પારહ 28 **સૂ-રતુત્તહ્રીમ** આયત નમ્બર 4 મેં રબ عَزَّوَجَلَّ ફરમાતા હૈ :

فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ مَوْلٰىهُ وَجِبْرِيْلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ

तर-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : તો બેશક **અલ્લાહ** ઉન કા મદદગાર હૈ ઔર જિબ્રીલ ઔર નેક ઈમાન વાલે.

કહા જિસ ને યા ગૌસ અગિસ્ની તો દમ મેં
હર આઈ મુસીબત ટલી ગૌસે આ'ઝમ

(સામાને બખ્શિશ)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મુફસ્સિરીન કે નઝદીક "મૌલા" કે મા'ના

સુવાલ (3) : આપ ને મૌલા કે મા'ના "મદદગાર" લિખે હૈં ક્યા દીગર મુફસ્સિરીન કા ભી ઈસ સે ઈત્તિફાક હૈ ?

જવાબ : ક્યૂં નહીં. **મુ-તઅદ્દિદ** તફાસીર કે હવાલે દિયે જા સકતે હૈં નમૂ-નતન 6 કુતુબે તફસીર કે નામ મુલા-હઝા હોં જિન મેં ઈસ આયતે મુબા-રકા મેં વારિદ લફ્ઝ "મૌલા" કે મા'ના **વલી** ઔર **નાસિર** (યા'ની મદદગાર) લિખે હૈં : (1) તફસીરે ત-બરી, જિલ્દ 12 સફહા 154 (2) તફસીરે કુરતુબી, જિલ્દ 18 સફહા 143 (3) તફસીરે કબીર, જિલ્દ 10 સફહા 570 (4) તફસીરે બગ્વી, જિલ્દ 4 સફહા 337 (5) તફસીરે ખાઝિન, જિ. 4 સફહા 286 (6) તફસીરે નસ્ફી, સફહા 1257. ઉન ચાર કિતાબોં કે નામ ભી હાઝિર હૈં જિન મેં આયતે મુબા-રકા કે લફ્ઝ "**મૌલા**" કે મા'ના "**નાસિર**" (યા'ની મદદગાર) કિયે ગએ હૈં : (1) તફસીરે જલાલૈન,

સફહા 465 (2) તફસીરે રૂહુલ મઆની, જિલ્દ 28 સફહા 481 (3) તફસીરે બૈઝાવી, જિલ્દ 5 સફહા 356 (4) તફસીરે અબી સુઉદ, જિલ્દ 5 સફહા 738.

યા ખુદા બહરે જનાબે મુસ્તફા ઈમદાદ કુન
યા રસૂલલ્લાહ અઝ બહરે ખુદા ઈમદાદ કુન

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

"اِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ" કી બેહતરીન તશરીહ

સુવાલ (4) : સૂ-રતુલ ફાતિહા મેં હૈ : "اِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ યા'ની હમ તુઝી સે મદદ માંગતે હૈં." લિહાઝા કિસી ઔર સે મદદ માંગના શિર્ક હુવા ?

જવાબ : મઝકૂરા આયતે કરીમા મેં મદદ સે મુરાદ હકીકી મદદ હૈ યા'ની **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કો હકીકી કારસાઝ સમઝ કર અર્ઝ કિયા જા રહા હૈ : ઐ રબ્બે કરીમ ! "હમ તુઝી સે મદદ માંગતે હૈં" રહા બન્દોં સે મદદ માંગના તો વોહ મહ્ઝ વાસિતએ ફૈઝે ઈલાહી સમઝ કર હૈ. જૈસા કે પારહ 12 સૂરએ યૂસુફ આયત નમ્બર 40 મેં હૈ : اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ ؕ (**તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન :** હુક્મ નહીં મગર **અલ્લાહ** કા) યા પારહ 3 **સૂ-રતુલ બ-કરહ** આયત નમ્બર 255 મેં ફરમાયા : لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ (**તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન :** ઉસી કા હૈ જો કુછ આસ્માનોં મેં હૈ ઔર જો કુછ ઝમીન મેં) ફિર હમ હકામ કો **હકમ** (યા'ની ફૈસલા કરને વાલા) ભી માનતે હૈં ઔર અપની ચીઝોં પર મિલ્કિય્યત કા દા'વા ભી કરતે હૈં યા'ની આયત સે મુરાદ હૈ **હકીકી હકમ** (યા'ની ફૈસલા કરને વાલા) ઔર હકીકી મિલ્કિય્યત, મગર બન્દોં કે લિયે બ અતાએ ઈલાહી. (જાઅલ હક, સ. 215)

કઈ મકામાત પર કુરઆને કરીમ ને **ગૈરુલ્લાહ** કો મદદગાર કરાર દિયા હૈ, ઈસ ઝિમ્ન મેં 4 આયાતે મુબા-રકા મુલા-હઝા હોં :

(1) وَاسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ ؕ (پ۱،البقرہ:۴۵)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઔર સબ્ર ઔર નમાઝ સે મદદ ચાહો.

ક્યા સબ્ર ખુદા હૈ ? જિસ સે ઈસ્તિઆનત (યા'ની મદદ માંગને) કા હુક્મ હુવા હૈ. ક્યા નમાઝ ખુદા હૈ ? જિસ સે ઈસ્તિઆનત (યા'ની ત-લબે ઈમદાદ) કો ઈર્શાદ કિયા હૈ. દૂસરી આયત મેં ફરમાતા હૈ :

(2) وَتَعَاوَنُوْا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى ۪ (پ۶،المائدہ:۲)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઔર નેકી ઔર પરહેઝ ગારી પર એક દૂસરે કી મદદ કરો.

અગર ગૈરે ખુદા સે મદદ લેની મુત્લકન મુહાલ (યા'ની હર સૂરત મેં ના મુમ્કિન) હૈ તો ઈસ (આયતે મુબા-રકા મેં ઈર્શાદ કર્દા) હુક્મે ઈલાહી કા હાસિલ ક્યા ?

(3) اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوا الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رٰكِعُوْنَ ۝۵۵ (پ۶،المائدہ:۵۵)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : તુમ્હારે દોસ્ત નહીં મગર **અલ્લાહ** ઔર ઉસ કા રસૂલ ઔર ઈમાન વાલે કે નમાઝ કાઈમ કરતે હૈં ઔર ઝકાત દેતે હૈં ઔર **અલ્લાહ** કે હુઝૂર ઝુકે હુએ હૈં.

(4) وَالْمُؤْمِنُوْنَ وَالْمُؤْمِنٰتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۘ (پ۱۰،التوبہ:۷۱)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : મુસલ્માન મર્દ ઔર મુસલ્માન ઔરતેં એક દૂસરે કે રફીક હૈં.

ઈસ આયતે મુબા-રકા કી તફ્સીર યેહ કી ગઈ હૈ : ''ઔર બાહમ દીની **મહબ્બત** વ મુવાલાત રખતે હૈં ઔર એક દૂસરે કે મુઈનો મદદગાર હૈં.'' (ખઝાઈનુલ ઈરફાન, પારહ : 10, અત્તૌબહ : 71) સહીહ ઈસ્લામી અકીદે કે મુતાબિક અગર કોઈ શખ્સ યેહ અકીદા રખતે હુએ અમ્બિયાએ કિરામ ઔર ઔલિયાએ કિરામ સે મદદ તલબ કરે કે વોહ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી ઈજાઝત કે બિગૈર બઝાતે ખુદ નફ્અ વ નુક્સાન કે માલિક હૈં તો યેહ યકીનન શિર્ક હૈ જબ કે ઈસ કે બર અક્સ અગર કોઈ શખ્સ હકીકી મદદગાર ઔર નફ્અ વ નુક્સાન કા હકીકી માલિક **અલ્લાહ તઆલા** કો માન કર કિસી કો મજાઝન (યા'ની ગૈર હકીકી તૌર પર) ઔર મહ્ઝ અતાએ ઈલાહી સે મદદગાર સમઝતે હુએ મદદ ચાહે તો હરગિઝ શિર્ક નહીં ઔર યેહી હમારા અકીદા હૈ.

બહર હાલ સૂ-રતુલ ફાતિહા કી આયતે મુબા-રકા (''اِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ'' યા'ની હમ તુઝી સે મદદ ચાહેં) હક હૈ, મગર શૈતાન કા બુરા હો કે યેહ લોગોં કો વસ્વસે ડાલ કર ગલત ફહમિયોં કા શિકાર કર દેતા હૈ. ગૌર ફરમાઈયે ! આયતે મુબા-રકા મેં ઝિન્દા મુર્દા વગૈરા કી તખ્સીસ કિયે બિગૈર મુત્લકન યા'ની હર હાલ મેં **અલ્લાહ તઆલા** કે સિવા દૂસરે સે મદદ માંગને કી નફી યા'ની ઈન્કાર કિયા ગયા હૈ. આયતે મુબા-રકા કે ઝાહિરી વ લફ્ઝી મા'ના કે એ'તિબાર સે જો કે ''અહલે વસ્વસા'' ને સમઝા હૈ કોઈ દૂસરા તો ઠીક યેહ ખુદ ભી ''શિર્ક'' સે નહીં બચ સકતે મ-સલન વઝ્નદાર ગઠરી ઝમીન પર રખી હૈ ઉઠા નહીં પા રહે, કિસી કો આવાઝ દે કર કહા : ''બરાએ મેહરબાની ! ઉઠાને મેં ઝરા મેરી મદદ કર દીજિયે તાકે સર પર રખ લૂં.'' ઈસ વસ્વસે કે મુતાબિક યેહ **શિર્ક** હુવા યા નહીં ? ઝરૂર હુવા. ઈસ તરહ કી હઝારોં મિસાલેં દી જા સકતી હૈં, બસ ચારોં તરફ ગૈરે ખુદા કી ઈમદાદોં કે નઝ્ઝારે હૈં. મ-સલન ઈન્ફાક **ફી સબીલિલ્લાહ**

યા'ની રાહે ખુદા મેં ખર્ચ કરને કા બ કસરત જગહોં પર અસ્લ મુદ્દઆ હી "બાહમી ઇમદાદ" હૈ ! ઇસ મેં સ-દકા વ ખૈરાત, ફિત્રા વ ઝકાત, મસાજિદ વ મદારિસ કે લિયે ચન્દા વ અતિય્યાત, કુરબાની કી ખાલોં કે મુતા-લબાત, સમાજી ઇદારાત, વગૈરા વગૈરા સબ કા મફાદ ઇમદાદ, ઇમદાદ ઔર ઇમદાદ હી તો હૈ ! મઝીદ આગે બઢિયે તો મઝલૂમોં કી મદદ કે લિયે અદાલત હૈ તો મરીઝોં કી ઇમદાદ કે લિયે તિબાબત, અન્દરૂને મુલ્ક કે બાશિન્દોં કી મદદ કે લિયે પોલીસ કી નિઝામત હૈ તો બૈરૂની દુશ્મનોં સે હિફાઝત કે લિયે ફૌજી તાકત, ઔલાદ કી પરવરિશ મેં મદદ કે લિયે માં બાપ કી ઝરૂરત હૈ તો ઇન કી તા'લીમો તરબિય્યત કે લિયે તા'લીમ ગાહ કી હાજત. **અલ ગરઝ** ઝિન્દગી મેં કદમ કદમ પર **ગૈરુલ્લાહ** કી મદદ વ હિમાયત કી ઝરૂરત હૈ બલ્કે મરને કે બા'દ ભી તક્ફીન વ તદફીન બિગૈર ગૈરુલ્લાહ કી મદદ કે મુમ્કિન નહીં, ફિર તા કિયામત ઈસાલે સવાબ કે ઝરીએ મદદ કી હાજત હૈ ઔર આખિરત મેં ભી સબ સે અહમ મદદ કી ઝરૂરત હૈ યા'ની પ્યારે આકા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી શફાઅત. યેહ સબ **ગૈરુલ્લાહ** કી મદદેં હી હૈં :

આજ લે ઈન કી પનાહ આજ મદદ માંગ ઈન સે
ફિર ન માનેંગે કિયામત મેં અગર માન ગયા

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ગૈરે ખુદા સે મદદ માંગને કી અહાદીસે મુબા-રકા મેં તરગીબ

સુવાલ (5) : ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગને કી તરગીબ પર કુછ અહાદીસે મુબા-રકા ભી બયાન કર દીજિયે.

જવાબ : ગૈરે ખુદા સે મદદ માંગને કી તરગીબ સે મુ-તઅલ્લિક **દો ફરામીને મુસ્તફા** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم **મુલા-હઝા હોં :** ﴿1﴾ મેરે રહ્મ દિલ ઉમ્મતિયોં

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : જો મુઝ પર રોઝે જુમુઆ દુરૂદ શરીફ પઢેગા મૈં કિયામત કે દિન ઉસ કી શફાઅત કરૂંગા. (کنز العمال)

સે હાજતેં માંગો રિઝ્ક પાઓગે. (اَلْجَامِعُ الصَّغِیر لِلسُّیُوطی ص۷۲حدیث ۱۱۰۶)

﴿2﴾ "ભલાઈ ઔર અપની હાજતેં અચ્છે ચેહરે વાલોં સે માંગો."

(اَلْمُعْجَمُ الْکبِیر لِلطّبَرانی ج۱۱ص۶۷حدیث ۱۱۱۱۰)

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ફરમાતા હૈ : ફઝ્લ મેરે રહ્મ દિલ બન્દોં સે માંગો ઉન કે દામન મેં આરામ સે રહોગે કે મૈં ને અપની રહમત ઉન મેં રખી હૈ. (مسندُ الشّهاب ج۱ ص۴۰۶ حدیث۷۰۰)

નાબીના કો આંખેં મિલ ગઈં

હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માન બિન હુનૈફ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْهُ સે રિવાયત હૈ કે એક **નાબીના** સહાબી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْهُ ને બારગાહે રિસાલત મેં હાઝિર હો કર અર્ઝ કી : **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ સે દુઆ કીજિયે કે મુઝે આફિય્યત દે. ઈર્શાદ ફરમાયા : "અગર તૂ ચાહે તો દુઆ કરૂં ઔર ચાહે સબ્ર કર ઔર યેહ તેરે લિયે બેહતર હૈ." ઉન્હોં ને અર્ઝ કી : હુઝૂર ! દુઆ ફરમા દીજિયે. ઉન્હેં હુક્મ ફરમાયા કે વુઝૂ કરો ઔર અચ્છા વુઝૂ કરો ઔર દો રક્અત નમાઝ પઢ કર યેહ દુઆ પઢો :

اَللّٰھُمَّ اِنِّی اَسْئَلُکَ اَتَوَسَّلُ وَاَتَوَجَّهُ اِلَیْکَ بِنَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ نَّبِیِّ الرَّحْمَةِ ط یَامُحَمَّدُ[1] اِنِّیْ تَوَجَّهْتُ بِکَ اِلٰی رَبِّیْ فِیْ حَاجَتِیْ هٰذِهٖ لِتُقْضٰی لِیْ ط اَللّٰھُمَّ فَشَفِّعْهُ فِیَّ ط

એ **અલ્લાહ** (عَزَّوَجَلَّ) મૈં તુઝ સે સુવાલ કરતા હૂં ઔર તવસ્સુલ (યા'ની વસીલા પેશ) કરતા હૂં ઔર તેરી તરફ મુ-તવજ્જેહ હોતા હૂં તેરે નબી **મુહમ્મદ** (صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم) કે ઝરીએ સે જો નબિય્યે રહમત હૈં.

1 : ઈસ દુઆ કા વઝીફા કરતે વક્ત "યા મુહમ્મદ" صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم કહને કે બજાએ "યા રસૂલલ્લાહ" صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم કહના હૈ. ઈસ કે દલાઈલ ફતાવા ર-ઝવિય્યા જિલ્દ 30 રિસાલા "**તજલ્લિયુલ યકીન**" સફહા 156 તા 157 પર મુલા-હઝા કીજિયે.

યા રસૂલલ્લાહ (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم) ! મૈં હુઝૂર કે ઝરીએ સે અપને રબ (عَزَّ وَجَلَّ) કી તરફ અપની હાજત કે બારે મેં મુ-તવજ્જેહ હોતા હૂં તાકે મેરી હાજત પૂરી હો. **યા અલ્લાહ !** ઈન કી શફાઅત મેરે હક મેં કબૂલ ફરમા. **હઝરતે** સય્યિદુના ઉસ્માન બિન હુનૈફ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ફરમાતે હૈં : **''ખુદા (عَزَّ وَجَلَّ) કી કસમ ! હમ ઉઠને ભી ન પાએ થે, બાતેં હી કર રહે થે કે વોહ હમારે પાસ આએ ગોયા કભી નાબીના હી નહીં થે !''** (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 685,

(ابنِ ماجه ج ٢ ص ١٥٦ حديث ١٣٨٥، ترمذى ج ٥ ص ٣٣٦ حديث ٣٥٨٩، اَلْمُعْجَمُ الْكَبِير ج ٩ ص ٣٠ حديث ٨٣١١

''યા રસૂલલ્લાહ'' વાલી દુઆ કી બ-ર-કત સે કામ બન ગયા

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ઈસ હદીસે મુબા-રકા સે દૂર સે ''**યા રસૂલલ્લાહ**'' કહને કી ઈજાઝત સાબિત હોતી હૈ ક્યૂંકે ઉન સહાબી ને અલગ સે કિસી કોને મેં જા કર ચુપકે ચુપકે હી ''**યા રસૂલલ્લાહ**'' પુકારા હૈ ! ઔર હક યેહ હૈ કે યેહ ઈજાઝત ઉસ ''નાબીના સહાબી'' કે લિયે મખ્સૂસ ન થી બલ્કે બા'દે વફાતે ઝાહિરી તા કિયામે કિયામત ઈસ કી બ-ર-કતેં મૌજૂદ હૈં. હઝરતે સય્યિદુના **ઉસ્માન બિન હુનૈફ** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ને અમીરુલ મુઅમિનીન, જામિઉલ કુરઆન હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માન બિન અફ્ફાન رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કે ઝમાનએ ખિલાફત મેં યેહી દુઆ એક સાહિબે હાજત કો બતાઈ. ''ત-બરાની'' મેં હૈ : એક શખ્સ અપની કિસી ઝરૂરત કો લે કર હઝરતે સય્યિદુના **ઉસ્માન બિન હુનૈફ** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કી ખિદમતે અક્દસ મેં હાઝિર હુવા આપ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ને ફરમાયા : વુઝૂ કરો ફિર મસ્જિદ મેં દો રકઅત નમાઝ અદા કરો ફિર યેહ દુઆ માંગો : (યહાં વોહી દુઆ બતાઈ જો અભી હદીસે પાક મેં સફહા 64 પર ગુઝરી) ઔર (ફરમાયા : ઈસ દુઆ કે

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરૂદ પઢો કે તુમ્હારા દુરૂદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (طبرانی)

આખિરી લફ્ઝ) حَـاجَتِـیْ કી જગહ અપની હાજત કા નામ લેના. વોહ આદમી ચલા ગયા ઔર જૈસા ઉસ કો કહા ગયા થા ઉસ ને વૈસા હી કિયા ઔર ઉસ કી હાજત પૂરી હો ગઈ. (اَلْمُعْجَمُ الْکَبِیر ج۹ص ۳۰ حدیث۸۳۱۱ مُلَخَّصاً)

બા'દે વફાત આકા ને મદદ ફરમાઈ

હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ બુખારી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْبَارِی કે મોહતરમ ઉસ્તાદ હઝરતે ઈમામ ઈબ્ને અબી શૈબા رَحْمَةُاللهِ تَعَالٰی عَلَيْه ફરમાતે હૈં : અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારૂકે આ'ઝમ رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ કે દૌરે ખિલાફત મેં કહ્‌ત સાલી હુઈ, એક સાહિબ હુઝૂરે અન્વર, મહબૂબે રબ્બે અકબર صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કે રૌઝએ અત્હર પર હાઝિર હુએ ઔર અર્ઝ કી : "**યા રસૂલલ્લાહ** صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ! અપની ઉમ્મત કે લિયે બારિશ તલબ ફરમાઈયે, કે લોગ હલાક હો રહે હૈં." જનાબે રિસાલત મઆબ صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઉન સાહિબ કે ખ્વાબ મેં તશરીફ લા કર ઈર્શાદ ફરમાયા : ઉમર કે પાસ જા કર મેરા સલામ કહો ઔર ઉન કો ખબર દો કે બારિશ હોગી. (مُصَنَّف ابن اَبی شَیْبه ج ۷ ص ۴۸۲ حدیث۳۵ مختصراً) વોહ સાહિબ સહાબિયે રસૂલ હઝરતે સય્યિદુના બિલાલ બિન હારિસ رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ થે. હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ ઈબ્ને હજર અસ્કલાની قُدِّسَ سِرُّهُ النُّورَانِی ને ફરમાયા : યેહ રિવાયત ઈમામ ઈબ્ને અબી શૈબા رَحْمَةُاللهِ تَعَالٰی عَلَيْه ને સહીહ અસ્નાદ કે સાથ બયાન કી હૈ. (فَتحُ الباری ج ۳ ص ۴۳۰ تَحتَ الحدیث ۱۰۱۰)

ગમો આલામ કા મારા હૂં આકા બે સહારા હૂં
મેરી આસાન હો હર એક મુશ્કિલ યા રસૂલલ્લાહ !

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 134)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیب ! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર દસ મરતબા દુરૂદે પાક પઢા અલ્લાહ عَزَّ وَجَلَّ ઉસ પર સો રહમતેં નાઝિલ ફરમાતા હૈ. (طبرانی)

ઐ અલ્લાહ કે બન્દો ! મેરી મદદ કરો

સુવાલ (6) : અગર કોઈ શખ્સ જંગલ બિયાબાન કે અન્દર મુશ્કિલ મેં ફંસ જાએ તો નજાત કે લિયે ક્યા કરે ?

જવાબ : અલ્લાહ عَزَّ وَجَلَّ કી બારગાહ મેં ગિડગિડા કર દુઆ માંગે કે હકીકત મેં વોહી હાજત રવા ઔર મુશ્કિલ કુશા હૈ નીઝ હુસ્ને એ'તિકાદ કે સાથ સરવરે કાએનાત صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم કી સચ્ચી તા'લીમાત પર અમલ કરે. ઐસે મૌકઅ કે લિયે ક્યા તા'લીમાત હૈં વોહ ભી મુલા-હઝા હોં ચુનાન્ચે નબિય્યે પાક, સાહિબે લૌલાક صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم કા **ફરમાને** આફિય્યત નિશાન હૈ : જબ તુમ મેં સે કિસી કી કોઈ ચીઝ ગુમ હો જાએ યા રાહ ભૂલ જાએ ઔર મદદ ચાહે ઔર ઐસી જગહ હો જહાં કોઈ હમદમ (યા'ની યાર વ મદદગાર) નહીં તો ઉસે ચાહિયે યૂં પુકારે : "**یَاعِبَادَاللّٰہِ اَغِیْثُوْنِیْ، یَاعِبَادَاللّٰہِ اَغِیْثُوْنِیْ** એ **અલ્લાહ** (عَزَّ وَجَلَّ) કે બન્દો ! મેરી મદદ કરો, એ **અલ્લાહ** (عَزَّ وَجَلَّ) કે બન્દો ! મેરી મદદ કરો." કે **અલ્લાહ** (عَزَّ وَجَلَّ) કે કુછ બન્દે હૈં જિન્હેં યેહ નહીં દેખતા. **(المُعجَم الکَبِیر ج۱۷ص۱۱۷حدیث۲۹۰)**

કરોડોં હ-નફિય્યોં કે એક પેશવા હઝરતે સય્યિદુના મુલ્લા અલી કારી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْبَارِی બયાન કર્દા હદીસે પાક કે તહૃત લિખતે હૈં : બા'ઝ સિકહ (યા'ની કાબિલે એ'તિમાદ) ઉ-લમાએ કિરામ رَحِمَہُمُ اللّٰہُ السَّلَام ને ફરમાયા હૈ કે યેહ હદીસે પાક **હસન** હૈ ઔર મુસાફિરોં કો ઇસ કી ઝરૂરત પડતી હૈ, ઔર મશાઇખે કિરામ رَحِمَہُمُ اللّٰہُ السَّلَام સે મરવી હૈ કે યેહ **અમ્ર મુજર્રબ** (યા'ની તજરિબા શુદા) હૈ. **(مِرقاۃُ المَفاتیح ج۵ ص۲۹۵)**

જંગલ મેં જાનવર ભાગ જાએ તો.....

ખા-તમુન્નબિય્યીન, સાહિબે કુરઆને મુબીન, **મહબૂબે રબ્બુલ આ-લમીન,** જનાબે સાદિકો અમીન صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા ફરમાને દિલ નશીન હૈ : જબ તુમ મેં સે કિસી એક કી સુવારી (કા જાનવર) વીરાન ઝમીન મેં ભાગ જાએ તો યૂં પુકારે : "يَا عِبَادَ اللّٰهِ! اِحْبِسُوْا، يَا عِبَادَ اللّٰهِ! اِحْبِسُوْا" યા'ની ઐ **અલ્લાહ** (عَزَّوَجَلَّ) કે બન્દો ! રોક દો, ઐ **અલ્લાહ** (عَزَّوَجَلَّ) કે બન્દો ! રોક દો." **અલ્લાહ** (عَزَّوَجَلَّ) કે કુછ બન્દે રોકને વાલે હૈં જો ઉસે રોક દેંગે.

(مُسْنَدُ اَبِیْ یَعْلٰی ج٤ ص٤٣٨ حدیث٥٢٤٧)

જબ ઉસ્તાદે મોહતરમ કી સુવારી ભાગ ગઈ !

શારેહે મુસ્લિમ હઝરતો સય્યિદુના ઈમામ ન-વવી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં : મેરે એક ઉસ્તાઝે મોહતરમ જો કે બહુત બડે આલિમ થે, એક મર્તબા રેગિસ્તાન મેં ઉન કી **સુવારી ભાગ ગઈ,** ઉન કો ઈસ હદીસે પાક કા ઈલ્મ થા, ઉન્હોં ને યેહ કલિમાત કહે (યા'ની દો બાર કહા : يَا عِبَادَ اللّٰهِ! اِحْبِسُوْا યા'ની ઐ **અલ્લાહ** કે બન્દો ! ઉસે રોક દો) તો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને ઉસ સુવારી કો ઉસી વક્ત રોક દિયા. **(الاذکار ص١٨١)**

આપ જૈસા પીર હોતે ક્યા ગરઝ દર દર ફિરૂં
આપ સે સબ કુછ મિલા યા ગૌસે આ'ઝમ દસ્ત ગીર

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

"અલ્લાહ કે બન્દોં" સે મુરાદ કૌન લોગ હૈં ?

સુવાલ (7) : જંગલ મેં બન્દગાને ખુદા સે મદદ માંગને કી જો તરગીબ દી ગઈ હૈ યહાં **અલ્લાહ** કે બન્દોં સે મુરાદ કૌન લોગ હૈં ?

જવાબ : હઝરતે સય્યિદુના અલ્લામા અલી કારી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْبَارِى હિસ્ને હસીન કી શર્હ, "**અલ હિર્ઝુસ્સમીન**" સફહા 254 પર ફરમાતે હૈં : "(યહાં) બન્દોં સે યા તો ફિરિશ્તે યા મુસલ્માન જિન્ન યા રિજાલુલ ગૈબ યા'ની અબ્દાલ મુરાદ હૈં."

બે યારો મદદગાર જિન્હેં કોઈ ન પૂછે
ઐસોં કા તુઝે યારો મદદગાર બનાયા

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મુર્દે સે મદદ ક્યૂં માંગેં ?

સુવાલ (8) : માન લિયા કે ઝિન્દા એક દૂસરે કી મદદ કર સકતે હૈં જંગલ મેં બન્દોં કો પુકારના ભી સમઝ મેં આ ગયા કે જંગલ મેં તો આજ કલ પોલીસ કી મોબાઈલ ભી મદદ કે લિયે બસા અવકાત દસ્ત-યાબ હો જાતી હૈ અગર્ચે હદીસે પાક મેં પોલીસ મુરાદ નહીં તાહમ આદમી ઈન સે મદદ તો હાસિલ કર સકતા હૈ ઔર મોબાઈલ ફોન કે ઝરીએ ભી કિસી કો મદદ કે લિયે બુલા સકતા હૈ. મગર "મુર્દે" સે કૈસે મદદ માંગી જાએ ?

જવાબ : જો વાકેઈ મુર્દા હો ઉસ સે બેશક મદદ ન માંગી જાએ મગર

અમ્બિયા વ ઔલિયા તો પર્દા ફરમાને કે બા'દ ભી ઝિન્દા હોતે હૈં ઔર યૂં હમ ઝિન્દોં હી સે મદદ માંગતે હૈં. યેહ હઝરાત ઝિન્દા હોતે હૈં ઈન કે દલાઈલ મુલા-હઝા હોં :

અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ઝિન્દા હૈં

અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام પર **મહૂઝ** એક આન મૌત તારી હોતી હૈ ફિર ફૌરન ઉન કો વૈસી હી હયાત યા'ની ઝિન્દગી અતા ફરમા દી જાતી હૈ. જૈસી દુન્યા મેં થી. અમ્બિયા عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કી હયાત (આલમે બરઝખ કી ઝિન્દગી) રૂહાની, જિસ્માની, દુન્યાવી હૈ, (યેહ હઝરાતે અમ્બિયા) બિ ઐનિહી ઉસી તરહ ઝિન્દા હોતે હૈં, જિસ તરહ દુન્યા મેં થે. (ફતાવા ૨-ઝવિય્યા, જિ. 29, સ. 545) **સરકારે મદીનએ મુનવ્વરહ, સરદારે મક્કએ મુકર્રમા** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા ફરમાને ઝીશાન હૈ : اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَ عَلَى الْاَرْضِ اَنْ تَـأْكُلَ اَجْسَادَ الْاَنْبِيَاءِ فَنَبِيُّ اللّٰهِ حَيٌّ يُّرْزَقُ યા'ની **અલ્લાહ તઆલા** ને **અમ્બિયા** કે અજસામ (યા'ની જિસ્મોં) કો મિટ્ટી પર હરામ ફરમા દિયા હૈ, **અલ્લાહ** કે નબી ઝિન્દા રહતે હૈં ઉન્હેં રિઝ્ક દિયા જાતા હૈ. (ابن ماجه ج٢ ص٢٩١ حديث١٦٣٧) મા'લૂમ હુવા, અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام **ઝિન્દા** હૈં નીઝ સહીહ અહાદીસે મુબા-રકા સે યેહ ભી સાબિત હૈ કે **હજ** અદા ફરમાતે ઔર અપને અપને મઝારોં મેં **નમાઝેં** ભી પઢતે હૈં, ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના અનસ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ સે રિવાયત હૈ કે **રસૂલુલ્લાહ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઈર્શાદ ફરમાયા : "اَلْاَنْبِيَاءُ اَحْيَاءٌ فِى قُبُوْرِهِمْ يُصَلُّوْنَ" યા'ની અમ્બિયા અપની કબ્રોં મેં ઝિન્દા હૈં, નમાઝ પઢતે હૈં. (مُسْنَدُ اَبِىْ يَعْلٰى ج٣ ص٢١٦ حديث٣٤١٢)

હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ મુનાવી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ને ફરમાયા : "યેહ હદીસ **સહીહ** હૈ." (فیض القدیر ج۳ ص۲۳۹) ઉ-લમાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلام ફરમાતે હૈં કે બા'ઝ અવકાત ઈન્સાન મુકલ્લફ (પાબન્દ) નહીં હોતા ફિર ભી લુત્ફ અન્દોઝ હોને કે લિયે આ'માલ અદા કરતા હૈ, જૈસા કે **અમ્બિયાએ કિરામ** عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કા અપની મુબારક કબ્રોં મેં નમાઝ પઢના હાલાંકે (સિર્ફ દુન્યા દારુલ અમલ હૈ) આખિરત દારુલ અમલ (નેકિયાં કરને કી જગહ) નહીં.

હઝરતે સય્યિદુના મૂસા عَلَيْهِ السَّلَام મઝાર મેં નમાઝ પઢ રહે થે

હઝરતે સય્યિદુના અનસ رَضِىَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُ સે રિવાયત હૈ કે **રસૂલુલ્લાહ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : શબે મે'રાજ (હઝરતે) મૂસા (عَلَيْهِ السَّلَام) કે પાસ સે હમારા ગુઝર હુવા વોહ સુર્ખ ટીલે કે પાસ અપની કબ્ર મેં નમાઝ પઢ રહે થે. **(مُسلم ص۱۲۹۳ حدیث ۲۳۷٤)**

અમ્બિયા કો ભી અજલ આની હૈ મગર ઐસી કે ફકત "આની" હૈ
ફિર ઉસી આન કે બા'દ ઉન કી હયાત મિસ્લે સાબિક વોહી જિસ્માની હૈ
રૂહ તો સબ કી હૈ ઝિન્દા ઉન કા
જિસ્મે પુરનૂર ભી રૂહાની હૈ

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ઔલિયાઉલ્લાહ ભી ઝિન્દા હૈં

કુરઆને કરીમ સે સાબિત હૈ કે શુ-હદાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلام ઝિન્દા હૈં ન ઉન કો મુર્દા કહો ઔર ન હી સમઝો. ચુનાન્ચે ઈર્શાદ હોતા હૈ :

وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَنْ يُّقْتَلُ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ ؕ بَلْ اَحْيَآءٌ وَّلٰكِنْ لَّا تَشْعُرُوْنَ ﴿۱۵۴﴾ (پ۲، البقرة:۱۵٤)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઔર જો ખુદા કી રાહ મેં મારે જાએં ઉન્હેં મુર્દા ન કહો, બલ્કે વોહ ઝિન્દા હૈં, હાં તુમ્હેં ખબર નહીં.

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان લિખતે હૈં : જબ યેહ ઝિન્દા હુએ તો ઈન સે મદદ હાસિલ કરના (ભી) જાઈઝ હુવા. જો હઝરાત ઈશ્કે ઈલાહી કી તલવાર સે મક્તૂલ હુએ (યા'ની કત્લ કિયે ગએ) વોહ ભી ઈસ મેં દાખિલ હૈં. ઈસી લિયે હદીસે પાક મેં આયા કે જો ડૂબ કર મરે, જલ જાવે, તાઊન (PLAGUE) મેં મરે, ઔરત ઝચગી કી હાલત મેં મરે. તાલિબે ઈલ્મે (દીન), મુસાફિર વગૈરા સબ **શહીદ** હૈં. (જાઅલ હક, સ. 218) આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મૌલાના શાહ **ઈમામ અહમદ રઝા ખાન** عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن **"ફતાવા ર-ઝવિય્યા"** જિલ્દ 29 **સફહા** 545 પર ફરમાતે હૈં : "ઔલિયાએ કિરામ બા'દે વફાત ઝિન્દા હૈં, મગર ન મિસ્લે અમ્બિયા عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام (ક્યૂંકે) અમ્બિયા عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કી હયાત "રૂહાની, જિસ્માની, દુન્યાવી" હૈ, (યેહ હઝરાતે અમ્બિયા) બિલ્કુલ ઉસી તરહ ઝિન્દા હોતે હૈં, જિસ તરહ દુન્યા મેં થે, ઔર ઔલિયાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام કી હયાત ઈન સે કમ ઔર શુ-હદા સે ઝાઈદ, જિન કે બારે મેં કુરઆને અઝીમ મેં ફરમાયા : "ઈન (યા'ની શહીદોં) કો મુર્દા મત કહો વોહ ઝિન્દા હૈં." (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 29, સ. 545) **મુહક્કિક અલલ ઈત્લાક, ખા-તિમુલ મુહદ્દિસીન,**

હઝરતે અલ્લામા **શૈખ અબ્દુલ હક મુહદ્દિસ દેહલવી** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં : **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે વલી ઈસ દારે ફાની (યા'ની ખત્મ હો જાને વાલી દુન્યા) સે દારે બકા (યા'ની બાકી રહને વાલે જહાન) કી તરફ મુન્તકિલ (TRANSFAR) હો જાતે હૈં, વોહ અપને પરવર દગાર (عَزَّوَجَلَّ) કે પાસ ઝિન્દા હૈં, ઉન્હેં રિઝ્ક દિયા જાતા હૈ ઔર ખુશ વ ખુર્રમ હૈં લેકિન લોગોં કો ઈસ કા શુઊર (સમઝ) નહીં. (اشعةُ اللّمعات ج٣ ص٤٢٣ مُلَخَّصاً)

હઝરતે અલ્લામા **અલી કારી** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْبَارِى ને ઈર્શાદ ફરમાયા : لَا فَرْقَ لَهُمْ فِى الْحَالَيْنِ وَلِذَا قِيْلَ اَوْلِيَاءُ اللّٰهِ لَا يَمُوْتُوْنَ وَلٰكِنْ يَّنْتَقِلُوْنَ مِنْ دَارٍ اِلٰى دَارٍ યા'ની ઔલિયાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلام કી દોનોં હાલતોં (યા'ની ઝિન્દગી ઔર મૌત) મેં અસ્લન ફર્ક નહીં, ઈસી લિયે કહા ગયા હૈ કે વોહ મરતે નહીં બલ્કે એક ઘર સે દૂસરે ઘર તશરીફ લ જાતે હૈં.''

(مرقاةُ المفاتيح للقارى ج ٣ ص٤٠٩)

ઔલિયા હૈં કૌન કહતા મર ગએ
''ફાની ઘર'' સે નિકલે ''બાકી ઘર'' ગએ

હયાતે અમ્બિયા ઔર હયાતે ઔલિયા મેં ફર્ક

આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મૌલાના શાહ **ઈમામ અહમદ રઝા ખાન** عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن ને એક સુવાલ કા જવાબ દેતે હુએ ફરમાયા : અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام કી હયાતે બર-ઝખિય્યા (યા'ની બરઝખ કી ઝિન્દગી), હયાતે હકીકી હિસ્સી દુન્યાવી હૈ, ઈન પર તસ્દીકે વા'દએ ઈલાહિય્યહ કે લિયે **મહ્ઝ** એક આન કો મૌત તારી હોતી હૈ ફિર ફૌરન ઉન કો વૈસે હી હયાત અતા ફરમા દી જાતી હૈ. ઈસ હયાત પર વોહી અહકામે દુન્યવિય્યા હૈં, ઈન કા તર્કા (યા'ની

વિર્સા) બાંટા ન જાએગા, ઇન કી અઝવાઝ કો નિકાહ હરામ નીઝ અઝવાજે મુતહ્હરાત પર ઇદ્દત નહીં, વોહ અપની કુબૂર મેં ખાતે પીતે નમાઝ પઢતે હૈં. ઉ-લમા વ શુ-હદા કી હયાતે બર-ઝખિય્યા (યા'ની બરઝખ કી ઝિન્દગી) અગર્ચે હયાતે દુન્યવિય્યા (યા'ની દુન્યવી ઝિન્દગી) સે અફ્ઝલો આ'લા હૈ મગર ઇસ પર અહકામે દુન્યવિય્યા જારી નહીં ઔર ઇન કા તર્કા (યા'ની વિર્સા) તક્સીમ હોગા, ઇન કી અઝવાજ (યા'ની બીવિયાં) ઇદ્દત કરેંગી. (મુલખ્ખસ અઝ મલ્ફૂઝાતે આ'લા હઝરત, સ. 361)

મય્યિત કી ઇમદાદ કવી તર હૈ

મઝકૂરા દલાઈલ સે જબ યેહ સાબિત હો ગયા કે અમ્બિયા વ ઔલિયા عَلَيْهِمُ السَّلَام وَ رَحِمَهُمُ اللهُ تَعَالٰى અપને મઝારાત મેં હયાત હૈં, તો જિસ દલીલ કે સાથ ઉન સે ઉન કી હયાતે ઝાહિરી મેં મદદ તલબ કરના **જાઈઝ** હૈ બિલ્કુલ ઉસી દલીલ કે બાઈસ દુન્યા સે પર્દા ફરમા જાને કે બા'દ ભી **જાઈઝ વ દુરુસ્ત** હૈ. ચુનાન્ચે **મુહક્કિક અલલ ઈત્લાક, ખાતિમુલ મુહદ્દિસીન**, હઝરતે અલ્લામા **શૈખ અબ્દુલ હક મુહદ્દિસ દેહલવી હ-નફી** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى લિખતે હૈં કે હઝરતે **સય્યિદુના** અહમદ બિન મરઝૂક عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقُدُّوس ફરમાતે હૈં : "એક દિન શૈખ અબુલ અબ્બાસ **હઝ્રમી** قُدِّسَ سِرُّهُ السَّامِى ને મુઝ સે દરયાફ્ત કિયા કે "ઝિન્દા કી ઇમદાદ ઝિયાદા કવી હૈ યા મય્યિત કી ?" મૈં ને કહા કે "કુછ લોગ કહતે હૈં કે ઝિન્દા કી ઇમદાદ ઝિયાદા કવી (યા'ની મઝબૂત) હૈ ઔર મૈં કહતા હૂં કે **મય્યિત કી ઇમદાદ કવી તર** (યા'ની ઝિયાદા મઝબૂત) **હૈ.**" શૈખ ને ફરમાયા : "હાં, યેહ બાત દુરુસ્ત હૈ ક્યૂંકે વફાત યાફ્તા બુઝુર્ગ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી બારગાહ મેં ઉસ કે હાં હોતે હૈં." **(اشعة اللمعات ج١ ص٧٦٢)**

ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગને કે મુ-તઅલ્લિક શાફેઈ મુફ્તી કા ફતવા

શૈખુલ ઈસ્લામ હઝરતે સય્યિદુના **શહાબ રમલી** અન્સારી શાફેઈ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى (**મુ-તવફ્ફા** 1004 સિ.હિ.) સે ફતવા તલબ કિયા ગયા : (યા સય્યિદી યેહ ઈર્શાદ ફરમાઈયે :) "આમ લોગ જો સખ્તિયોં (યા'ની મુસીબતોં) કે વક્ત મ-સલન **"યા શૈખ ફુલાં !"** કહ કર પુકારતે હૈં ઔર અમ્બિયાએ કિરામ વ ઔલિયાએ ઈઝામ عَلَيْهِمُ السَّلَام وَرَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام સે ફરિયાદ કરતે હૈં, ઈસ કા શર-અ શરીફ મેં ક્યા હુક્મ હૈ ?" આપ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه ને **ફતવા** દિયા : "અમ્બિયા વ મુર-સલીન વ ઔલિયા વ ઉ-લમા વ સાલિહીન عَلَيْهِمُ السَّلَام وَرَحِمَهُمُ اللهُ الْمُبِين સે ઉન કે વિસાલ (યા'ની ઈન્તિકાલ) શરીફ કે બા'દ ભી ઈસ્તિઆનત વ ઈસ્તિમ્દાદ (યા'ની મદદ તલબ કરના) **જાઈઝ** હૈ." (فتاوی رملی ج٤ ص٧٣٣)

મર્હૂમ નૌ જવાન ને મુસ્કુરા કર કહા કે......

ઈમામ આરિફ બિલ્લાહ ઉસ્તાઝ અબુલ કાસિમ કુશૈરી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં કે મશ્હૂર **વલિય્યુલ્લાહ** હઝરતે અબૂ સઈદ **ખર્રાઝ** رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه ફરમાતે હૈં કે મૈં ને મક્કએ મુઅઝ્ઝમા زَادَهَا اللهُ شَرَفًا وَّتَعْظِيْمًا મેં એક નૌ જવાન કો "**બાબે બની શૈબા**" પર ફૌત શુદા પડા પાયા. અચાનક વોહ મુઝે દેખ કર મુસ્કુરાયા ઔર કહા : **يَا اَبَا سَعِيْدٍ! اَمَا عَلِمْتَ اَنَّ الْاَحِبَّاءَ اَحْيَاءٌ وَّاِنْ مَّاتُوْا وَاِنَّمَا يُنْقَلُوْنَ مِنْ دَارٍ اِلٰى دَارٍ۔** યા'ની એ અબૂ સઈદ ! ક્યા આપ નહીં જાનતે કે **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે મહબૂબ (પ્યારે) બન્દે ઝિન્દા હૈં, અગર્ચે વોહ ફૌત હો જાએં, મુઆ-મલા તો સિર્ફ ઈતના હૈ કે વોહ તો એક ઘર સે દૂસરે ઘર કી તરફ **મુન્તકિલ** કિયે જાતે હૈં." (رسالہ قشیریہ ص٣٤١)

ખુદા عَزَّوَجَلَّ કા હર પ્યારા ઝિન્દા હૈ

سُبْحٰنَ اللّٰه ! **વલિય્યુલ્લાહ** કી બા'દે વફાત વાલી હયાત ભી ક્યા ખૂબ હૈ ! કે ઔલિયા કી શાન ભી બયાન કર દી ઔર દેખને વાલે કા નામ ભી બતા દિયા ! ઈસી સે મિલતી જુલતી એક ઔર **હિકાયત** મુલા-હઝા હો ચુનાન્ચે હઝરતે સય્યિદુના અબૂ અલી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં કે મૈં ને એક ફકીર કો કબ્ર મેં ઉતારા, જબ કફન ખોલા ઔર ઉસ કા સર ખાક પર રખા તાકે **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ઈસ કી ગુરબત પર રહ્મ ફરમાએ, તો ઉસ ને અપની આંખેં ખોલ દીં ઔર મુઝ સે ફરમાયા : "ઐ અબૂ અલી ! આપ મુઝે ઉસ કે સામને ઝલીલ કરતે હૈં જો કે મેરે નાઝ ઉઠાતા હૈ !" મૈં ને સંભલ કર કહા : યા સય્યિદી (યા'ની ઐ મેરે સરદાર !) ક્યા મૌત કે બા'દ ભી ઝિન્દગી હૈ ? ઉસ ને જવાબ દિયા : "بَلٰى اَنَا حَيٌّ وَّ كُلُّ مُحِبٍّ لِلّٰهِ حَيٌّ. યા'ની હાં ક્યૂં નહીં, મૈં ઝિન્દા હૂં ઔર ખુદા કા હર મહબૂબ (યા'ની પ્યારા બન્દા) ઝિન્દા હૈ."

(شرحُ الصّدور ص۲۰۸)

ઔલિયા કિસ ને કહા કે મર ગએ
કૈદ સે છૂટે વોહ અપને ઘર ગએ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

સુવાલ (9) : મૈં હ-નફી હૂં, યેહ બતા દીજિયે ક્યા મેરે ઈમામ, ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه ને ભી કભી ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગી હૈ ?

જવાબ : ક્યૂં નહીં. **કરોડો** હ-નફિય્યોં કે પેશવા હઝરતે સય્યિદુના ઈમામે આ'ઝમ **અબૂ હનીફા** رَحْمَةُاللهِ تَعَالٰى عَلَيْه બારગાહે રિસાલત صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم મેં મદદ કી દર-ખ્વાસ્ત કરતે હુએ "કસીદએ નો'માન" મેં અર્ઝ કરતે હૈં :

يَا اَكْرَمَ الثَّقَلَيْنِ يَا كَنْزَ الْوَرٰى جُدْ لِيْ بِجُوْدِكَ وَارْضِنِيْ بِرِضَاكَ

اَنَا طَامِعٌ بِالْجُوْدِ مِنْكَ لَمْ يَكُنْ لِاَبِيْ حَنِيْفَةَ فِي الْاَنَامِ سِوَاكَ

યા'ની ઐ જિન્નો ઇન્સ સે બેહતર ઔર ને'મતે ઈલાહી عَزَّوَجَلَّ કે ખઝાને ! **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને જો આપ કો ઈનાયત ફરમાયા હૈ ઉસ મેં સે મુઝે ભી અતા ફરમાઈયે ઔર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને આપ કો જો રાઝી કિયા હૈ આપ મુઝે ભી રાઝી ફરમાઈયે. મૈં આપ કી સખાવત કા ઉમ્મીદ વાર હૂં, આપ કે સિવા **અબૂ હનીફા** કા મખ્લૂક મેં કોઈ નહીં.

(قصيدۂ نعمانيه مع الخيرات الحسان ص ٢٠٠)

પડે મુઝ પર ન કુછ ઉફ્તાદ યા ગૌસ
મદદ પર હો તેરી ઈમદાદ યા ગૌસ

(ઝૌકે ના'ત)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

"યા અલી મદદ" કહને કા સુબૂત

સુવાલ (10) : "યા અલી મદદ" કહને કી સરાહત કે સાથ અગર દલીલ મિલ જાએ તો મદીના મદીના.

જવાબ : પિછલે સફહાત પર ગૈરે ખુદા સે ઉસ કી ઝાહિરી હયાત ઔર બા'દે મમાત મદદ માંગને કે દલાઈલ ગુઝરે. તાહમ સરા-હતન "યા અલી મદદ" કહને કી દલીલ ભી મુલા-હઝા હો ચુનાન્ચે **મેરે**

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર એક બાર દુરૂદે પાક પઢા અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ઉસ પર દસ રહમતેં ભેજતા હૈ. (مسلم)

આકા આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَیْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن ફતાવા ર-ઝવિય્યા **મુખર્રજા** જિલ્દ 9 **સફહા** 821 તા 822 પર લિખતે હૈં : "શાહ મુહમ્મદ ગૌસ ગ્વાલિયારી عَلَیْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْبَارِی કી કિતાબ **"જવાહિરે ખમ્સા"** જિસ કે વઝાઈફ કી જય્યિદ વ બુઝુર્ગ ઔલિયાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام ને ઈજાઝતેં દીં જિન મેં **શાહ વલિય્યુલ્લાહ મુહદ્દિસ દેહલવી** ભી શામિલ હૈં, ઈસ કિતાબ મેં હૈ, "**نادِعلی** ہفت بار یا سہ بار یا یک بار بخواند ہ وآں ایں است ۔" યા'ની સાત બાર, યા તીન બાર, યા એક બાર **નાદે અલી** પઢે, ઔર વોહ યેહ હૈ : **نَادِ عَلِيًّا مَّظْهَرَ الْعَجَائِبِ تَجِدْهُ عَوْنًا لَّكَ فِي النَّوَائِبِ كُلُّ هَمٍّ وَّغَمٍّ سَيَنْجَلِيْ بِوِلَايَتِكَ يَاعَلِيُّ يَاعَلِيُّ يَاعَلِيُّ** તરજમા : હઝરતે અલી કો પુકાર જો અજાઈબ કે મઝહર હૈં ઈન્હેં તમામ મુસીબતોં મેં અપના મદદગાર પાએગા, હર રન્જો ગમ દૂર હો જાએગા, આપ كَرَّمَ اللهُ تَعَالٰی وَجْهَهُ الْكَرِيْم કી વિલાયત સે, **યા અલી, યા અલી, યા અલી.**"

(જવાહિરે ખમ્સા મુતર્જમ, સ. 282, 453)

અગર "યા અલી" કહના શિર્ક હો તો......

આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَیْه મઝીદ ફરમાતે હૈં : અગર મૌલા અલી કો મુશ્કિલ કુશા માનના, મુસીબત કે વક્ત મદદગાર જાનના, હંગામે (યા'ની વક્તે) ગમ વ તકલીફ ઉસ જનાબ કો નિદા કરના, **યા અલી યા અલી** કા દમ ભરના શિર્ક હો તો **مَعَاذَالله** યેહ સારે ઔલિયાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام કુફ્ફાર વ મુશ્રિકીન ઠહરેં, ઔર સબ સે બઢ કર ભારી મુશ્રિક **કટ્ટર** કાફિર **عِیَاذًا بِالله** (યા'ની **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી પનાહ) **શાહ વલિય્યુલ્લાહ** હોં જો મુશ્રિકોં કો ઔલિયાઉલ્લાહ જાનતે...... **اَلْعِيَاذُ بِاللّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْحَقِّ الْمُبِيْن** મુસલ્માન દેખેં

કે **યા અલી યા અલી** (કહને) કો શિર્ક ઠહરાને કી ક્યા સઝા મિલી ! ન નાહક મુસલ્માનોં કો મુશ્રિક કહતે ન અગલોં પિછલોં કે મુશ્રિક બનને કી મુસીબત સહતે, ઈસ સે યેહી બેહતર કે રાહે રાસ્ત પર આએં, સચ્ચે મુસલ્માનોં કો મુશ્રિક ન બનાએં વરના અપનોં કે ઈમાન કી ફિક્ર ફરમાએં. (ફતાવા રઝવિય્યા મુખર્રજા, જિ. 9, સ. 821, 822 મુલખ્ખસન)

સખ્ત દુશ્મન હૈ હસન કી તાક મેં
અલ મદદ મહબૂબે યઝદાં અલ ગિયાસ

(ઝૌકે ના'ત)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

"યા ગૌસ" કહને કા સુબૂત

સુવાલ (11) : ક્યા ઈસી તરહ "**યા ગૌસ**" કહને કા સુબૂત ભી મિલ સકતા હૈ ?

જવાબ : ક્યૂં નહીં. યૂં તો કાફી દલાઈલ ગુઝરે, સરાહત ભી હાઝિર હૈ, ચુનાન્ચે મશહૂરો મા'રૂફ હ-નફી આલિમ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુલ્લા અલી કારી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْبَارِى નક્લ કરતે હૈં : હુઝૂર ગૌસે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم ફરમાતે હૈં : "જો કોઈ રન્જો ગમ મેં મુઝ સે **મદદ** માંગે તો ઉસ કા રન્જો ગમ દૂર હોગા ઔર જો સખ્તી કે વક્ત મેરા નામ લે કર **મુઝે પુકારે** તો વોહ શિદ્દત દફ્અ હોગી ઔર જો કિસી હાજત મેં રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કી તરફ મુઝે વસીલા બનાએ તો ઉસ કી હાજત પૂરી હોગી" હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અલી કારી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْبَارِى મઝીદ લિખતે હૈં : હુઝૂરે ગૌસે પાક **નમાઝે ગૌસિયા** કી તરકીબ બતાતે હુએ ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં કે દો રક્અત નફ્લ પઢે, હર રક્અત મેં **સૂ-રતુલ ફાતિહા** કે બા'દ

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : જિસ કે પાસ મેરા ઝિક્ર હુવા ઔર ઉસ ને મુઝ પર દુરૂદે પાક ન પઢા તહકીક વોહ બદ બખ્ત હો ગયા. (ابن سنی)

11, 11 બાર **સૂ-રતુલ ઈખ્લાસ** પઢે, સલામ ફૈર કર 11 મર્તબા સલાતો સલામ (મ-સલન **اَلصَّلٰوۃُ والسَّلَامُ علیکَ یـارسولَ اللّٰہ**) પઢે ફિર **બગદાદ** કી તરફ (પાક વ હિન્દ મેં જાનિબે શિમાલ) 11 કદમ ચલે હર કદમ પર મેરા નામ લે કર અપની હાજત અર્ઝ કરે ઔર યેહ દો શે'ર પઢે :

اَیُدْرِکُنِیْ ضَیْمٌ وَاَنْتَ ذَخِیْرَتِیْ   وَاُظْلَمُ فِی الدُّنْیَا وَ اَنْتَ نَصِیْرِیْ

وَعَارٌعَلٰی حَامِی الْحِمٰی وَھُوَمُنْجِدِیْ   اِذَا ضَاعَ فِی الْبَیْدَاءِ عِقَالُ بَعِیْرِیْ

ક્યા મુઝ પર ઝુલ્મ કિયા જાએગા ? જબ કે આપ મેરા સરમાયા હૈં ઔર ક્યા દુન્યા મેં મુઝ પર સિતમ કિયા જાએગા ? જબ કે આપ મેરે મદદગાર હૈં. **ગૌસે પાક** رَحْمَۃُاللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ કે પુશ્ત પનાહ હોતે હુએ અગર જંગલ મેં મેરે ઊંટ કી રસ્સી ગુમ હો જાએ તો યેહ બાત મુહાફિઝ કે લિયે બાઈસે આર હૈ.

યેહ કહ કર હઝરતે મુલ્લા અલી કારી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْبَارِی ફરમાતે હૈં : **وَقَدْ جُرِّبَ ذٰلِکَ مِرَاراً فَصَحَّ** યા'ની બારહા ઈસ **નમાઝે ગૌસિયા** કા તજરિબા કિયા ગયા, દુરુસ્ત નિકલા. **(نزھۃُ الخاطر ص٦١)**

હુસ્ને નિય્યત હો ખતા તો કભી કરતા હી નહીં
આઝમાયા હૈ યગાના હૈ "દોગાના" તેરા

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દેખા આપ ને ! હુઝૂરે **ગૌસે આ'ઝમ** عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْاَکْرَم મુસલ્માનોં કો તા'લીમ દેતે હૈં કે મુસીબત કે વક્ત મુઝ સે મદદ માંગો ઔર હ-નફિય્યોં કે મો'તબર આલિમ હઝરતે સય્યિદુના મુલ્લા અલી કારી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْبَارِی ઈસે બિગૈર તરદીદ નક્લ કર કે ફરમાતે હૈં કે "ઈસ કા તજરિબા કિયા ગયા, બિલ્કુલ સહીહ હૈ." મા'લૂમ હુવા

કે બુઝુર્ગોં સે બા'દે વફાત માંગના ન સિર્ફ જાઈઝ બલ્કે ફાએદા મન્દ ભી હૈ. (જાઅલ હક, સ. 207)

ગૌસે પાક કે તીન ઈમાન અફરોઝ ઇર્શાદાત

મુહક્કિક અલલ ઈત્લાક, ખાતિમુલ મુહદ્દિસીન, હઝરતે અલ્લામા **શૈખ અબ્દુલ હક મુહદ્દિસ દેહલવી** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ને "અખ્બારુલ અખ્યાર" મેં સરકારે ગૌસે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم કે જો મુબારક અક્વાલ નક્લ ફરમાએ હૈં ઉન મેં સે તીન મુલા-હઝા હોં : ﴿1﴾ મેરે મુરીદ કા પર્દએ ઇફ્ફત અગર મશરિક મેં ખુલ રહા હો ઔર મૈં ચાહે મગરિબ મેં હુવા જબ ભી ઉસ કી પર્દા પોશી કરૂંગા ﴿2﴾ મૈં તા કિયામત અપને મુરીદોં કી દસ્ત ગીરી (યા'ની ઇમદાદ) કરતા રહૂંગા અગર્ચે વોહ સુવારી સે ગિરે ﴿3﴾ જો કિસી સખ્તી (મુશ્કિલ) મેં મુઝે પુકારે (યા'ની અલ મદદ યા ગૌસ કહે) ઉસે કુશા-દગી હાસિલ હો (યા'ની મુશ્કિલ હલ હો). (اخبارُالاخیار ص ۱۹)

કસમ હૈ કે મુશ્કિલ કો મુશ્કિલ ન પાયા
કહા હમ ને જિસ વક્ત "યા ગૌસે આ'ઝમ"

(ઝૌકે ના'ત)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

સુવાલ (12) : શૈખ અબ્દુલ કાદિર જીલાની قُدِّسَ سِرُّهُ النُّورانى તો અ-રબી વ ફારસી બોલતે થે, મુખ્તલિફ બોલિયોં મ-સલન ઉર્દૂ, અંગ્રેઝી, પશ્તો, પંજાબી વગૈરા ઝબાન મેં મદદ કે લિયે પુકારને પર વોહ કિસ તરહ મદદ ફરમાએંગે ?

જવાબ : કોઈ ઔરત અપને શોહર કો ચાહે કિસી ભી ઝબાન મેં સતાએ ઉસ કી ઝૌજા બનને વાલી જન્નતી હૂર સમઝ લેતી હૈ ચુનાન્ચે,

જન્નતી હૂર કા દૂસરી ઝબાનેં સમઝ લેના

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم હૈ : જબ કોઈ ઔરત અપને શોહર કો દુન્યા મેં સતાતી હૈ તો ઉસ કી બીવી સે જન્નતી હૂર કહતી હૈ : **لَا تُؤْذِيْهِ قَاتَلَكِ اللّٰهُ فَاِنَّمَا هُوَ عِنْدَكِ دَخِيْلٌ يُّوْشِكُ اَنْ يُّفَارِقَكِ اِلَيْنَا.** યા'ની **અલ્લાહ** તુઝે ગારત કરે ઈસે તકલીફ ન પહોંચા વોહ તેરે પાસ ચન્દ દિન કા મેહમાન હૈ અન્કરીબ વોહ તુઝ સે જુદા હો કર હમારે પાસ આને વાલા હૈ. (ترمذی ج۲ص۳۹۲ حدیث ۱۱۷۷) જબ હૂર દૂસરી ઝબાન સમઝ સકતી હૈ તો ઔલિયા કે સરદાર સરકારે ગૌસે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم વફાત કે બા'દ દૂસરી ઝબાનેં ક્યૂં નહી સમઝ સકતે !

હદીસે પાક કી ઈમાન અફરોઝ શર્હ

મુફસ્સિરે શહીર હકીમુલ ઉમ્મત હઝરતે મુફતી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ઈસ હદીસે પાક કે તહ્ત મિરઆત જિલ્દ 5 સફહા 98 પર ફરમાતે હૈં : "ઈસ હદીસ સે ચન્દ મસ્અલે મા'લૂમ હુએ, **એક** યેહ કે હૂરેં નૂરાની હોને કી વજહ સે જન્નત મેં ઝમીન કે વાકિઆત દેખતી હૈં, દેખો યેહ લડાઈ હો રહી હૈ કિસી ઘર કી બન્દ કોઠરી મેં ઔર હૂર દેખ રહી હૈ ! યહાં (સાહિબે) મિરકાત (હઝરતે સય્યિદુના મુલ્લા અલી કારી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْبَارِى) ને ફરમાયા કે મલાએ આ'લા દુન્યા વાલોં કે એક એક અમલ પર ખબરદાર હૈં. **દૂસરે** યેહ કે હૂરોં કો લોગોં કે અન્જામ કી ખબર હૈ કે ફુલાં મોમિન મુત્તકી મરેગા. (જભી તો કહતી હૈ, અન્કરીબ તુઝે છોડ કર હમારે પાસ આએગા) **તીસરે** યેહ કે હૂરોં કો લોગોં કે મકામ કી ખબર, કે બા'દે કિયામત યેહ જન્નત કે ફુલાં દ-રજે મેં રહેગા.

ચૌથે યેહ કે હૂરેં આજ ભી અપને ખાવન્દ ઈન્સાનોં કો જાનતી પહચાનતી હૈં, **પાંચવાં** યેહ કે આજ ભી હૂરોં કો હમારે દુખ સે દુખ પહોંચતા હૈ, હમારે મુખાલિફ સે નારાઝ હોતી હૈં. જબ હૂરોં કે ઈલ્મ કા યેહ હાલ હૈ તો હુઝૂર صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم જો તમામ ખલ્ક સે બડે આલિમ હૈં ઉન કે ઈલ્મ કા ક્યા પૂછના !'' મુફ્તી સાહિબ આગે ચલ કર મઝીદ ફરમાતે હૈં : **છટે** યેહ કે હુઝૂર صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم જન્નત કે હાલાત (ઔર) હૂરોં કે કલામ સે ખબરદાર હૈં મગર યેહ કલામ વોહ હી હૂર કરતી હૈ જિસ કા ઝૌજ (યા'ની શોહર) ઉસ ઘર મેં હો. યા'ની તિરમિઝી મેં યેહ હદીસ ગરીબ હૈ ઈબ્ને માજહ કી રિવાયત મેં નહીં મગર યેહ ગરાબત મુઝિર નહીં, ક્યૂંકે ઈસ હદીસ કી તાઈદ કુરઆને કરીમ સે હો રહી હૈ. રબ તઆલા ફિરિશ્તોં કે મુ-તઅલ્લિક ફરમાતા હૈ :

يَعْلَمُوْنَ مَا تَفْعَلُوْنَ ﴿۱۲﴾ (الانفطار:۱۲)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : કે જાનતે હૈં જો કુછ તુમ કરો.

ઔર ઈબ્લીસ વ ઝુર્રિય્યતે ઈબ્લીસ કે મુ-તઅલ્લિક ફરમાતા હૈ :

اِنَّهٗ يَرٰىكُمْ هُوَ وَقَبِيْلُهٗ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ؕ (پ۸، الاعراف:۲۷)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : બેશક વોહ ઔર ઉસ કા કુમ્બા તુમ્હેં વહાં સે દેખતે હૈં કે તુમ ઉન્હેં નહીં દેખતે.

જબ હદીસ કી તાઈદ કુરઆને મજીદ સે હો જાએ તો ''ઝઈફ'' ભી ''**કવી**'' હો જાતી હૈ. (મિરઆત, જિ. 5, સ. 98) બહર કૈફ આલમે આખિરત કે મુઆ-મલાત વહ્બી (યા'ની **અલ્લાહ તઆલા** કી તરફ સે અતા કર્દા) ઔર ખિલાફે આદત હૈં ઉન્હેં ઈસ દુન્યા કે મુઆ-મલાત પર કિયાસ નહીં કિયા જા સકતા. યા'ની જો ઉમૂર દુન્યા મેં કસ્બી (કોશિશ સે હાસિલ કિયે જાતે) હૈં વોહ વહાં મહ્ઝ વહ્બી હો જાતે હૈં.

હઝરતે અલ્લામા **અલી કારી** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْبَارِى ફરમાતે હૈં : لِاَنَّ اُمُوْرَ الْاٰخِرَةِ مَبْنِيَةٌ عَلٰى خَرْقِ الْعَادَةِ ـ યા'ની ક્યૂંકે આખિરત કે મુઆ-મલાત ખિલાફે આદત પર મબ્ની હૈં. (مرقاة ج١ ص٣٠٤ تحت الحديث١٣١)

रास्ता पुरखार, मन्ज़िल दूर, बन सुनसान है
अल मदद ऐ रहनुमा ! या गौसे आ'ज़म दस्त गीर

(વસાઇલે બખ્શિશ, સ. 522)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

જબ અલ્લાહ મદદ કર સકતા હૈ તો દૂસરે સે મદદ ક્યૂં માંગેં ?

સુવાલ (13) : ઉસ કે બારે મેં આપ ક્યા કહેંગે જો યૂં ઝેહ્ન બના કર સિર્ફ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ હી સે મદદ માંગા કરે કે જબ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ મદદ પર કાદિર હૈ તો ફિર **એહતિયાત** ઈસી મેં હૈ કે સિર્ફ ઉસી સે મદદ માંગી જાએ.

જવાબ : બેશક **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ મદદ પર કાદિર હૈ ઔર કારસાઝે હકીકી ભી વોહી હૈ, અગર કોઈ સિર્ફ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ હી સે મદદ માંગા કરે તો ઉસ પર કોઈ ઈલ્ઝામ નહીં, તાહમ "એહતિયાતન દૂસરોં સે મદદ ન માંગના" શૈતાન કા બહુત બડા ઔર બુરા વાર હૈ કે ઉસ ને ઈસ શખ્સ કા ઝેહ્ન **મુન્તશિર** કર રખા હૈ જભી તો "એહતિયાત" કે નામ પર ઈસ "વસ્વસે" કે મુતાબિક અમલ કર રહા હૈ કે હો સકતા હૈ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે ઈલાવા કિસી ઔર સે મદદ માંગના કોઈ ગલત કામ હો ! અગર યેહ વસ્વસે કા શિકાર ન હોતા તો ઈસે "એહતિયાત" કા નામ દેતા હી ક્યૂં ! ઉસે અપને **વસ્વસોં કા ઈલાજ** કરના ઝરૂરી હૈ, ક્યૂંકે

ઈસ વસ્વસે કી પૈરવી મેં બહુત સારી કુરઆની આયતોં ઔર મુબારક હદીસોં કી મુખા-લફત પાઈ જા રહી હૈ, **અલ્લાહ વ રસૂલ** عَزَّوَجَلَّ وصَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰله وسلَّم દૂસરોં સે મદદ માંગને કી ઈજાઝત ઈનાયત ફરમા રહે હૈં ઔર યેહ હૈ કે અપની "વસ્વસા માર્કા એહતિયાત" પર અડા હુવા હૈ ! ઐસે શખ્સ કો કુરઆને કરીમ કી ઈન 6 આયાતે મુબા-રકા પર ઠન્ડે દિલ સે ગૌર કરના ચાહિયે જિન મેં ગૈરે ખુદા સે મદદ લેને કા સાફ સાફ અલ્ફાઝ મેં તઝકિરા મૌજૂદ હૈ. ચુનાન્ચે

﴿1﴾ નેકી મેં એક દૂસરે કી મદદ કરો :

وَتَعَاوَنُوْا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى ۪ وَلَا تَعَاوَنُوْا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۪ (پ٦،المائدہ:٢)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઔર નેકી ઔર પરહેઝ ગારી પર એક દૂસરે કી મદદ કરો ઔર ગુનાહ ઔર ઝિયાદતી પર બાહમ મદદ ન દો.

﴿2﴾ સબ્ર ઔર નમાઝ સે મદદ ચાહો : وَاسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ ؕ **તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન :** ઔર સબ્ર ઔર નમાઝ સે મદદ ચાહો. (پ١،البقرۃ:٤٥)

﴿3﴾ સિકન્દર ઝુલ કરનૈન رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه **ને મદદ માંગી :** જબ હઝરતે સય્યિદુના સિકન્દર ઝુલ કરનૈન رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه ને જાનિબે મશરિક સફર ફરમાયા તો એક કૌમ કી શિકાયત પર યાજૂજ, માજૂજ ઔર ઉસ કૌમ કે દરમિયાન દીવાર કાઈમ કરતે હુએ ઉસ કૌમ કે અફરાદ સે ઈર્શાદ ફરમાયા : فَاَعِيْنُوْنِيْ بِقُوَّةٍ **તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : તો** મેરી મદદ તાકત સે કરો. (پ١٦،الکھف:٩٥)

﴿4﴾ દીને ખુદા કી મદદ કરો : اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ **તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન :** અગર તુમ દીને ખુદા કી મદદ કરોગે **અલ્લાહ** તુમ્હારી મદદ કરેગા. (پ٢٦،محمد:٧)

﴿5﴾ નબી કા ગૈરુલ્લાહ સે દીન કે

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર દસ મરતબા દુરૂદે પાક પઢા અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ઉસ પર સો રહમતેં નાઝિલ ફરમાતા હૈ. (طبرانی)

લિયે મદદ તલબ ફરમાના : હઝરતે સય્યિદુના ઈસા **રૂહુલ્લાહ** عَلٰى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ને ફરમાયા :

قَالَ الْحَوَارِيُّوْنَ نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ ۚ مَنْ اَنْصَارِیْۤ اِلَى اللّٰهِ ؕ
(پ۳، اٰل عمران:۵۲)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : કૌન મેરે મદદગાર હોતે હૈં **અલ્લાહ** કી તરફ ? હવારિય્યોં ને કહા : હમ દીને ખુદા કે મદદગાર હૈં.

﴾6﴿ અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ **કા ગૈરુલ્લાહ કો મદદગાર ફરમાના :**

فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ مَوْلٰىهُ وَجِبْرِيْلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَعْدَ ذٰلِكَ ظَهِيْرٌ ﴿۴﴾ (پ۲۸، التحریم۴)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : તો બેશક **અલ્લાહ** ઈન કા મદદગાર હૈ ઔર જિબ્રીલ ઔર નેક ઈમાન વાલે ઔર ઈસ કે બા'દ ફિરિશ્તે મદદ પર હૈં.

કુન કા હાકિમ કર દિયા અલ્લાહ ને સરકાર કો
કામ શાખોં સે લિયા હૈ આપ ને તલવાર કા

(સામાને બખ્શિશ)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

કોઈ ફર્દે બશર ગૈરે ખુદા કી મદદ કે બિગૈર રહ હી નહીં સકતા !

સુવાલ (14) : ક્યા આપ કે કહને કા મતલબ યેહ હૈ કે કોઈ ફર્દે બશર ગૈરે ખુદા કી મદદ કે બિગૈર રહ હી નહીં સકતા ?

જવાબ : જી હાં. મ-સલન આપ કાર મેં જા રહે હૈં, અચાનક આપ કી કાર રોડ પર "અડ" ગઈ, ધક્કે દેને કી હાજત પેશ આઈ ! ક્યા કરેંગે ?

લા મુહાલા રાહગીરોં સે હી અર્ઝ કરના હોગા કે બરાએ મેહરબાની ઝરા ધક્કા લગા દીજિયે ! હો સકતા હૈ બા'ઝ રહ્મ ખા કર ધક્કે લગાએં ઔર ગાડી ચલ પડે ! દેખા આપ ને ! આપ કો હાજત પેશ આઈ, આપ ને ગૈરે ખુદા સે હાજત રવાઈ ચાહી, ઉન્હોં ને મદદ કર દી ઔર આપ કી મુશ્કિલ કુશાઈ હો ગઈ ! અગર આપ કહેં કે યેહ તો ચલતે ફિરતે ઝિન્દા ઈન્સાનોં ને મદદ કી ! તો લીજિયે બા'દે વફાત મદદ કી ઐસી દલીલ અર્ઝ કરતા હૂં કે ઈસ ''મદદ'' કા હર મુસલ્માન અસર લિયે હુએ હૈ ચુનાન્ચે

50 કી જગહ પાંચ નમાઝેં કૈસે હુઈં ?

હઝરતે સય્યિદુના અનસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ને ફરમાયા : **શહન્શાહે મદીના** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા ફરમાને આલીશાન હૈ કે **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને મેરી ઉમ્મત પર **પચાસ** નમાઝેં ફર્ઝ ફરમાઈ થીં. જબ મૈં **મૂસા** (عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام) કે પાસ લૌટ કર આયા તો મૂસા (عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام) ને દરયાફ્ત કિયા કે **અલ્લાહ** તબા-ર-ક વ તઆલા ને આપ (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم) કી ઉમ્મત પર ક્યા ફર્ઝ કિયા હૈ ? મૈં ને ઉન્હેં બતાયા તો કહને લગે : અપને રબ તઆલા કે પાસ લૌટ કર જાઈયે, આપ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી ઉમ્મત ઈતની તાકત નહીં રખતી. મૈં લૌટ કર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે પાસ ગયા, ઉન સે કુછ હિસ્સા કમ કર દિયા ગયા. જબ ફિર મૂસા (عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام) કે પાસ લૌટ કર આયા તો ઉન્હોં ને મુઝે ફિર લૌટા દિયા. **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને ફરમાયા : અચ્છા **પાંચ** હૈં ઔર **પચાસ** કી કાઈમ મકામ હૈં ક્યૂંકે હમારે કૌલ મેં તબ્દીલી નહીં હોતી. મૂસા (عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام)

કે પાસ લૌટ કર આયા. ઉન્હોં ને કહા : ફિર **અલ્લાહ** તબા-ર-ક વ તઆલા કે પાસ લૌટ જાઈયે. મૈં ને જવાબ દિયા : મુઝે તો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ સે શર્મ મહસૂસ હોને લગી હૈ. (اِبنِ ماجہ ج۲ص۱۶۶ حدیث ۱۳۹۹) દેખા આપ ને ! **હઝરતે સય્યિદુના મૂસા કલીમુલ્લાહ** عَلٰى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام **ને અપની વફાતે ઝાહિરી કે ઢાઈ હઝાર બરસ બા'દ ઉમ્મતે મુસ્તફા કી યેહ મદદ ફરમાઈ કે શબે મે'રાજ મેં પચાસ નમાઝોં કે બજાએ પાંચ કરા દીં. અલ્લાહ** તઆલા જાનતા થા કે નમાઝેં પાંચ રહેંગી મગર પચાસ મુકર્રર ફરમા કર ફિર દો પ્યારોં કે ઝરીએ સે **પાંચ** મુકર્રર ફરમાઈ. યહાં દિલચસ્પ બાત યેહ હૈ કે જો લોગ શૈતાન કે વસ્વસોં મેં આ કર વફાત યાફ્તગાન કી મદદ ઔર તઆવુન કા ઇન્કાર કર દેતે હૈં વોહ ભી 50 નહીં પાંચ નમાઝેં હી પઢતે હૈં હાલાંકે પાંચ નમાઝોં કે તકર્રુર મેં યકીની તૌર પર ગૈરુલલાહ કી મદદ શામિલ હૈ !

જન્નત મેં ભી ગૈરુલ્લાહ કી મદદ કી હાજત

જન્નત મેં ભી ગૈરે ખુદા કી મદદ કી હાજત હોગી, જી હાં ! **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે **મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનઝ્ઝહુન અનિલ ઉયૂબ** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કા ફરમાને આલીશાન હૈ : "જન્નતી **જન્નત** મેં ઉ-લમાએ કિરામ (رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام) કે મોહતાજ હોંગે, ઈસ લિયે કે વોહ હર **જુમુઆ** કો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે દીદાર સે મુશર્રફ હોંગે. **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ફરમાએગા : "**تَمَنَّوْا عَلَيَّ مَا شِئْتُمْ** યા'ની મુઝ સે માંગો જો ચાહો !" વોહ જન્નતી, **ઉ-લમાએ કિરામ** رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام કી તરફ મુ-તવજ્જેહ હોંગે કે અપને રબ્બે કરીમ સે ક્યા માંગેં ? વોહ ફરમાએંગે : "યેહ માંગો વોહ માંગો."

فَهُمْ يَحْتَاجُوْنَ اِلَيْهِمْ فِى الْجَنَّةِ كَمَا يَحْتَاجُوْنَ اِلَيْهِمْ فِى الدُّنْيَا۔ તો જૈસે લોગ દુન્યા મેં ઉ-લમાએ કિરામ (رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام) કે મોહતાજ થે **જન્નત** મેં ભી ઉન કે મોહતાજ હોંગે.'' (اَلْجَامِعُ الصَّغِير لِلسُّيُوطِى ص ١٣٠ حديث ٢٢٣٥)

ઈન્સાન આમ તૌર પર ઝિન્દગી કે હર મોડ પર દૂસરે કા મોહતાજ રહતા હૈ, કભી માં બાપ કા, કભી દોસ્ત વ અહબાબ કા, કભી પોલીસ વાલોં કા તો કભી રાહ ચલતે આમ આદમી કા. ઐસી સૂરત મેં વોહ ''મોહતાત'' રહને મેં કામ્યાબ ભી કિસ તરહ હો સકતા હૈ ! હાં જો વાકેઈ વસ્વસોં કા શિકાર નહીં **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી અતા સે દૂસરોં કો સચ્ચે દિલ સે મદદગાર તસ્લીમ કરતા હૈ બા વુજૂદ ઈસ કે વોહ સિર્ફ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ હી સે મદદ માંગતા હૈ તો ઈસ મેં કોઈ મુઝા-યકા નહીં.

તૂ હૈ નાઈબે રબ્બે અકબર પ્યારે હર દમ તેરે દર પર
અહલે હાજત કા હૈ મેલા صلّى اللّٰه عليک وسلم

(સામાને બખ્શિશ)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ક્યા ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગના કભી વાજિબ ભી હોતા હૈ ?

સુવાલ (15) : ક્યા કોઈ ઐસી ભી સૂરત હૈ જિસ મેં ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગના વાજિબ હો જાતા હૈ ?

જવાબ : જી હાં, બા'ઝ સૂરતેં ઐસી હૈં જહાં ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગના **વાજિબ** હોતા હૈ ઔર બા'ઝ હાલાત મેં બ સૂરતે કુદરત બન્દે પર ભી વાજિબ હો જાતા હૈ કે વોહ મદદ કરે. ઈસ ઝિમ્ન મેં

વોહ ફિક્હી જુઝઈય્યાત પેશ કિયે જાતે હૈં જિન મેં મદદ (તઆવુન) માંગને ઔર મદદ કરને કે વુજૂબ (યા'ની વાજિબ હોને) કા તઝકિરા હૈ.

વોહ મકામાત જહાં મદદ માંગના વાજિબ હૈ

(1) અગર (લિબાસ પાસ નહીં ઔર ઐસી સૂરત હૈ કે નંગે નમાઝ પઢેગા ઔર) દૂસરે કે પાસ કપડા હૈ ઔર ગાલિબ ગુમાન હૈ કે માંગને સે દે દેગા, તો (બ સૂરતે લિબાસ મદદ) **માંગના** વાજિબ હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 485) **(2)** અગર અપને સાથી કે પાસ પાની હૈ ઔર યેહ ગુમાન હૈ કે (બ સૂરતે પાની મદદ) માંગને સે દે દેગા તો માંગને સે પહલે **તયમ્મુમ** જાઈઝ નહીં ફિર અગર નહીં માંગા ઔર **તયમ્મુમ** કર કે નમાઝ પઢ લી ઔર બા'દે નમાઝ માંગા ઔર ઉસ ને દે દિયા યા બે માંગે ઉસ ને ખુદ દે દિયા તો વુઝૂ કર કે નમાઝ કા ઈઆદા (યા'ની દોબારા પઢના) લાઝિમ હૈ ઔર અગર માંગા ઔર ન દિયા તો નમાઝ હો ગઈ ઔર અગર બા'દ કો ભી ન માંગા જિસ સે દેને ન દેને કા હાલ ખુલતા ઔર ન ઉસ ને ખુદ દિયા તો નમાઝ હો ગઈ ઔર અગર દેને કા ગાલિબ ગુમાન નહીં ઔર **તયમ્મુમ** કર કે નમાઝ પઢ લી જબ ભી યેહી સૂરતેં હૈં કે બા'દ કો પાની દે દિયા તો વુઝૂ કર કે નમાઝ કા ઈઆદા કરે વરના હો ગઈ. (ઐઝન, સ. 348)

વોહ મકામાત જહાં મદદ કરના વાજિબ હૈ

(1) કોઈ મુસીબત ઝદા ફરિયાદ કર રહા હો, ઉસી નમાઝી કો પુકાર રહા હો યા મુત્લકન કિસી શખ્સ કો પુકારતા હો યા કોઈ ડૂબ રહા હો યા આગ સે જલ જાએગા યા અન્ધા રાહગીર કૂંએં મેં ગિરા ચાહતા હો, ઈન સબ સૂરતોં મેં (નમાઝ) તોડ દેના **વાજિબ** હૈ, જબ કે યેહ (નમાઝી) ઉસ

કે બચાને પર કાદિર (યા'ની કુદરત રખતા) હો. (ઐઝન, સ. 637) **(2)** માં બાપ, દાદા દાદી વગૈરા **ઉસૂલ**[1] કે મહ્ઝ બુલાને સે નમાઝ કત્અ કરના (યા'ની તોડના) જાઈઝ નહીં, અલબત્તા અગર ઈન કા પુકારના ભી કિસી બડી મુસીબત કે લિયે હો, જૈસે ઊપર મઝકૂર હુવા તો તોડ દે (ઔર ઉન કી મદદ કો પહોંચે), યેહ હુક્મ ફર્ઝ (રક્અતોં) કા હૈ ઔર અગર નફ્લ નમાઝ હૈ ઔર ઉન કો મા'લૂમ હૈ કે નમાઝ પઢતા હૈ તો ઉન કે મા'મૂલી પુકારને સે નમાઝ ન તોડે ઔર ઈસ કા (નફ્લી) નમાઝ પઢના ઉન્હેં મા'લૂમ ન હો ઔર પુકારા તો તોડ દે ઔર જવાબ દે, અગર્ચે મા'મૂલી તૌર સે બુલાએં. (ઐઝન, સ. 638) **(3)** કોઈ સો રહા હૈ યા નમાઝ પઢના ભૂલ ગયા તો જિસે મા'લૂમ હો ઉસ પર વાજિબ હૈ કે (ઉસ કી ઈસ તરહ મદદ કરે કે) સોતે કો જગા દે ઔર ભૂલે હુએ કો યાદ દિલા દે. (ઐઝન, સ. 701) **(4)** ભૂલ કર ખાયા યા પિયા યા જિમાઅ કિયા રોઝા ફાસિદ ન હુવા ખ્વાહ વોહ રોઝા ફર્ઝ હો યા નફ્લ. ઔર રોઝે કી નિય્યત સે પહલે યેહ ચીઝેં પાઈ ગઈ યા બા'દ મેં, મગર જબ યાદ દિલાને પર ભી યાદ ન આયા કે રોઝાદાર હૈ તો અબ ફાસિદ હો જાએગા, બશર્તે કે યાદ દિલાને કે બા'દ યેહ અફ્આલ વાકેઅ હુએ હોં મગર ઈસ સૂરત મેં કફ્ફારા લાઝિમ નહીં. **(5)** કિસી રોઝાદાર કો ઈન અફ્આલ મેં દેખે તો યાદ દિલાના વાજિબ હૈ, (ઉસ કી ઈસ તરહ મદદ ન કી યા'ની) યાદ ન દિલાયા તો ગુનહગાર હુવા, મગર જબ કે વોહ રોઝાદાર બહુત કમઝોર હો કે યાદ દિલાએગા તો વોહ ખાના છોડ દેગા ઔર કમઝોરી ઈતની બઢ જાએગી કે રોઝા રખના દુશ્વાર હોગા ઔર ખા લેગા તો રોઝા ભી અચ્છી તરહ પૂરા કર લેગા ઔર દીગર ઈબાદતેં ભી બખૂબી અદા

مدینہ

1 : મ-સલન માં, નાની, પરનાની ઈસી તરહ ઊપર તક નીઝ બાપ, દાદા, પરદાદા ઈસી તરહ ઊપર તક યેહ સબ "ઉસૂલ" કહલાતે હૈં

કર લેગા તો ઈસ સૂરત મેં યાદ ન દિલાના બેહતર હૈ. (ઐઝન, સ. 981)

(6) જો શખ્સ (કુરઆને કરીમ) ગલત પઢતા હો તો સુનને વાલે પર (ઈસ અન્દાઝ મેં મદદ કરના) **વાજિબ** હૈ કે બતા દે, બશર્તે કે બતાને કી વજહ સે કીના વ હસદ પૈદા ન હો. ઈસી તરહ અગર કિસી કા મુસ્હફ શરીફ (કુરઆને પાક) અપને પાસ આરિયત (યા'ની કુછ વક્ત કે લિયે) હૈ, અગર ઉસ મેં કિતાબત (લિખાઈ) કી ગ-લતી દેખે, બતા દેના (કે યેહ ભી એક મદદ હી કી સૂરત હૈ જો કે) વાજિબ હૈ. (ઐઝન, સ. 553)

હૈ ઈન્તિઝામે દુન્યા ઈમદાદે બાહમી સે
આ જાએગી ખરાબી ઈમદાદ કી કમી સે

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

સુવાલ (16) : કુરઆને કરીમ મેં હૈ : وَلَا تَدْعُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ (پ۱۱،یونس:۱۰۶) તરજમા : "**અલ્લાહ** કે સિવા ઈન કો ન પુકારો." **મા'લૂમ હુવા કે ગૈરે ખુદા કો પુકારના શિર્ક હૈ.**

જવાબ : ઈસ આયત મેં مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ (યા'ની **અલ્લાહ** કે સિવા) કો પુકારને સે મન્અ કિયા ગયા હૈ યહાં મુરાદ બુત હૈં ઔર પુકારને સે મુરાદ ઈબાદત હૈ. (تفسیرطبری ج۶ص۶۱۸) **આ'લા હઝરત** رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه ઊપર બયાન કર્દા આયત કે હિસ્સે કા તરજમા યૂં ફરમાતે હૈં : "ઔર **અલ્લાહ** કે સિવા બન્દગી ન કર." દૂસરી આયાત ઈસ મા'ના કી તાઈદ કરતી હૈં મ-સલન **અલ્લાહ તઆલા** ફરમાતા હૈ :

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۘ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ (پ۲۰،القصص:۸۸)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઔર **અલ્લાહ** કે સાથ દૂસરે ખુદા કો ન પૂજ ઉસ કે સિવા કોઈ ખુદા નહીં.

મા'લૂમ હુવા કે ગૈરે ખુદા કો ખુદા સમઝ કર પુકારના શિર્ક હૈ ક્યૂંકે

યેહ ગૈરે ખુદા કી ઇબાદત હૈ. (મઝીદ તફ્સીલાત કે લિયે હઝરત મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان કી કિતાબ "ઇલ્મુલ કુરઆન" કા મુતા-લઆ ફરમાઇયે)

અલ્લાહ કી અતા સે હૈં મુસ્તફા મદદગાર
હૈં અમ્બિયા મદદ પર હૈં ઔલિયા મદદગાર
صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

સુવાલ (17) : મુશ્રિકીન બુતોં સે ઔર આપ નબિયોં ઔર વલિયોં સે મદદ માંગતે હૈં, ક્યા દોનોં શિર્ક મેં બરાબર ન હુએ ?

જવાબ : مَعَاذَاللّٰه (યા'ની **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી પનાહ) દોનોં કા મુઆ-મલા હરગિઝ એક જૈસા નહીં, મુશ્રિકીન કા અકીદા યેહ હૈ કે **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ને બુતોં કો ઉલૂહિય્યત દે દી (યા'ની મા'બૂદ બના દિયા) હૈ. નીઝ વોહ બુતોં વગૈરા કો સિફારિશી ઔર વસીલા સમઝતે હૈં ઔર બુત ફિલ હકીકત ઐસે નહીં હૈં. اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ હમ મુસલ્માન કિસી મુકર્રબ સે મુકર્રબ હત્તા કે મહબૂબે રબ, તાજદારે અરબ, સરાપા લાઇકે તા'ઝીમો અદબ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી ભી ઉલૂહિય્યત (યા'ની મુસ્તહિકે ઇબાદત હોને) કે કાઇલ નહીં હૈં, હમ તો અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ઔર ઔલિયાએ ઇઝામ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام કો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કા બન્દા ઔર એ'ઝાઝી તૌર પર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે ઇઝ્ન વ અતા (યા'ની ઇજાઝત વ ઇનાયત) સે શફીઅ વ વસીલા ઔર હાજત રવા વ **મુશ્કિલ કુશા** માનતે હૈં.

બુતોં સે મદદ માંગના શિર્ક હૈ

મુફસ્સિરે શહીર **હકીમુલ ઉમ્મત** હઝરતે મુફ્તી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ફરમાતે હૈં : મુશ્રિકીન કા અપને બુતોં સે મદદ માંગના યેહ બિલ્કુલ શિર્ક હૈ. (ઔર યેહ શિર્ક હોના) ઈસ લિયે કે વોહ ઉન બુતોં મેં ખુદાઈ અસર ઔર ઉન કો છોટા ખુદા માન કર મદદ માંગતે હૈં ઔર ઈસી લિયે ઈન કો ઈલાહ યા શુ-રકા (યા'ની ઈબાદત કે લાઈક યા **અલ્લાહ** કે શરીક) કહતે હૈં યા'ની ઈન બુતોં કો **અલ્લાહ** કા બન્દા ઔર ફિર ઉલૂહિય્યત કા હિસ્સેદાર માનતે હૈં. (જાઅલ હક, સ. 214)

શિર્ક કી તા'રીફ

શિર્ક કા મા'ના હૈ : **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે સિવા કિસી કો વાજિબુલ વુજૂદ યા મુસ્તહિકે ઈબાદત (ઈબાદત કે લાઈક) જાનના યા'ની **ઉલૂહિય્યત** મેં દૂસરે કો શરીક કરના ઔર યેહ **કુફ્ર** કી સબ સે બદ તરીન કિસ્મ હૈ. ઉસ કે સિવા કોઈ બાત કૈસી હી શદીદ કુફ્ર હો હકીકતન **શિર્ક** નહીં. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 183) **મેરે આકા** આ'લા હઝરત ઈમામે અહલે સુન્નત મુજદ્દિદે દીનો મિલ્લત મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُالرَّحْمٰن ફરમાતે હૈં : "આદમી હકીકતન કિસી બાત સે મુશ્રિક નહીં હોતા જબ તક ગૈરે ખુદા કો મા'બૂદ (યા'ની ઈબાદત કે લાઈક) યા મુસ્તકિલ બિઝ્ઝાત (યા'ની અપની ઝાત મેં ગૈરે મોહતાજ. મ-સલન યેહ અકીદા રખના કે ઈસ કા ઈલ્મ ઝાતી હૈ) વ વાજિબુલ વુજૂદ ન જાને." (ફતાવા રઝવિય્યા, જિ. 21, સ. 131) **શર્હે અકાઈદ** મેં હૈ :

"શિર્ક", **અલ્લાહ તઆલા** કી ઉલૂહિય્યત મેં કિસી કો શરીક જાનના જૈસે મજૂસી (યા'ની આતશ પરસ્ત) **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે સિવા વાજિબુલ વુજૂદ માનતે હૈં યા **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે ઈલાવા કિસી કો ઈબાદત કે લાઈક જાનના જૈસે બુતોં કે પુજારી. (شرح عقائد نسفیہ ص ۲۰۱)

મૈં કુરબાં ઈસ અદાએ દસ્ત ગીરી પર મેરે આકા
મદદ કો આ ગએ જબ ભી પુકારા યા રસૂલલ્લાહ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

100 એક ચુપ સો સુખ

તાલિબે ગમે મદીના
વ બકીઅ વ મગ્ફિરત
વ બે હિસાબ જન્નતુલ
ફિરદૌસ મેં આકા
કા પડોસ

16 ર-મઝાનુલ મુબારક 1433 સિ.હિ.
5-8-2012

યેહ રિસાલા પઢ કર દૂસરે કો દે દીજિયે

શાદી ગમી કી તકરીબાત, ઈજતિમાઆત, આ'રાસ ઔર જુલૂસે મીલાદ વગૈરા મેં **મક-ત-બતુલ મદીના** કે શાએઅ કર્દા રસાઈલ ઔર મ-દની ફૂલોં પર મુશ્તમિલ પેમ્ફલેટ તક્સીમ કર કે સવાબ કમાઈયે, ગાહકોં કો બ નિય્યતે સવાબ તોહફે મેં દેને કે લિયે અપની દુકાનોં પર ભી રસાઈલ રખને કા મા'મૂલ બનાઈયે, અખ્બાર ફરોશોં યા બચ્ચોં કે ઝરીએ અપને મહલ્લે કે ઘર ઘર મેં માહાના કમ અઝ કમ એક અદદ સુન્નતોં ભરા રિસાલા યા મ-દની ફૂલોં કા પેમ્ફલેટ પહોંચા કર નેકી કી દા'વત કી ધૂમેં મચાઈયે ઔર ખૂબ સવાબ કમાઈયે.

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ કે પાસ મેરા ઝિક્ર હુવા ઔર ઉસ ને મુઝ પર દુરૂદે પાક ન પઢા તહકીક વોહ બદ બખ્ત હો ગયા. (ابن سنی)

ફેહરિસ્ત

ઉન્વાન	સફહા	ઉન્વાન	સફહા
દુરૂદ શરીફ કી ફઝીલત	1	અ-શ-રએ મુબશ્શરહ કે અસ્માએ ગિરામી	24
મૌલા અલી ને ખાલી હથેલી પર દમ કિયા ઔર.....	1	ખુ-લફાએ રાશિદીન કી ફઝીલત	24
કટા હુવા હાથ જોડ દિયા	2	મહબ્બતે અલી કા તકાઝા	25
કરામત કી તા'રીફ	3	કભી ભી પ્યાસ ન લગને કા અનોખા રાઝ	25
દરિયા કી તુગ્યાની ખત્મ હો ગઈ	4	અલી કી ઝિયારત ઈબાદત હૈ	28
ચશ્મા ઉબલ પડા !	5	મુર્દો સે ગુફ્ત-ગૂ	28
ફાલિજ ઝદા અચ્છા હો ગયા	7	ઈબ્રત કે મ-દની ફૂલ	30
ઔલાદે અલી કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કા બદલા	9	મીઠે મુસ્તફા કી મૌલા મુશ્કિલ કુશા પર અતાએં હૈં	31
નામ વ અલ્કાબ	11	વાહ ! ક્યા બાત હૈ ફાતેહે ખૈબર કી	31
હઝરતે અલી કા મુખ્તસર તઆરુફ	11	કુવ્વતે હૈદરી કી એક ઝલક	33
"كَرَّمَ اللّٰهُ وَجْهَهُ الْكَرِيْم" કહને લિખને કા સબબ	13	અલી જૈસા કોઈ બહાદુર નહીં	34
"અબૂ તુરાબ" કુન્યત કબ ઔર કૈસે મિલી !	14	લુઆબ વ દુઆએ મુસ્તફા કી બ-ર-કતેં	34
લમ્હે ભર મેં કુરઆન ખત્મ કર લેતે	15	મૌલા અલી કા ઈખ્લાસ	35
મૌલા અલી કી શાન બ ઝબાને કુરઆન	16	30 સાલ કી નમાઝેં દોહરાઈ	36
ચાર દિરહમ ખૈરાત કરને કે 4 અન્દાઝ	16	તુમ મુઝ સે હો	37
હમારા ખૈરાત કરને કા અન્દાઝ	17	તુમ મેરે ભાઈ હો	37
મૌલા અલી કી કુરઆન ફહમી	19	શર્હે હદીસ	38
સૂરએ ફાતિહા કી તફ્સીર	19	શેરે ખુદા કા ઈશ્કે મુસ્તફા	39
શહરે ઈલ્મો હિક્મત કા દરવાઝા	19	શેરે ખુદા કી ખુદાદાદ ખૂબિયાં	39
મૌલા અલી કી શાન બ ઝબાને નબિય્યે ગૈબદાન	20	મૌલા અલી મોમિનોં કે "વલી" હૈં	41
અદાવતે અલી	21	યહાં "વલી" સે ક્યા મુરાદ હૈ ?	41
ઝાહિરો બાતિન કે આલિમ	21	યા અલી મદદ કહને કે દલાઈલ જાનને કે લિયે.....	42
"અલી" કે 3 હુરૂફ કી નિસ્બત સે મૌલા અલી કે મઝીદ 3 ફઝાઈલ	22	અહલે બૈત સે મહબ્બત કી ફઝીલત	43
સહાબા કી ફઝીલત મેં તરતીબ	22	ઘરાનએ હૈદર કી ફઝીલત	44

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ ને મુઝ પર એક બાર દુરૂદે પાક પઢા અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ઉસ પર દસ રહમતેં ભેજતા હૈ. (مسلم)

તુમ્હારી દાઢી ખૂન સે સુર્ખ કર દેગા	45	"અલ્લાહ કે બન્દોં" સે મુરાદ કૌન લોગ હૈં ?	69
તીન ખારિજિય્યોં કી તીન સહાબા કે બારે મેં સાઝિશ	46	મુર્દે સે મદદ ક્યૂં માંગેં ?	69
ઈબ્ને મુલ્જમ કી બદ બખ્તી કા સબબ ઈશ્કે મજાઝી હુવા	47	અમ્બિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ઝિન્દા હૈં	70
શહાદત કી રાત	47	હઝરતે સય્યિદુના મૂસા عَلَيْهِ السَّلَام મઝાર મેં નમાઝ પઢ રહે થે	71
કાતિલાના હમ્લા	48	ઔલિયાઉલ્લાહ ભી ઝિન્દા હૈં	71
ઈબ્ને મુલ્જમ કી લાશ કે ટુકડે નઝ્રે આતશ કર દિયે ગએ	49	હયાતે અમ્બિયા ઔર હયાતે ઔલિયા મેં ફર્ક	73
બા'દે મૌત કાતિલે અલી કી સઝા કી લરઝા ખૈઝ હિકાયત	49	મય્યિત કી ઈમદાદ કવી તર હૈ	74
શહ્વત કી પૈરવી કા દર્દનાક અન્જામ	51	ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગને કે મુ-તઅલ્લિક શાફેઈ મુફ્તી કા ફતવા	75
સહાબએ કિરામ કી શાન	51	મર્હૂમ નૌ જવાન ને મુસ્કુરા કર કહા કે.....	75
મ-દની માહોલ સે વાબસ્તા રહિયે	53	ખુદા عَزَّوَجَلَّ કા હર પ્યારા ઝિન્દા હૈ	76
બદ અકી-દગી સે તૌબા	53	"યા અલી મદદ" કહને કા સુબૂત	77
ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગને કે બારે મેં સુવાલ જવાબ	56	અગર "યા અલી" કહના શિર્ક હો તો.....	78
હઝરતે અલી કો મુશ્કિલ કુશા કહના કૈસા હૈ ?	56	"યા ગૌસ" કહને કા સુબૂત	79
"મૌલા અલી" કહના કૈસા ?	57	ગૌસે પાક કે તીન ઈમાન અફરોઝ ઈર્શાદાત	81
જિસ કા મૈં મૌલા હૂં ઉસ કે અલી ભી મૌલા હૈં	58	જન્નતી હૂર કા દૂસરી ઝબાનેં સમઝ લેના	82
"મૌલા અલી" કે મા'ના	58	હદીસે પાક કી ઈમાન અફરોઝ શર્હ	82
મુફસ્સિરીન કે નઝદીક "મૌલા" કે મા'ના	59	જબ અલ્લાહ મદદ કર સકતા હૈ તો દૂસરે સે મદદ ક્યૂં માંગેં?	84
"اِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ" કી બેહતરીન તશરીહ	60	કોઈ ફર્દે બશર ગૈરે ખુદા કી મદદ કે બિગૈર રહ હી નહીં સકતા !	86
ગૈરે ખુદા સે મદદ માંગને કી અહાદીસે મુબા-રકા મેં તરગીબ	63	50 કી જગહ પાંચ નમાઝેં કૈસે હુઈ ?	87
નાબીના કો આંખેં મિલ ગઈ	64	જન્નત મેં ભી ગૈરુલ્લાહ કી મદદ કી હાજત	88
"યા રસૂલલ્લાહ" વાલી દુઆ કી બ-ર-કત સે કામ બન ગયા	65	ક્યા ગૈરુલ્લાહ સે મદદ માંગના કભી વાજિબ ભી હોતા હૈ?	89
બા'દે વફાત આકા ને મદદ ફરમાઈ	66	વોહ મકામાત જહાં મદદ માંગના વાજિબ હૈ	90
ઐ અલ્લાહ કે બન્દો ! મેરી મદદ કરો	67	વોહ મકામાત જહાં મદદ કરના વાજિબ હૈ	90
જંગલ મેં જાનવર ભાગ જાએ તો.....	68	બુતોં સે મદદ માંગના શિર્ક હૈ	94
જબ ઉસ્તાદે મોહતરમ કી સુવારી ભાગ ગઈ !	68	શિર્ક કી તા'રીફ	94

مآخذ ومراجع

کتاب	مطبوعہ	کتاب	مطبوعہ
قرآنِ پاک	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی	دلائل النبوۃ	دارالکتب العلمیۃ بیروت
تفسیر طبری	دارالکتب العلمیۃ بیروت	الطبقات الکبریٰ	دارالکتب العلمیہ بیروت
تفسیر قرطبی	دارالفکر بیروت	جزء الحسن بن عرفۃ العبدی	مکتبہ دارالاقصیٰ کویت
تفسیر کبیر	داراحیاء التراث العربی بیروت	معرفۃ الصحابۃ	دارالکتب العلمیۃ بیروت
تفسیر بیضاوی	دارالفکر بیروت	المواہب اللدنیۃ	دارالکتب العلمیۃ بیروت
تفسیر ابی سُعُود	دارالفکر بیروت	تاریخ دمشق	دارالفکر بیروت
تفسیر بغوی	دارالکتب العلمیۃ بیروت	اسد الغابۃ	داراحیاء التراث العربی بیروت
تفسیر خازن	مصر	تاریخ الخلفاء	باب المدینہ کراچی
تفسیر نسفی	دارالکتب العلمیۃ بیروت	ازالۃ الخفاء	باب المدینہ کراچی
تفسیر جلالین	باب المدینہ کراچی	الشفاء	مرکز اَہلسنّت برکات رضا ہند
تفسیر روح المعانی	داراحیاء التراث العربی بیروت	اخبار الاخیار	فاروقی اکیڈمی گمبٹ پاکستان
تفسیر خزائن العرفان	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی	حجۃ اللّٰہ علی العالمین	مرکز اَہلسنّت برکات رضا ہند
بخاری	دارالکتب العلمیۃ بیروت	شواہد الحق	مرکز اَہلسنّت برکات رضا ہند
مسلم	دار ابن حزم بیروت	شواہد النبوۃ	مکتبۃ الحقیقۃ استنبول
ترمذی	دارالفکر بیروت	الزہد الکبیر	مؤسسۃ الکتب الثقافیۃ بیروت
ابن ماجہ	دارالمعرفۃ بیروت	قوت القلوب	دارالکتب العلمیۃ بیروت
مسند امام احمد	دارالفکر بیروت	احیاء العلوم	دار صادر بیروت
معجم کبیر	داراحیاء التراث العربی بیروت	رسالہ قشیریہ	دارالکتب العلمیۃ بیروت
معجم اوسط	دارالکتب العلمیۃ بیروت	الاذکار	دارالکتب العلمیۃ بیروت
معجم صغیر	دارالکتب العلمیۃ بیروت	مصباح الظلام	المدینۃ المنورہ
مسند ابی یعلی	دارالکتب العلمیۃ بیروت	شرح الصدور	مرکز اَہلسنّت برکات رضا ہند
مصنف ابن ابی شیبہ	دارالفکر بیروت	راحت القلوب	ضیاء القرآن مرکز الاولیاء لاہور
مستدرک	دارالمعرفۃ بیروت	عیون الحکایات	دارالکتب العلمیۃ بیروت
حلیۃ الاولیاء	دارالکتب العلمیۃ بیروت	سواطع کربلا	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی
مسند الفردوس	دارالکتب العلمیۃ بیروت	جاء الحق	نعیمی کتب خانہ گجرات
جامع الاصول فی احادیث الرسول	دارالکتب العلمیۃ بیروت	کرامات صحابہ	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی
الجامع الصغیر	دارالکتب العلمیۃ بیروت	قصیدۂ نعمانیہ مع الخیرات الحسان	مکتبۃ الحقیقۃ استنبول
مسند الشہاب	مؤسسۃ الرسالۃ بیروت	جواہر خمسہ	باب المدینہ کراچی
فتح الباری	دارالکتب العلمیۃ بیروت	فتاوی رضویہ	دارالکتب العلمیۃ بیروت
مرقاۃ المفاتیح	دارالکتب العلمیۃ بیروت	فتاوی رضویہ	رضا فاؤنڈیشن مرکز الاولیاء لاہور
اشعۃ اللمعات	کوئٹہ	ملفوظات اعلیٰ حضرت	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی
مرآۃ المناجیح	ضیاء القرآن پبلی کیشنز مرکز الاولیاء لاہور	بہارِ شریعت	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی
الحرز الثمین	مخطوطہ	وسائلِ بخشش	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی

ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

સુન્નત કી બહારેં

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક દા'વતે ઈસ્લામી કે મહકે મહકે મ-દની માહોલ મેં બ કસરત સુન્નતેં સીખી ઔર સિખાઈ જાતી હૈં, હર જુમા'રાત ઈશા કી નમાઝ કે બા'દ આપ કે શહર મેં હોને વાલે દા'વતે ઈસ્લામી કે હફતાવાર સુન્નતોં ભરે ઈજતિમાઅ મેં રિઝાએ ઈલાહી કે લિયે અચ્છી અચ્છી નિય્યતોં કે સાથ સારી રાત ગુઝારને કી મ-દની ઈલ્તિજા હૈ. આશિકાને રસૂલ કે મ-દની કાફિલોં મેં બ નિય્યતે સવાબ સુન્નતોં કી તરબિય્યત કે લિયે સફર ઔર રોઝાના ફિક્રે મદીના કે ઝરીએ મ-દની ઈન્આમાત કા રિસાલા પુર કર કે હર મ-દની માહ કે ઈબ્તિદાઈ દસ દિન કે અન્દર અન્દર અપને યહાં કે ઝિમ્મેદાર કો જમ્અ કરવાને કા મા'મૂલ બના લીજિયે, اِنْ شَاءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ઈસ કી બ-ર-કત સે પાબન્દે સુન્નત બનને, ગુનાહોં સે નફરત કરને ઔર ઈમાન કી હિફાઝત કે લિયે કુઢને કા ઝેહન બનેગા.

હર ઈસ્લામી ભાઈ અપના યેહ ઝેહન બનાએ કે "મુઝે અપની ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કરની હૈ. اِنْ شَاءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ" અપની ઈસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે "મ-દની ઈન્આમાત" પર અમલ ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે "મ-દની કાફિલોં" મેં સફર કરના હૈ. اِنْ شَاءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

મક-ત-બતુલ મદીના કી શાખેં

સૂરત : વલિયાભાઈ મસ્જિદ, ખ્વાજા દાના દરગાહ કે પાસ. 9898615071

જામનગર : પાંચ હાટડી, 9327977293

મોડાસા : સુકા બજાર, 9725824820

ગાંધીધામ : સપના નગર, મદીના મસ્જિદ કે પાસ, 8141474279

ધોલકા : તાજદારે મદીના મસ્જિદ કે સામને, ટાવર બાઝાર, 9374916797

મક-ત-બતુલ મદીના®

દા'વતે ઈસ્લામી

મકتبة المدینہ

સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ કે સામને, તીન દરવાઝા, અહમદઆબાદ-1 ગુજરાત, ઈન્ડિયા

Mo.091 93271 68200 E-mail : maktabaahmedabad@gmail.com www.dawateislami.net